

VILEGII
ICIS, &c.
tatis Jesu pe-
rioris præpo-
mhi facta ab
ELO TAM-
rali: Conce-
rdo Fromare
ultatem recu-
Casimir Sar-
oamata P. Al-
annos Privile-
io, utendi, ita
que Exemplaria
ad Excelsum
cicum. In cuius
nu propriâ sub-
as deti. Cole-

P. ALBERTI INES
E Societate JESU
LYRICORUM
Centuria Una.

DEI MATRI VIRGINI
Cœlestis sponsi Canticum, ex Canticis
Canticorum depromptum.

O D E I.

am quæ disertis vatibus inserat,
Ineruditæ carmina pectinjs
Te præter? o Beata nostræ
Summa Spei! melior tuorum
Thalia vatum. non ego turgida
Ambibo doctæ vincula Laureæ;
Musasque ringentemque Phæbum, &
Pierii juga linquo montis:
Si tu Clienti, Dia parens, tuo,
Modestioris culmen Apollinis
Pandis. Marianique vatis
Immerito titulos Poëtae
(Quanquam trecentis dives adoreis.
Hinc te beatâ SARBIVIUS lyrâ;
Hinc BALDE, & erudita vatum
Turba novis geminant trophæis,)

A

Per-

Schmittman S.
P. AL.

2 R. P. ALBERTI INES S. I.

Permittis. Jo! tendite Gratia,
Jurata magnæ stamina Virgini;
Lyrasque, vocalesque nervos,
 Virgineis animate metris.
An & canori pollice barbiti,
Nostras sereno Sponsus ab æthere
 Demulceret aures? & diserto,
 Virgineum canit, ore, nomen.
Absiste plectrum; tuque sonantia
Loqui obstinato fila silentio
 Compone; plebeiumque carmen
 Aoniis, lyra, stringe nodis.
Ille, ille, sacro plenior entheo,
Inculta, Divus, carmina condiat.
 Non erubescendumque nostris
 Auspicio, præat Camænis.
Audimur? en jam leniter aurea
Facundiori stamina pectine
 Invadit; & junctam beatâ
 Voce lyram, Cytharæque cantum.
O quam feraci mente parens D E U S,
Sibi obsequentem gignere Filiam
 Decrevit; & labis carentem
 Primigenæ, cupidoque pulchram
Donavit Orbi. quam super aureo
Lætum tuentis solis anhelitu
 Effudit; & nosci volentem
 Sidereo radiavit ostro.
TIBI magistri dextera Numinis,
Dignam supremis collibus indolem
 Finxisse, & accuratori
 Pollice, sollicitâque formam
Limasse curâ fertur; & è sua,
In se reductæ lucis, imagine,
 Frontemque, Regaleisque nutus,
 Et similem cumulasse vultum.
Ut evibrato vertice celsior
Cælo propinquis nubibus obviat

Car-

Carmelus; & diserta pigri
 Arva soli, indigenasque latè
 Despectat agros; sic tibi Regium,
 Sublimiori se genio, caput
 Attollit, humanosque colles,
 Et reliqui juga linquit orbis.
 Tui, rubentis stamina purpuræ,
 Vicere, crines. Mygdonium comæ
 Vicere Muricem, & recoctum
 Sidonii precium meraci.
O Sauciati SPICULA Numinis!
O tela, crines! tela quibus suum
 Vulnus fatetur, & severos
 Purpureo rigat imbre cyrrhos.
 Quod si decorum, TURRIS eburnea
 Dicere collum: quâ mage faucium
 A crine, captivumque Numen
 Turre queat melius teneri;
 Quam si recepti vulneris immemor,
 A Virginali pondus amabile
 Cervice, suspendatur olim,
 Et famulis religetur ulnis?
At quæ pudicam, se gemino super
 Piscina, frontem, porrigit alveo?
 Piscina, quam latè refusa
 Accumulant Hesebonis undæ.
Agnosco castæ lumina Virginis;
Clausam modesti nube supercilii
 Agnosco pupillam; & vibratos
 E liquido radios sereno.
O innocentì splendidius vitro!
O puriori flumine purius!
O lumen, auditum beato
 Naufragio, tumulasse tractum
 Ad nos Tonantem; cum prece supplici,
 Ex arcuatæ vulnere palpebræ
 Respirat; & toto receptum
 Vulnus amat, jaculumque corde.

Ut illa *Mali* purpura *Punic*;
 Per crebra lucet fragmina; sic **TIBI**
 Genz, verecundisque pietæ
 Floribus, erubuere malæ.
 Seu obserati conscientia liminis,
 Stringis modesto labra silentio;
 Seu basiatum, virginali
 Ore, bibis, labiisque **VERBUM**;
TIBI decenti tænia coccino
 Adstricta fertur verba, fidelibus
 Servare nodis, & rubenti
 Eloquium cohibere VITTA:
 At dum recepti prodiga Numinis,
 Ad blandienti basia filio
 O Virgo! dispensas; iisdem
 Pænè ligas, tua *vota*, *vittis*.
 Et osculanti dulcia parvulo,
 Fundis beato mella volumine.
 Favimque distillas; palato
 Nectareos imitante succos.
TIBI disertâ virginatum sedet
Lac, virgo, lingua; quod puer libens
 Affundit, **APTUM INCORPORATO**,
 UBER alens, tua **LINGUA**, **VERBO**.
 Non pondus auri, non tibi divite
 Distincta censu, Virgo, monilia
 Vovebo; quæ quondam trecentis
 Luxus emit redimitque gazis:
Cùm te beatis nexibus implicat
A TE educati dextera Numinis;
 Conchisque stipatumque gemmis,
 Et rutilo lapidum sereno
 Monile, purâ candidius nive
 Collum reponit. non melior **TIBI**
 Pendere de cervice gemmâ,
 Non poterat pretiosiore
 Accensus auro torquis, amabile
 Gravare collum. Non geminum mero

Tumere

LYNOA
 Tumere emirabo
 Noxias ge
 Mammy Calmo, qu
 Comita quondam
 Boare, scutre
 UBERA, nob
 Eta & Faleris ferre
 Apilla, callo Virg
 Lac suppler: & a
 Hinnleos sup
 O plena Sacris vis
 Excedioris viscer
 Spuma ACERVA
 Lilia circum
 O semiperm Filia
 Que calent pond
 Premis urona
 Calce Styggi
 Plantæ dracones
 Calcari quondam
 Dicere que
 Per Seygios
 Her quæ loquac
 Quæ voce spopul
 Canemus exora
 Altra, nove
 Et lene duces ad
 Per latiorum peg
 Calique gratae
 In numero fili

LYRICORVM CENTVRIA.

Tumere demirabor uber;
Non patulas generosiori
Mammas Caleno. quæ proprio, VIRUM
Complexa quondam viscere, nutriet;
Huic jure, succrevêre forti
UBERA, nobiliora VINO.
Huic & Falernis fertilior botris
Papilla, casto Virginum mero
Lac supplet: & dignæ gemellos
Hinnuleos superare mammæ.
O plena Sacris viscera frugibus!
Fæcundioris viscera TRITICI.
Stipata ACERVO; quem nitenti
Lilia circumière vallo.
O sempiterni Filia Principis!
Quæ calceati pondere sub pedis
Premis coronato protervam
Calce Stygem, dominâque victimum
Plantâ draconem. sic pede libero
Calcare quondam sidera dignior
Dicere quæ victore passu,
Per Stygios graderis Cerastas.
Hæc quæ loquacis carmine barbiti,
Quæ voce Sponsus dixerat: at simul
Canentis excitata voce
Astra, novos cecinere versus.
Et lenè ductis ad numerum lyris,
Per lætiorum pegmata nubium,
Cælique gratantis plateas,
Innumero saliere gyro.

AD
HIACYNTHUM MORUM
S T O I C U S
C H R I S T I A N U S.
M O R T E M N O N E S S E
T I M E N D A M .

O D E II.

Non fletu neque lacrymis
 Placantur rigidæ jura Proserpinæ.
Quod vitare nequiveris,
 Stultum est si timeas. Tergite rorida,
 Udis, lumina, fletibus.
 Non qui Nestoreis solibus æmulas
Implevit Trieterides;
 Sad qui Nestoreâ dignus erat rude,
 Festis floret adoreis;
 Æternoque sibi plaudit in otio.
Nullà nos morimur die;
 Et vitæ potior pars, tumulo datur:
At qui parcere nesciam
 Festino Lachefim prægreditur metu;
 Pæne est bis miser: ultima
 Præsenti geminans damna negotio,
 Fati prodigus & sui.
 Is qui sollicitæ præcipites fugæ,
 Virtutum numero, dies
 Pensabit, sapiet. sola nequit gravem
 Virtus interitum pati.
 Et sese è tumulo surrigit altius.
Quidquid fata negaverint,
 Possunt, More, tibi facta reponere,

Magni

LYRICÆ
 Magni ferme Nemini
 Qui non memini
 Ignorat securi fibi
 Etus tamulo q
 Illi p' gravis secund
 Amata truci v
 Vir prorogat. Esca
 Quid si sum mo
 sum timeas, cui
 Mortis tuta fina
 Is alii timeat mort
 Cui vimile diu
 Parcum pavet o
 Qui post facia
 Et vixit perenni
 Nestore, nec
 Si trax juliet. At
 Rumpitur
 Sea hac linea, f
 Interula c
 Quen's mortis
 Cur fini,
 Nam mortis dub
 Ipsa morte.

MARIAN

QUEND

FAMILIAE

O
 Q
 Via Palatino
 Scopula, &c.

Magni fænore Nominis.
 Qui notus nimium sit licet omnibus,
 Ignotus moritur sibi,
 Et totus tumulo qui fuerat subest:
 Illi mors gravis incubat.
 Illi mæsta truci viscera vultare,
 Ultor prorogat Æacus.
 Quod si dum morimur, desinimus mori:
 Is fatum timeat, cui
 Mortis certa suæ Mors placuit minus:
 Is olim timeat mori;
 Cui vixisse diu displaceat. is nigrain
 Parcarum paveat colum;
 Qui post fata sacros ducere spiritus;
 Et vixisse perennius,
 Nec sperat, nec amat. Quin mihi protinus,
 Si trux jussit Atropos,
 Rumpantur rigido stamina forcipe,
 Seu hæc linea; seu rubro
 Interfusa croco Numina neverint.
 Quæris mortis avarior
 Cur sim, More? diu ne timeam mori.
 Nam mortis dubius timor
 Ipsâ morte reos lacinat aerius.

AD

MARIANUM VIRGINIUM.

IN
 QUENDAM NIMIUM
 SUÆ
 FAMILIÆ JACTATOREM.

ODE III.

Quid Palatino numerosa cinctu
 Sceptra, & antiquos Curii nepotes?
 A 4 Quid

R. P. ALBERTI INES S. F.

Quid tonas Regum trabeas, avitis

Nixe triumphis.

Qui crepat Patrem, veterumque grandes
Nominum fastos, aliena jactat.

Quid juvat si quis male mutuato

Fulgeat auro?

Nostra nos clarat, Mariane, virtus,

Et suo quondam generosa plausu

Acta: ventosi procul abstulerunt

Cætera Cori.

Nam quid illustri tumeat parente,

Ille facundi Ciceronis hæres;

Cui parem Patri, minus æqua, linguam

Fata, negarunt?

Quis coronatos tenui Popielos

Præferat Piaſto; licet hi superbas

Luserint cunas ſuper: hunc modeſta

Tinxerit unda:

Ille supremum Patrui Patrisque

Scipio probrum; docuit ſcelestos

E bonis naſci: tembrasque clarum

Gignere fulmen.

E casâ quantus Cato Tusculana?

Quantus à ſervo Marius ligone?

Nemo Lucinæ meritis onustos

Debuit annos.

Nemo virtutem Proavus Paterque

Vixit in noſtrami. ſibi quisque famam

Debeat, nec ſe vetulis Avorum

Augeat umbris.

Qui ſuo Titan micuit ſereno,

Clarius fulget: minus at minorum

Vulgus aſtrorum, ſibi commodato

Ardet in igne.

Quin ſuas Phæbo reperente flamas,

Menſtruum Lunæ periſſe vultum

Et cavum cornu, vacuanque primo

Lumine frontem.

Sæpe

Sæpe ridemus ; quoties frequentes
 Inter Eclypses moritur , propinqui
 Luminis pauper ? quoties minori
 Tollitur ortu ?
 Sic adoptivo radiatus igni ,
 Et Patris tantum satur ; in frequentes
 Languet Eclypses , dubioque famam
 Funerat æstu .

AD

EQUITES POLONOS GENEROSA LIBERÆ GENTIS GENETHLIA.

ODE IV.

Polone , nam te , Carpatiis super ,
 Fertur marito Marte , recessibus
 Regina LIBERTAS , reclinens
 Non humili genuisse partu .
 Armisque curas suppeditantibus
 Inter severi præsidium Patris
 Jecisse , ferratalisque subter ,
 Sic temerè posuisse peltas ;
 Pardoque parvum pectus & horridus
 Texisse villis , & Mareoticas
 Per scuta reptanti , per arcus ,
 Magnanimam puero Parentem
 Aptasse lyncas . Mox ubi grandior
 Succrevit ætas , & gravioribus
 Pectusque roburque & féroces
 Ausibus infremuere vires ;
 Quà se reductis collibus explicat ,
 Audax , superbo vertice , Carpatus ,
 Duxisse , projectasque latè
 E tumulis digito docente ,

Monstrasse gentes ; quà gelidum caput
 Canis, Bootes, crinibus oblitum
 Ostentat , & noctis labores
 Parrhasii vehit ora plaustrī.
 Has (inquit) olim Nate , memor Patris ,
 Non semimembri degener areas
 Metire passu , si Paterni ,
 Multa sedet tibi cura , Martis .
 Seu te cruenti prælia Jazygæ ,
 Seu bellicosæ classica Theutonis ,
 Ensæque terrebunt ; revicta
 Invidæ super ibis arma
 Languet , molesto si vacat æmulo ,
 Heroa virtus . quidquid atrocior
 Procella , discordesque Parcæ
 Eruerint , generosiore
 Evince nisu . dura probat viros
 Sors ; fluxa , molles . ne violabili
 Succumbe fato , sed per ipsa ,
 Intrepidos , age tela , passus .
 Fortuna fortæ ipsa subit manus ;
 Fugit remissas . cui gravis ad latu[m]
 Dependet ensis obsequentem ,
 Ipsa sibi parat ense sortem .
 Frustra querelis fata lacestimus ;
 Nullum decori nominis à tholo
 Lucina pellit : æviternæ
 Quisque potest Faber esse Famæ .
 Tum si rebellis ripa Boristhenis
 Formidoloso provocet alveo ;
 Jam tunc & alternis frementes
 Consiliis animos remisce ;
 Et æstuantis fræna licentia
 Adstringe prudens . nec Fabii moras ,
 Nec fulmen incertum volantis
 Scipiadæ , nec avara Pæni
 Dux arma temnit . pænè magis ferit
 Librata fortæ consilio manus .

Qui

Qui bella præcepit gessit; altos
Ipse sibi eripuit triumphos.
Deliberato fortius impetit
Gradivus ictu. quod temerè jacit
Bellona telum, assibilatites
Sic temerè perit inter auras.
Quis & cadendum si fuerit; prius
Quâ victus olim parte cadas tui
Adverte, nam quandoque Laurus
In mediis viruit ruinis.
At nec tuo te dividat arduus
Ab hoste murus, qui caput obvio
Opponit hosti, grandis olim
Pro Patria stetit ipse Murus.
Imbelle quondam mænia condidit
Plectrum: virilis ad sonitum tubæ
Eversa Jericho, superbæ
In tumulos propè vertit arces.
Parum probroso carcere discrepant
Obducta vallo mænia: coctiles
Evade Caucasos, decòræ,
Quisquis amas, monumenta, famæ.
Capaciore se fovet ambitu
Commissa campo gloria; displicet
Inclusa Libertas: apertis,
Bella Lacon bene gessit, arvis:
Hac arte quondam, Nata, capacia
Per æmularum vulnera, ad arduam
Virtutis eluctatus arcem
Magnatimâ potière Famâ.
Vis nulla fortem territat. hic tibi
Importuosæ littoræ Daniaz,
Gotusque, Vandalusque, & atrox
Massagetes, domitusque Biston,
Hic subjugatæ ripa Silefix,
Totusque magni tractus Orionis,
Quâ sudat Euxinus, Tyrasque
Vistuleo mediante fluctu;

Hic

Hic victa Laurum Russia porriger,
Feroxque Bessus, non ego Moschuam,

Nigramque Mæotim, nec ampla

Hercinæ fruticeta sylvæ

Cædesque dicam: non ego Pannoriem
Nec edomandæ culta Valachiæ;

Quicunque Libertatis olim

Hostis erit, simul & Polono

Dicitur hostis. Non Latios ego

Fasces, nec alti mænia Romuli,

Urbemque præpono, Polono

Orbe super, Lechicoque cælo.

O gens avitæ conscia Gloriaræ!

O Liberorum Regia Civium!

Hic fixa LIBERTATIS AULA;

HOSPITIUM EST alibi, domusque

Quas evagantis plaufra vehunt Getæ,

Quocunque plebem dura vocat famæs.

Quo pulchra Libertas Latinæ

Gentis? Achæmeniique sceptri?

Quo bellicosis obruta mænibus,

Et liberorum funere Civium

Carthago? quo Spartana virtus

Magnanimis male fisa telis.

Adhuc parabat plura; sed ilicet

Se Regiarum exercitus Alitum

Libravit, heroumque festis

Auspicium tibi plausit alis.

Sic longioris impatiens moræ,

Polone, Divam linquis in ardeæ

Effusus, Attestationem

Veridicæ properasse Divæ

Actore ferro. jam Tibi Thracii

Saltus, suprisis frondibus annunt,

Veramque mancipatus ædis

Historiam probat Ister undis.

AD

NICOLAUM LYCUM

Noſce te ipsum.

ODE V.

Ut cunque ingenuæ mentis avarior
Instas ipſe tibi , certaque proximo
Urges damna lucro ; corripe languidas
Torpentis geni moras.

Frustra Cecropiâ bile ſonantia
Pulſamus calidis pulpita dexteris ;
Frustra ſollicitæ lucra ſcientiæ ,
Tanto fœnore quærimus.

Ille & doctiloquo Socrate doctior ,
Qui ſe novit , erit . Se magis & ſua
Rimatur Sapiens ; cætera pronior

Vulgo linquere mobili .
Sic tu non vacuæ ſedulus indolis ,
Inter perpetui claуſtra filentii
Hoc appone lucro , & hoc , Lyce , computa ;
Si te , ſi tua noveris .

Felix , ſi vitii parcus , & abſtinens ,
Clausum compoſitæ veſte modeſtiæ
Emendas animum ; nec volucrem , ſacro
Mentem perdis , in otio .
Quidquid magnanimæ demimus indoli ,
Cælis inferimus : nemo ſuam minus
Quam qui plus fatagit perdere copiam
Lucri depoſitor ſuji .

FER-

FERREUM SÆCULUM

Bellorum Civilium calamitatem
deplorat.

O D E VI.

Aureis quondam spoliata venis,
E recudendo fore, lustra ferro.
Prisca Saturni docuit vetustum
Fabula vatem.
Heu dolor! seri, tremimus nepotes
Ferreis menses tonuisse seclis.
Vidimus tandem solidata duro
Lustra metallo.
Ferreis regnat modo quisque sceptris;
Ferreas cudit capiti tiaras,
Ferreos Cives regit; & cruentis
Imperat armis.
Quin prius fusum premit alter hostem,
Quam premat cunas: prope cum parato
Nascimur ferro; propè cum sinistris
Nascimur armis.
Hic heri natis inimica dextris
Castra metatur; teneroque Martem
Increpat fletu, nec adhuc feroce
Aptus ad iras.
Jamque vicinum pudor est in hostem
Cominus strictum finuasse telum;
Missa jam passim volucri feruntur
Vulnera ferro.
Sic & infuso leviora plumbio
Fata, inassuetis geminamus alis;
Atque tardatas properamus ipso
Pondere mortes.
Quà procellosis mare spumat undis
Castra densamus; tumidumque Martem

Neroi

Nerei molles superambulare
 Cogimus undas.
 In reluctantates trahitur Charybdes
 Tota suspensi rabies furoris :
 Nec placet terræ stabilis severo
 Area bello.

Inde suffuso , Thetis ipsa , Ponto ,
 Prodigum vitæ fremit in furorem.
 Inde bacchatur , dirimitque mersas
 Nereus iras.

Jam Deum belli pudet esse Martem ,
 Quod profanatis vitiamus armis.
 Pænè jam lassant mutilanda fessas
 Stamina Parcas.

Dum moras pigri furiosa lethi
 Impiis pubes resecat duellis
 Et Charonteo fine lintre nigros
 Trajicit amnes.

Ah ! satis multo micuere ferro
 Arma civili glomerata Marti !
 Ah ! satis multo pavidi natarunt
 Sanguine campi !

Siste , jam tandem , tua tela , siste ,
 Tela cognatis inimica telis ,
 Siste bellorum furor ; insequentes
 Sistite Parcæ.

Jam propinquorum erubuitis enses
 Civium cladem : trepidæ cruentâ
 Purpuræ Regum maduere , vivo
 Murice , lymphâ .

Quem modò fractis stitiere telis
 Bella civili , saturata tabo ;
 Totus , hoc , totus , potuit parati
 Sanguine mundus.

Jam Talassano caruisset auro
 Pontus Euxinis animosus undis ,
 Nec recusasset renovata torvus

Jura Pelasgus.

Jam

Jam supinatus timuisset Aeden,
Actias rursum sinuare turmas.

Jam recondisset fera subjugatus

Arma Pelorus.

Jam Selymbranum licuisset Hebrum

Inter assertos numerare fontes :

Et propinatos Getici bibisse

Strimonis amnes.

Pella jam nobis, dominusque Pindi

Thrax, catenato trepidaret armo :

Et pedum Bessus minor, & vetusti

Templa Cayri.

Jam Palæstino viduus tributo,

Inter obscuras latuisset umbras ;

Ac sub instratis Solymæ Tyrannus

Sterteret armis.

Subditum nobis domuisset Orbem,

Qui modò vano furor ardet æstu ;

Atque cognatis hebetat propinquos

Cædibus enses.

Ah ! satis multâ tonuisti irâ,

Bellicum Reges cicurate ferrum ;

Et cruentatas nimio lavate è

Sanguine dextras.

Jam fatigatus subeat relictam

Mucro vaginam ; pharetræque lassis

Exuant telis latus, & feroce

Arma lacertos.

Si legi vultis memoresque laudum

Annuas, tantis cumulare gestis :

Jam licet vestros nimio notare

Sanguine fastos.

Quæ modò torvis radiant sub armis,

Tetrico mitras gravidante cono,

Pulchriùs pingi foret in quietis

Tempora ramis.

Ah ! satis multa dubia ruinâ

Regium terræ, didicere ferrum.

Scimus irasci; sed & hoc sciamus
Parcere Reges.

Vidimus s̄evis solidos in armis
Publico Reges riguisse ferro;
Vidimus clausos galeā, minari
Fulmina vultus;

Quin & offuso videamus auro,
Regios rursum micuisse crines.
Præbeant nobis hilares apertâ
Casside vultus,

Aureum Reges potius serenum
Quam cruentati juvat ira ferri.
Vulgus irasci decet; at faventes
Parcere Reges.

AD

VIRGINEM MATREM.

Unicum vitæ suæ solarium.

ODE VII.

Unica Virgo meo, (placidi subscribite soles)
Materies gratissima plectro.
Cui ego devotis æterno fædere metris,
Innocuam vexabo papyrum;
Cui calamos lassabo meos; & nomina mille
Ascreā meditabor aristâ.
O Votis mensura mei! totumque quod opto?
Aut levibus sequor usque sarissis?
Cur mihi sollicitis turgescant provida curis,
Immerito præcordia questu?
Cur tetrico rigeant inconsona viscera planctu?
Et lacrymis mergantur in ipsis?
Cur capitis sterilescat honor? vel corde rebelli
Cum moræ tremuere procellæ,
Seditiosa fremant dubii sine nube sereni
In trepidis suspiria venis?

Ite graves curæ , queruli procul ite dolores ,
 I , rabido , comes ira , furori .
 E terris auferte diem ; confundite cælo
 Tartarei grave sulphur Averni ;
 Ité , solum miscete Salo , refugasque paterno
 Stellas expoliate nitore ;
 Nil moror , æstivos undis extinguite soles ;
 Nullum astris servate colorem :
 Lætus ago , totusque tuo , mea virgo , sereno
 Devotas tibi recreo chordas .
 Te nostrum suspirat ebur ; tibi filia loquuntur ,
 Facundum tibi missitat aurum .
 Et licet in mediâ lucentur carmina nocte ,
 Ac furvas timet ala procellas ;
 Unica tu variis vestito nomine flammis
 Illihi variaris in ore .
 Nunc gracilis Cynosura micas ; vultumq; modesto
 Mane meum , superinduis igne .
 Nunc medio crispata pharo , vigilataque bino
 Dispensas mihi lumina cornu :
 Nunc cava virgineis exæquas cornua gemmis ,
 Et pleno stas Cynthia vultu :
 Nunc lucis moderaris equos , nimiumque calorem
 In medio suspendis Olympo .
 Una mihi supiles extinctos ætheris ignes
 Docta novum simulare Phanetem .
 Unica , pro cunctis , mihi sufficis omnia , Virgo .
 O misera compendia vita ?
 O nostri mensura boni ! te stante , virebit
 Perpetuis mea laurea ramis ,
 Te duce Pierio verhabunt tempora fertu ,
 Et nostri reverentia plectri .
 Tu nostrum moderaris ebur ; dubiosque magistro
 Instituis conamine nervos .
 O nostræ vox , Virgo , lyræ ? mea SUA da , leposque
 Æternum tua sim precor ECHO .

COMPENDIOSA
FELICITAS.
AD

BOTUIDUM ANTIMUM.

ODE VIII.

Impenisse minoribus
Felicem fieri me pudeat? Benè
Paucis vivitur. Antime.
Omnis turbā gravis. Non ego nobilem,
Turpis sollicitus tueri,
Fortunæ voveam tollere sarcinam,
Si census mihi sufficit
Quantuscunque mei. Te licet annuis
Centum prædia messibus
Inter fædfragæ lucra pecuniæ,
Vasto pondere deprimunt;
Nullâ parte mei niteris altior.
Desunt paucâ mihi: tuam
Quantuscunque famem Jupiter impleat,
Quantuscunque sitim Tagus,
Nunquam non sities: verior aurea
Inter flumina Tantalus,
Jejunusque suas inter opes Midas.
Frustra vota crepatit tua.
Quantum quisque potest temnere, possidet.
Seu ditis juga Lydiæ,
Seu mesSES Arabum, vel Tyrii maris
Census spreverit. Illius
Fortunam veteror; qui cupiit minus,
Votorumque superbiam
Adstrinxit rigidæ legæ modestiæ.
Nunquam non sibi sufficit
Mens augusta domi. Seu gravis arruat

Toto Jupiter impetu;
 Seu fractis reboent fulmina nubibus:
 Nullus, Pauperiem, D E U S,
 Infenso poterit sternere spiculo.
 Quidquid non cupio, meum;
 Quidquid calco, meum est; quidquid opum fa-
 Dat Fortuna aliis; Midâ, (vens
 Et Tartessiacis ditione Insulis
 Fulchrâ sperno superbiam,
 Audax, me propriis addere censibus.
 Quantum Gargara seminant;
 Quantum Sardus arat, nescio: sed meis
 Nunquam limitibus minor,
 Terræ quanta mihi portio sufficit;
 Tumbâ metior ultimâ;
 Nec laxo nimiis vota decempedis.
 At te cura severior
 Votorum dubium; te vigil ambitus;
 Te fastidia noctium,
 Ac infensa thoro somnia lancingant,
 Et voto brevior dies.
 Tanti divitias, Antime, non emo.

BICOLLIS PARNASSUS.

AD EQUITES POLONOS

Ut armis & scientia ad immortalem
 gloriā connitantur.

O D E I X.

Famam, Poloni, non pretio grave
 Mercemur aurum. quid malè barbaro
 Piscemur in Tago? perennes
 Ferre negat Tagus ipse gemmas.

Mar-

Martis , vel artis , vel gladii stylo
 Nostros in atræ pectore Thraciæ
 Scribamus annos ; & refusis
 Sanguinibus Dolopum nefastas
 Mergamus iras. Jo ! recens novum ,
 Inter Geloni littora Nerei ,
 Bellona metatur theatrum ;
 Quisque manu melioris annos
 Invadat ævi. dulce sit è sui
 Vultus aperto vulnere gloriam
 Eudisse ; dimotisque pulchram
 Visceribus peperisse laudem.
 Vel quem cruentis Mars procul areis
 Exesse jussit. Castaliis super
 Desacret in campis perennem
 Non humilis, sibi, Mystra, Famam.
 Huc eruditæ se KOCHANOVII
 Acerque fratri TWARDOVIUS comes
 Invexit , & MORSTINIANO
 Calliope tenuanda plectro.
 Hic ille magno non minor ænulo ,
 Horatianam SARBIVIUS lyram
 Æquavit ; & notum Polonis
 Pressit iter , Lechicisque calle
 Olim premendum passibus. huc novo
 SARBIEVIANI pectinis entheo
 Impulsus , excitata KANON
 Fila tulit, veterique notus
 Acernus æstro. Quid memorem quibus
 Majora Phæbum Numina , & inclytos
 Stagira suppressit calores ,
 Et geminæ monumenta pennæ
 Invidit orbi. Quid juvat heu dolor
 Nostri magistrum dicere pectinis
 KUNUMque KARWATOS que , & acrem
 Nunc etiam lituo lyraque
 PALUSZKIEWICUM. Vos etiam quibus
 Novella primo gloria Phosphoro

Affulget, & non pænitendus
 Castaliæ radios diei
 Accendit ardor: quos ego. nunc mihi
 Adducta sacro labra silentio
 Arctantur. Eheu! pertinaces
 Pierio latuisse nido,
 Adeste vates. quid juvat ad pedem
 Bicollis aulæ, nuper Anonymos
 Reptasse; nec noscenda mundo
 Aonium monumenta supra
 Urgere clivum? hic hoc age Sarmata,
 Polona per vestigia, tutiss
 Sequamur, adnisi priorum
 Emeritas cumulare lauros
 Ductore vel me. non ego segnius,
 Quanquam capacis parcior ingenii,
 Ad alta Parnassi præibo
 Culmina, Pegaseosque colles.
 Quin nec sagittis, nec pharetrâ caret
 Apollo; doctam scandite Phocidem;
 Doctisque temperate lymphis
 Sanguinei maria alta belli;
 Dumque eruditos Pegâsus elicit
 Haurite fontes. hic decus eminent,
 Magnæque desacrata laudi
 Pierio viret aula vere,
 Non temnit acer prælia masculi
 Apollo Martis: nec decorum parens
 Minerva, Bellonam sequestrat
 A propriis, inimica, signis,
 Binis, Poloni, collibus eminent
 Parnassus: unum si dominus premit,
 Apollo; non Marti capacem
 Sarmatico negat alter ædem.
 Hinc mitiores sistra citent modos;
 Illinc cruentum classica perstrepant;
 Discorsque concordi tumultu
 E geminis replicetur ECHO

Sonora

Sonora clivis. hinc sua Pegasus
Fluenta, docto proliciat pede.

At inde bellax Hippocrenem
Fundat equus; nec avara lethi;
Quanquam superbo Bellerophon situ,
Lacessat auras; flumina, proruat.
Sic una, sic yobis, Poloni,
E gemino fluet amne, Fama,

SECRETUM POLITICUM,

AD

BALDUINUM PLANCUM.

In aula degentem.

O D E X.

Nunquam, Plance, Typho turbinis Aulici,
Privatae injicias fræna potentia:
Annus tolerare

Quidquid tollere non potes.
Non postrema catæ laus sapientiae
Est, æquare suis tempora moribus.

Qui cum tempore prudens
Olim desipiet; sapit.

Sic Malabariçis fortior Africis,
Obliquata memor flectere carbasa,

Vincit Nauta procellam; &
Irati rabiem maris.

At qui plena Notis vela frementibus
Obvertit, periit. non bene navigat,

Quisquis nare laborat
Contra fluminis impetum.

AD

JUNIUM.

Æstas, suis & Poëticis floribus depicta.

ODE XI.

Jam Soporatos meruit tēpores,
Floreo tellus hilarata risu;
Sibilant auræ, Zephyrusque vernum
Circinat aurum.
Jam coronato trabeata flore
Ætna; quam miti gravidat maritus
Halitu ventus, dat odora pieti
Munera veris.
Blande vernandis moderator orbis
Cui vagabundæ famulantur Horæ;
Quem timent nubes, fluidusque sese
Subjugat æther.
Cui decem ternas vigilare noctes,
Et residentes radiare stellas,
Jusfit Astrorum Pater è supremi
Lege Senatus.
Cui dies ternos decies, & ortus
Phæbus accedit; totidemque Lunas.
Quem fovet lenis calor; & renata
Deperit Æstas.
Cui coruscanti galeata culmo,
Splendidè nanos, seges ambit agros;
Dum Ceres flavo capitale sudum
Induit auro.
Jam tibi pronis agitantur hortis,
Jam reclinato saliunt capillo,
Virgines campi; reluitque castas
Nereus herbas.

Quà

Quà superstantes stupet unda montes,
Et repercussá tegitur sub umbrâ :
Dum notat Phœbus , mediisque colle
Scribit in arvis.

Dum fremunt ripæ , refluoque fluetus
Nititur fluctu : simul ipsa secum
Pigra luctatur Thetis , & jacentes
Increpat hortos.

At simul planæ per aprica terræ
Liliis misti fluitant Acanthi ;
Et rudes ulvas agitat jocantis

Aura Favoni.

Nutat intonsis nemus omne ramis,
Et retro versas simulat procellas
Frondium fluctu ; tepidasque subetus

Educat umbras.

Hic tibi Bacchus fluidum racemis
Impedit crinem viridesque canos ;
Quem verecunda erubuit pudici

Purpura botri.

Hic per amplexus gracilesque vittas
Ambiunt celsas hederæ cupressos ;
Et mias grato religant maritas

Stamine plantas.

Fallor ! an vivis oculatus astris,
Ridet hortenses polus ipse scenas ?
An suum passim sibi viluisse

Incipit aurum ?

Attamen picto foliorum acervo
Flores cælos imitatur astris
Frondeus fornix , humerisque tentas

Evocat auras.

Candidis passim viret in theatris
Scena florali tumefacta prole ;
Quà sibi florum simulant minores

Castra Quirites.

Hinc coruscantes imitata stellas
Flora nativo variat tenellum

Serico germen , radiatque flavis

Lilia cirris,

Inde bulbosifis tuberosa cristis

Lacteo nutat Rosa sub colore ;

Quam pudor circumvolat , & parentis

Gloria veris.

Inde dispersis lacerata spinis

Floridum scite simulat cruorem ;

Ac odorato socios amazat

Sanguine dumos.

Hic leves pleno pateras odore,

Caltha Pæstanis cumulata villis ,

Largius farcit , varioque se se ac-

cendit obryzo.

Inde , Romano saturate fuso ,

Languide fuscos , Hiacynthe , crines

Lætius pandis , similique cælum

Ore salutas.

En & Hybleo melior galero

Imperat stratis Amaranthus herbis.

En Cyaneis cinerosa ridet

Terra sub alis.

Hinc micat densum jubar , inde montes

Vestient laxis humeros corymbis.

Hinc apricantes tenero rubescunt

Murice flores,

En odorato teretes hiatu

Lene suspirant , Zephyrumque pandis

Increpat labris , & hijulca verni

Flamina venti.

Dum tuas ergo canimus Kalendas

Pulcher hortensis dominator oræ;

Dulce prætorum decus , & jugalis

Gratia prati,

Huc ades tonsis comitatus Horis:

Te vocat Pallas , vocat ipse Phœbus.

Hippocreneas tibi spargit acer

Pegasus undas.

Inte-

Interim motis animata ventis
 Fila vocalis sonuere buxi ;
 Et suâ , Virgo , tibi sponte nostrum
 Tinuit aurum.
 Ergo puniti monitore Cauro ,
 In tuos , Virgo , properent honores ,
 Carminum nexus , meritumque soluat
 Chorda tributum ,
 Nec tibi solus cano ; totus inde
 Junius quassis tibi mussat herbis .
 Cantitant rivi , Citharæque mollis
 Accinit Echo ,

G A Z A S A P I E N T I S.

AD

EULOGIUM LANDIUM.

ODE XII.

Fortunæ famulos insequor arbiter
 Fortunæ , aut dominus . si meritis parem
 Sortem possideam , cur capit is minor
 Illam fronte colam meâ ?
 Nunquam se sapiens muneribus suis
 Indignum faciet . quidquid amabili
 Dat natura manu , cui sibi debitum
 Fatis emeritus capit .
 Si non arcet opes , non nimium tamen
 Amissas queritur ; non abeuntibus
 Offusas lacrymis objicit genas ,
 Non mestum gemitu caput ,
 Non udis subitam prosequitur fugam
 Fortunæ lacrymis ; se tenet integrum :

Illi divitias , fataque mitia ,
 Se præter rapient nihil.
 Quin sub magnificis pauperiem pati
 Novit Roma tholis : novit eburneâ
 Inclusus proprii sede palatii
 Romanæ Cato curiaz.
 Inquit , divitias possideam meas ,
 Non à divitiis possidear meis :
 Illis fors aliquem si dederō locum ,
 Pectus , meque negavero .
 Quantumcunque mihi fors mala dempsorit ,
 Nulla parte mei sum minor : ilicet
 Concessæ rapiat munera copiaz ;
 Me plenus , cupio nihil.

AD

VALENTINUM
CRIMANIUM

Ne spes votaque sua in longum rejiciat.

ODE XIII.

Hèu ex futuro vivitur ! occidit
 Comissa longæ spes trieteridi. at
 Mutanda cum differtur ætas ,
 Alipedes petit inter annos.
 Patranda nemo non sibi destinat :
 At fata vanis pollicitis dies
 Vanescit in noctem , & per omnes
 Sæcula præcipitantur horas.
 Alter Caleno spes tumidas mero
 Inter capaces ructat amyctides :
 Alter Musarimanas refusis
 In cyathis propè mergit arces ,

Et

LT. NO. RP.
 Et pœta vinitius :
 Cum temeraria mens
 Condens' heterocœda
 Exstinct' glaciis
 Defigunt' Si tam
 San'is' statua pœcia
 Antiqu' plenari
 Jecu' , Sarman
 San' Gradiu' , gal
 Arca parv' bella n
 Commendat : ore
 Omnia contum
 His , nata , ducere
 Ad cœla magne cu
 Contendit : qua
 Magnum
 Te bello , et Mar
 Obliviosi popula
 Eruer , sen
 Praemiu
 Bellique fama
 Sentim' reduci
 Et multa spe
 Definione
 Ehœ ! Grammanc
 Ea computati ce
 Cenfumque
 In se iteru
 Cunctis severam
 Afigit alia spes
 Impluimus in
 Crescit adhuc

Et picta vino mænia : sed simul
 Cum temulentam mens reddit ad manum ;
 Condemnat hesternos furores ;
 Et pharetras , gladiosque prisca
 Desigit unco. Si tamen audiat
 Sarbievianæ classica pectiniss;
 Magnisque pleniora spebus
 Barbita , Sarmaticoque dictum
 Votum Gradivo ; gaudet & ilicet
 Futura parvis bella nepotibus
 Commendat : ordinatque seris
 Omina continuanda votis.
 Hâc , nate , dicens , hâc pede libero .
 Ad celsa magnæ culmina gloriae
 Contende ; quâ vatis Poloni
 Magnanimum stimulavit astrum.
 Te bella , te Mars ; me manet interima
 Obliviosi pocula Cæcubi
 Haurire , semestrique Zyro
 Præteritam jugulare bilem ,
 Bellique fumum. Voluitur interim
 Sensim reducâ signifer orbitâ ;
 Et multa sperantem citatae
 Destituunt animum Kalendæ.
 Ehû ! Grimani , te tibi vindica ;
 Et computati commoda temporis
 Censumque collige ; ac negantes
 In se iterum rediisse menses.
 Cunctis severum Nomen inhospitas
 Affigit alas spebus : adhuc suo
 Implumis in nido , futuros
 Crescit adhuc cita plebs in annos .

MISERUM ESSE
 QUI
 NUNQUAM FUIT MISER
 AD
 JOSEPHUM MUNATIUM.

ODE XIV.

FALLIMUR. semper miser est, Munatî
 Qui miser nunquam fuit. ille magnæ
 Anxius sortis, dubio timorem
 Librat in axe.

Ille venturæ trepidus procellæ,
 Ne miser fiat, timet; & futurâ
 Sorte torquetur; mediisque miscet
 Vota querelis.

Ille fortunæ dubius, suique
 Incapax fati, temerè coactis
 Æstuat votis: & avara secum
 Prælia miscet.

At cui magni patiens pericli
 Pectus indurat gravis inquietæ
 Ira fortunæ; miser esse longo
 Discit in usu.

Ille & iratum paciente fatum
 Territans vultu, sibi destinatos
 Ridet insultus, validoque lassat
 Fata duello.

AD

AD

AQUILAM POLONAM,

Ut bellicosos ævi nostri Heroas toto Orbe
celebrandos differat.

ODE XV.

O Quæ Sarmatici conscia Nominis
Armatis penetras astra volatibus;
Et pro vindice justa
Vibras fulmina Numine.
Cui scindi patiens æthra fidelibus
Ventis obsequitur; quam Zephyri pavent,
Cui se sponte minorum
Vulgus dedicat alitum.
I per Marmarici devia climatis,
I per Memitionii littora Nerei;
I, quæ se pretiosis
Ganges fluctibus erigit.
I quæcunque vagâ Fama volans rotâ
Rumores volucri spargit ab effuso:
Et quæ se lacrymoso
Arnus plorat in alveo.
Hic & Sarmatici fulmina prælia,
Et fractos solidò Bistonas impetu,
Korakosque, Getasque,
Et canæ juga Moschuæ.
Hic magnos memora Lechiadum Duces,
Qui Thressæ toties cornua Cy nthiæ
Eclypsim docuere, &
Lucis pauperiem pati.
Hinc palmâ duplici digna **ZAMOSCIUS**
Stringat lautigerò tempora vinculo:
Hinc **ZOLKIEVIUS** ipsas
Inter vividior neces.

Quid

Quid CHODKIEWICII^s patria Gryphibus,
Quantum SRZENIAVIO Lechia flumini;
Et KONJECPOLIANO

Marti debuerit, cane.

Dic quot CHMIELECIO Thracia robori,
Quot Piasecynie Moscua dexteræ

Palmas nexuit: aut quēis
Moerarski increpuit tubis.

Non indicta tibi transferit cave
Aternanda tui clava Potocci.

Et quidquid Lechicorum
Censerent secula Principum.

Quæ VISNIEWE CIO gloria nominis
Non impar fuerit? quem male barbara

Marti Parca Polono
Cæco messuit impetu.

Nec KAZANOVII classica prælia,
Nec TYSZKIEWICII fulmen acinacis,

Firisque, gravesque
Ore ac OSTROROGOS manu.

Nec te Littavici gloria nominis,
Radivile, leves inter Ethesias,

Indictum populosis
Rumor deseret Africis.

Hinc LANCKORONIOS, inde KORECIOS,
Et fortis alaci GASIEVIOS manu,

Et quem præoceo fato
Stravit Parca SIENIAVUM.

Hinc sexcenta canet nomina; quæs mea
Succubit tacito charta silentio.

Sed quæ grata perenni
Signat Patria carmine,

At tu quæ Lechicæ laudis amantior
In nostro genita es, Gloria, Carpatho;

Quidquid Martius ales

Magnis deferet Insulis.

Dignos

Dignos perpetuis laudibus, & tuis
Heroas memori carmine differe,
In Fastosque perennes
Magnis infere litteris.

AD

REMIANUM BOCACIUM.

Ab aliorum opinionibus Poëtas
pendere.

ODE XVI.

Magnis molesti censibus ingenii
Avara famæ sœcula, & improbos
Sudore mercamur favores.

Ac refugam, Remiane, vani
Honoris umbram, quisque suâ minor
A laude vulgi captat Ethesias.

Pendemus à nutu, & fugaci
Arbitrii popularis aura.

Se nemo magnus judice, displiceret
Domi æstinati gloria nominis.

Externa captamus: recenti est
In pretio peregrina virtus.

At dum exterorum laudibus æmuli,
Intra petitæ mercis adoreas

Fuscamus; hēu totum molestâ
Iavidiæ tumulamus umbrâ,

AD

VIRGINEM MATREM

Serenissimam Augustam suam.

Ex Eccl. 24.

ODE XVII.

Sunt quibus, Virgo, graviore buxo,
Martis iratas licet inter hastas,
Hui muros placuit canoro

Condere versu.

Principum fessas leviore mentes
Voce mulcebant alii, nec unus
Censor humanos citharam docebat

Carpere mores.

Ille mordaces Satyras, papyrus
Ille Bellonam docet, inque chartis
Castra metatur, calamoque vivas

Allinit hastas.

Una tu nostro tamen, una, plectro
Sufficis, Mater! placeat Latino
Elacus Augusto; placeat Velaſgo

Hector Homero;

O tibi, Virgo, placeam! meaque
Ipsa sis numen placitum Camænæ!
Ipsa Mæcenas mihi, Cæſar ipsa,

Hector & ipsa.

Si mihi Mavors sapit, ipsa castra
Explicas: quin nec renuis vocari
Cælitum murus, superisque firma

Mænia turmis.

Te rudis quondam, titubante versu,
(Nam nec infantem tua sprevit olim
Comitas vatem) resonos docebam
Plaudere colles.

Te

Te pigras latus docui paludes,
Te lacus, Virgo : tibi lucus omnis
Annuit ; Matrem cecinit ter omnis
Ripa MARIAM.

Erigebaris propè Jerichanas
Nobilis valles, Rosa; vel Cupressus
Quam Sionei coluere moto
Vertice montes.

Inde surgebas Libano suprema
Cedrus, alatis spatiofa ramis;
Inde stillabas liquidum fluenti
Nectar olivo.

Hinc triumphalis caput in Cadano
Palma pectabas tumulo; mihi que
Blanda odoratis procul explicabas
Cinnama libris.

Nunc mihi, leni famulante vento,
Balsami castas jacularis auras
Crinium luxu; madidisque stillas
Mirra capillis.

Quidquid es, quidquid cupies vocari,
Gratior nostro nequit esse Phæbo,
Quam Tuum, si quæ sibi vindicavit
Pagina, nomen,
Te sibi vernis vigiles sub umbris,
Virgo, narrabant quoties Camænæ
Tristis invito toties recessit
Phæbus Olympo.

Audiit latum nemus, & sonoro
Frondium plausu Tibi ter clientes
Subdidit ramos; vetulasque jussit
Discere quercus.

Quidquid Ascræo meditante buxo
Fuderam Vates: tibi ter, triumphe,
Et ter applausum resonō dedere
Ore cavernæ.

Littus auritos, fluvio morante,
Torsit arrecti cumulos fluenti,

Et suos jussit mea Te canales
Pfallere Virgo.

Orpheus motas velut alter ornes
Tunc ego blando super arva cantu
Lenè deduxi ; patriosque suasi

Linquere colles.

Me minus culti lapides trahentem
Pectinis cantu , scopulosque , risit
Ismarus , retrò proprias jubens de-
scendere rupes,

Ad Marianæ pia tecta laudis ,
Ad Marianæ monumenta famæ ,
Ad Mariani supèris propinquam

Nonainis arcem ,

Ad Marianas , mea plectra , Thebas
Ité , festinum glomerate marmor ;
Ité , Maternæ fabricate celsa

Pergama laudis.

Hæc ego castis mea metra cedris
Lætus incido , meritosque honores :
Hæc cedri crescent , ubi vos mei cre-
scetis Hanores.

SUO SE TANTUM CLARERE VELLE.

ODE XVIII.

FUmosas atavum jactet imagines ,
Ac depicta patrum stemmata , propriæ
Qui virtutis eget . qui sibi non suo

Laudem conciliat lucro.

Hic & perpetuo grandia Consule
Pingat Romuleis atria fascibus :
Et quæcumque prior gesserat Annibal ,

Ait forti Æmilius manu.

Ille

Ille & Dardanio colle superstites
Pænorum exuvias , raptaque vel Getæ,
Vel Daco numeret signa ; & in arduis
Nixos Scipiadas tholis,
Illum picta juvent symbola , non suis
Augustum titulis. me minor , at mea
Virtus , & rudibus confita literis
Lassæ pagina dexteræ ;
Me , vel Pierii nobilitas Dei ,
Vel possessa suo pectora numine ,
Et simplex citharæ murmur , & ingenii ,
Et lætus calami labor ,
Fatis insinuent. Regibus aureas
Ultrò cedo mitras , dum mihi doctior
(Si tantum meçui) non timidum mori
Stringat laurea verticem.

IN SICCO
NAUFRAGIUM

In turpem ebriosorum insaniam.

ODE XIX

AN vos bibaces gutture spongias,
Alpsamque fiscis visceribus fitim
Nutritis, ô avara potus
Et calicum studiosa pubes?
Alter penates, alter & integrum
In poculorum naufragio Patrem
Immersit; antiquumque vastis
In cyathis sepelivit aurum.
Alter decentem. pro dolor! indolens
Et patriarum lumina mentium
Extinxit: insuetoque sanctos
Ingenui radios honesti

Oppressit imbri. Quatenus heu nefas!
 Dum se scelesto savior Evio
 Inflammat; infusoque pubes
 Incaluit liquidum calentis
 Humore Bacchi. sèpè ferocibus
 Indigna Baccho prælia dexteris
 Invasit, & refudit haustum
 Sanguine nobiliore vinum.
 Nam cùm bibendum defuerit merum,
 Siccis propinant vulnera poculis;
 Illumque, qui fundendus olim
 Pro patria fuerat, cruentem,
 Inter minorum jurgia litium,
 Et capta verbis prælia diluunt,
 Festosque non impunè strictis
 Continuant gladiis lepores.
 At si feroceæ æra citent manus,
 Et fæta rauco buccina classico;
 Inter refertiora quondam
 Proclâ ferox, propè cum vetusto
 Ulyssè littus non bene compare
 Jugo domabit. Vel calido febrim
 Finixisse gaudebit cerebro,
 Vel tumidis podagram cothurnis.
 O sanctioris si quid adhuc spei,
 Indigna vobis frangite pocula;
 Martémque non Baachum, Quirites,
 Magnanimâ celebrate rixâ.

PARODIA

Ad Matthiae Casimiri Sarbievii Lyricorum
Principis XXIII. Lib. II. Odam. Belli Suc-
tici, Germanici, Hollandici, calamitates
deplorat. Anno D. 1644.

ODE XX.

Qua cruentati rubet ora Mosæ,
Quà suâ fœse lacrymatur undâ
Rhenus, & totis numerosâ plangit
Funera ripis.

Huc sub atratâ tetricum cupresso
Squalidæ vatem revehant Camænæ.
Non juvat posthac cohibere suetis
Tempora lauris.

Hic, licet rauco metuenda plausu
Territas Martis tuba vexat aures;
Hic licet tristes agitata turbent
Tympana ventos;

Hic, catenati propè stagna Rheni
Asidens, mæsti latices Oderæ,
Et tuos, Ister, cumulabo nostris
Fletibus amnes.

Jam fatigatis revoluta stellis
Septimum Solis rota voluit annum,
Septies pulsas iterum reduxit
Bruma pruinæ.

Attamen nullum placidos olivæ
Fert nemus ramos. propè funerandis
Sola cupressus malè feriatas
Porrigit umbras.

Sola jam ferri seges insepultis
Surgit in campis: licet, heu! cruentus

Hinc & hinc mucro subeat minacis
 Munera falcis.
 Muta jam passim filuere crudo
 Jura sub ferro ; timidisque sese
 Æquitas legum minor hinc & inde
 Vibrat in alis.
 Et licet doctis agitata rixis
 Rostra verbosos dirimant Patronos ;
 Opprimit leges pavor, & severo
 Obruit ære.
 Inde collatis animosus armis
 Theuto luctatur ; ruit inde Sueco
 Sævior Lapon , renovatque latiss
 Prælia telis.
 Hostis incertus , dubiusque palmæ
 Hinc & hinc sese patriis vocari
 Mars stupet linguis ; nec adhuc propinquos
 Crederet enses ;
 Ni suis rursum male mista turmis
 Turma collisos paribus furores
 Jungeret telis , similique sese ac-
 cenderet irâ.
 Sic pari passim geminâque Mavors
 Voce distractus medias ruinæ
 Distinet gentes , néutrisque sese
 Illigat armis.
 Fana jam passim superisque sacras
 Impetus Finni quatefecit aras.
 Ipsa miscentur domuum profanæ
 Templa ruinæ.
 Quæ nolz nuper placidum sonabans ,
 In profanatas abierte belli
 Machinas ; nec jam solito fatigant
 Aëra pulsu.
 Rara per latos pecus errat agros ,
 Rarum exstinctis populus colonis .
 Pene vanescunt propriis sepulta
 Manibus urbes.

Jam ferus stricto implacidusque ferro
Orbis antiquas iterum ruinas
Urget, & moto metuenda ducit

Jurgia mundo.

Ruris oblitus Cererisque vomer,
Vulnus inverso meditatur iactu,
Nec minax olim, modò torvus iras

Fulminat ensis.

Falcis heu! nuper segeti timendus
Aureis mucro minitatur hastis.
Et metens Regum trabeas superbis

Turget aristis.

Illa sindendis hebetata truncis,
Ridet affusam propè se securis
Fascium sylvam; misertamque findie

Colla Quiritum.

Cassis armatis tremebunda cristi
Militum torvis regemit querelis,
Facta sudorem, nec amant maritas

Scuta columbas.

Tuque, si muto sacer in sepulchro.
Pulvis argutas finit esse chordas,
Dive SARIEVI, malè fäderata

Theutonas armis.

Et suas rursum repetisse pugnas
Tristior desles; propiorque sancto
Numini fundis meritos tuo pro

Cæsare planctus.

Surge quâ dormis, Latiosque vates.
Increpans dextrâ redeunte nervos
Impotes tolli gladios profanis

Eripe dextris.

Tela (reclusis age dic sepulchris)
Tela Germani cohibete, tela.
Quis juvat totos sepelire tantis

Cædibus agros?

LECHIA PACATA

Ab Anno 1638 ad Annum 1648.

ODE XXI.

AT non pacis inutiles
Annos degeneri perdimus otio,
Divorum Soboles, Lechi.

Poscunt bella vices. se modico ferus
Mars intendit in otio;

Alternisque furor dividitur jocis.
Sic ipsi nimius polo,

Post concessa suis fædera præliis,
Hoces contudit Hercules.

Et jussis rabidae sufficiens Dex,
Lastavit dominam suo

Junonem obsequio : fataque, & horridas
Monstrorum domuit minas.

Quid magni memorem robur Achillei ?
Quid sævi otia Jasonis ?

Primus post citharæ murmur, & additos
Imbelli digitos colo :

Post tractata levis stamina velleris,
Post mendacia Tethios,

Effictamque suâ virginem imagine,
Trojam vicit, & Hectora.

Alter post hilaris gaudia Colchidis,
Flammatos domuit boves ;

Consevitque feris jugera dentibus.
Sic Pytona severior

Phæbus, post resonæ carmina tibiæ,
Et plectri querimoniam,

Accinctus pharetrâ suskulit aureæ
Assuetâ citharæ manu,

Ac doctis Zephyros ludere spiculis.
Felices, iterum canam,

Felices potius pace Lechos suâ.

Quos

LYRICÆ
jones & partners quod
Athenæum quod
in nec mudi
Martin quod
Sed nunc
Altemus mudi
Nunc ut spes par
Sunt amici mudi
Et ut trepidus dies
Anomœus fogam

EQUILIBRI

MED
ATT

MAGNAM min
Mentur um
Mentur argente
Sæpe suo pr
Menstrua auro, a
A corde prudens
Nuncq mimo
Elle meum ;
Ulorabo censu : fe
Fallax dolosa fors
Set plura comm
Cum reliquo r
Examindu ; nec p
Inter ferre fulgur
Lippita lumen ;
È veteri baci

Quos & parta manu quies,
 Alterisque juvant fædera prælia:
 Sic nec nubibus asperum
 Martis perpetuò fidus inhorruit;
 Sed nunc mitior aspici
 Astrorum imperium Jupiter obtinet;
 Nunc nato asperior parens
 Saturnus timidis nubibus imperat.
 Et volvi trepidos dies
 Horarumque fugam falce metit suâ.

ÆQUILIBRIVM STOICVM.

AD

M E D A R D U M A T T A L U M.

O D E XXII.

MAgnam minuti corporis , Attale ,
 Metitur umbram , qui proprio suam
 Metitur argento staturam :
 Séque suo pretiosus olim
 Mensurat auro. quod procul extimo
 A corde prudens seposuit DÆUS ,
 Nunquam minor mentis putabo
 Essé meum ; neque me superbo
 Librabo censu : séu mihi quod dedit
 Fallax dolosâ fors rapiet manu ;
 Séu plura commodabit : æquâ
 Cum reliquis mea vota lance
 Examinabo ; nec patiar meum
 Inter serenæ fulgura gloriæ
 Lippire lumen ; aut reductos
 E veteri statione mores .

An

An cum supremam pumilio basim
Hæmi superbo scandit in aggere,
Se major extat? an minorem
Monte super cunctum staturam?
At ille celsis montibus æmulus
Gigas profundo de puteo caput
Attollit, ex imâque valle
Aëreo minitatur orbi.
Qui se paternis censibus æstimat,
Altâ colossum cum base porrigit.
Contemnit ingentes cothurnos,
Qui proprio cupit esse magnus,
Quodcumque planis lancibus injicit
Fortuna pondus, non variabilis
Æquata momento, stat olim,
Stat rigidæ bona libra Stox.

AD

VIRGINEM MATREM.
Sub initium veris.

ODE XXIII.

DIVA, quam Numen genitum fidelis
Stringit amplexu: cui tam beatum
Invident pondus spatiose picti
Brachia cœli.
Cum TIBI densis radians vepretis
Splendidè fusum Rosa comit aurum;
Cum TIBI florum famulas reclinat
Hybla catervas;
Mitte laxatos sine lege crines
Aureâ nato cohibere vittâ;
Aut planetari religare sacros
Igne capilles.
Te decet parvum redimere Vernis
Eloribus natum, tibi dedicatæ

Annuunt lauri , Tibi cana prono
 Lilia culmo.
 Cur sub argento gravibusque germnis
 Laetere sudet puer ? hunc niventi
 Crine Narcissi senium , vel alba
 Caltha coronet.

Fallor ? an pulchro proprius puello
 Lilium pallet ? magis erubescit
 Purpuram vultus rosa ; tortilesques
 Caltha capillos.

INELEGANS ELEGANTIA.

Sumtuosa ævi nostri antitheta.

O D E XXIV.

Sunt & minori tela , sunt apum gregia
 Sunt parva muscis spicula.
 Qui mulcet auri tinnulas peccati fides ,
 Aurum severus increpat ;
 Auresque vellit auro , & horrorem suum
 Ridente metro temperat ;
 Intende Phæbe barbitum ; nervis minas
 Irasque plectro condiam.
 Armatus auro , seculi luxum mei
 Sitimque formæ sordidam
 Non pejerantis persequar vates lyræ ,
 Verique Mystra nobilis.
 Cur fraudulentio perlitam fuco cutem ,
 Mentitur impudentia ?
 Cur eruditus fingit infames genas ,
 Verumque confundit pudor ?
 Cur in viriles fæda gratia famas ,
 Viroque cultus discolor ,

Irrepstic

Irrepsit animos : Vulneri non est locus ;
 Et nulla rugis gratia.
 Pudet genarum , quas sacer Marti chalybs
 Crebro notavit stigmate ;
 Pudet cicatricum : exulat Recti vigor ,
 Morisque fulgor patrii.
 Innube verum cessit ; & cessit Fides ,
 Nudusque candor pectora.
 Densis Honestum nubibus canos tegit ,
 Peploque damnat lumina.
Et, quod vetustorum audiant Manes Patrum ,
 Pudet videri Sarmatam :
 Pudet Polonum , pro pudor ! cerni caput .
 Pudet Polona tempora.
 Alter Sicambrum crinibus , & alter pilo
 Fingit soluto Brachmanem.
 Hic suscitatis horridam cirris comam ,
 Montesque gestat crinium ;
At hic capillos torquet , & coercitam
 Hinc inde compellit jubam.
 Lascivitaque peccinis fulcans caput ,
 A fronte crines dividit.
 Huic disgregatas diligens incuria
 Confundit & turbat comas.
 Disponit ille sedulâ barbam manu ,
 Et pænè canos computat ;
 Ipsamque malit comptulus Rempublicam ,
 Quam molle turbari caput.
 Hic lævigante raditur novacula ,
 Hic ordinante dexterâ
 Metatus altum sinciput frontem fricat ;
 Comæque suggestum erigit.
 Frustra vocamus liberum Lechi caput ,
 Cui tanta labes imperat ;
 Ipsosque certæ Mytacas leges premunt ,
 Et jura barbis scribimus.
 Frustra : suarum servitus quenquam premit ,
 Premit libido vestium.

Alter

Alter Corallum vestibus , & alter Scytham
Mentitur , alter Insubrum.
At ille in uno pallio gestat patrem ;
Omnesque villas induit.
In seque totum deferens patrimonium ,
Tanto superbit pondere.
Non tot diurnas Phæbus astrorum Pater
Horas morasque computat ;
Quot quisque vestes mutat , infra nubila
Natam putares Iridem.
Huic inquieto fibulæ morsu chlamys
Claudit redundantes plicas :
Excludit ille pallio vagam manum ;
Includit alter alteram.
Huic diffuentem zona dispensans togam ,
Laxas coercet fimbrias ;
Rugisque legem baltheus gemmis tumens
Præscribit angustâ vice.
Huic curta parcus exprobrat tunica sinus ,
Huic usque talos verberat ;
Huic dissipata lege rugarum fluit ,
Ipsumque verrit pulverem.
Huic sumptuosus cento per totum patet ,
Pannosque pannis subsuit.
Sic ipsa stulti cogimus foramina
Supplere mentitum decus.
Hic quas pavebat , insuit vesti feras ,
Gemmisque depresso nemus
Ramus inumbrat aureis , & hoc suum
Horrore pretium temperat.
Et cum videri comptior velit , lupos ,
Totamque spoliat Africam.
Illusa quin & gemmeo vestis gelu ;
Auroque ridet textili.
Ac è draconum frontibus superbiam
Sævoque vestit vellere ;
Ferocibusque Tygridum debet oculis
Leporis ornatum sui.

Jam quies Gradivus pellibus ferrum tegit,
 Armatque loricæ metum,
 Nos in decoris vertimus mendacium.
 Lasciviæque tegmina;
 Quin nec sub uno pallio luxus calet,
 Nec sub lacerna simplice.
 Quem nunc togatum cernis, induet sagum;
 Nodumque demet baltheo;
 In pace miles comptus, in bello cicur;
 Cristasque Martemque exuet.
 Qui manè crebris tigridem singit notis,
 Vulpem videbis vespere.
 Et quam triumphat serici telam Tygris,
 Argoque pardus concolor,
 Cum per feroce Mars vocat tubas viros,
 Augetque vexillis metum;
 Brevi quieto dum canet receptui,
 Se subjugabit serico.
 Brevi, severum qui modò nutrit metum,
 Pardus calorem nutrit.
 Hic condit auro pocula, & gemmas liquat;
 Regnisque titubat ebrius.
 Hic pingit auro fornices, auro focos,
 Auroque cochlearia,
 Auro culinas dapfiles, auro cibos,
 Et ipsa inaurat fercula;
 Cræfique patinis auream pascit famem,
 Votis saginatus Midæ.
 Auro gravatum pegma formidat caput;
 Pedes pavimentum stupent.
 Auro ferocis horridæ Martis tubæ,
 Auroque cicuratus furor.
 Auro mucronis horror, auro Martiæ
 Effæminantur lanceæ.
 Armantur auro pila, nec fuso carent
 Bellacis æra buccinae;
 Gemmisque tectus grandibus lignum suæ
 Vix mucro vaginæ videt.

Sic dum in sereno baltheo ferrum later,
 Iras minasque temperat,
 Et mitiores spiritus sentim induit
 Auroque & argento assonat.
Gemmis capistrum, cornipes gemmis micat;
 Herusque gemmis fulgurat:
Et qui timeri debuit miles, suo
 Ab hoste laudari velit;
Velit videri, cum tamen spectantium
 Lecessat auro lumina.
Sic dum profuso comptuli Saturnia
 Mēntimur auro saecula,
Ferro timendum duriore saeculum,
 Et ære lustra cudimus.

AD

BARTHOLOMÆUM GUINUM.

Verborum parsimonia.

ODE XXV.

POne maturum, Guine, prurienti
 Pessulum linguæ. graviora ripæ
 Damna fert amnis, quoties silenti
 Volvitur undâ.
 Te super quovis, dominumque lingua
 Consulat pectus: quoties magistram
 Os præit mentem; toties inani
 Fluctuat æstu.
 An putas frustra vigil excubantis
 Cura naturæ cohibet reductum
 Dentium vallum, geminoque clausam
 Carcere linguam?

D

Nempe

Nempe ut arctatis moderanda verbis
Dicta tardaret ; nimiumque fandi
Jus, & admorso bene masticanda
Verba palato.

AD

PANCRATIUM LYCUM.

Famæ & inanis gloriæ inconstantia.

ODE XXVI.

MEndax Faria bonum, Lyce;
Illam vel tenui crediderim vitro,
Vel fluxæ similem nivi:
Quam cum fæta gravi nubila frigore
Canit velleris ad modum
Effundunt madidis non sine lacrymis,
Ridentis dissolvit Phanes.
Illi virginœus candor amabili
In se diffuit æquore ;
Et mox in propriis naufragâ fletibus
Sensim canities perit,
Deploratque sui funera balnei:
Sic famæ gracilis vapor ;
Sic adnata levi gloria nubilo
Primo solvitur impetu ,
Cognatoque nivi flumine diffuit.
Hanc umbram meritò canam ;
Umbram quæ nimis æmula molibus
Æternum variabili
Præit , vel sequitur corpora imagine.
Sic dum se juvenis Phanes ,
E Tartessiaci gurgite Memnonis
Claro tollit in effuso ,
Palmarem nimis passibus impotens

Pygmeum

Pygmeum simulat Gigas
 At cum Sol mediâ celsus in orbita
 Maturâ incaluit die,
 Accenditque novis prata caloribus,
 Decrescit nimius Gigas;
 Atlantemque minor sesquipedē æmulus
 Pygmeo referet gradū.
 Sic Famæ levior linea, & in suis
 Mendax gloria vultibus.
 Quem nutic sub Tytii pingit Imagine,
 Hunc Psyllum referet brevi,
 Et sparsum modico pulv're Pumilum.
 Mendax, Fama, bonum, Lyce,
 Cum crescente die erescit ; & alites
 Inter serpit Etefias.
 Quem magnis hodie farcit honoribus,
 Cras grandem populi jocum
 Inter promeritas sternet adreas.
 O pennis levior suis !
 O fingi nimium cerea ! o in sui
 Sudoris toties vado
 O nix, in propriis naufraga lacrymis !
 Quo me cunque situ præsis,
 Vel stas pône comes æmula, vel meos
 A tergo sequeris gradus ;
 Umbram te memoro. si pereas, minus
 Amisisse putavero,
 Nec te sollicitis questibus insequar.

AD

VIRGINEM MATREM
Prædestinationis suæ non infimam
spem.

ODE XXVII.

VIRGO, quæ geminis prædita laureis,
MATREM VIRGINEO nomine temperas;
 Intactoque sedentem
 Gestas in gremio D E U M.
 Vincis purpureis fidera vultibus;
 Sincerique jubat solis, & aureo
 Quidquid casta sereno
 Stellarum irradiat cohors.
 O famæ meritò maxima pars meæ!
 Et famâ melius quidquid erit mihi!
 O nostræ moderatrix,
 Nostræ gratia barbiti!
 Dum Te Caftalias scribo per areas,
 Parnassum titulis nobilitans tuis,
 Nostro nomine, VITÆ
 A te scriptus erit LIBER,
 Gestati leviter Numinis aureum
 Inclina calatum; tu digitos move,
 Cunctantemque benignâ
 Dextram dirige dexterâ.
 O SPES virgo meæ maxima patriæ,
 Auguftalque poli! tu mihi, nil moror,
 Occlusum referabis
 Stellati jubat atrii.

REDI-

REDIVIVUS PHAETON

Id est:

Ambitio semper timida , & nunquam
non præceps,

AD

MEDARDUM ATTALUM.

ODE XXVIII.

PEriculoſo niteris ambitu
Quo per ruinas scanditur , Attale.
Adhuc modeſtiora vastæ
Fræna ſpei ; nimimque laxos
Adſtringe nodos. Ambitiosius
Sperare nulli , n̄ timeat , datum eſt.
Latere ſub depreſſiori
Valle graves renuunt timores,
At qui ſuperbo celsa premit gradu,
Timere nunquam definet. aureum
Infer tiararum ſerenum
Perpetuus stabulatur horroř.
Superba curas & trepidos metus
Carpenta geſtant : exiguas tumor
Subire deignatur ædes :
Pauperibus negat eſſe civis
Hospesque tectis. Magna pericula
Humi jacentem non ſubeunt casam,
Sic dum beatus eſſe cœpit ,
Incipiat miser eſt necesse ,
Qui magna voluit. Sic titubans pavet ;
Pœnasque motæ ſpontè ſuperbiæ
Extorquet , & cogetur ipſe
Vota ſuis jugulare votis.

Pœnas libido sola potest pati,
 Et esse pœna: in divite carcerem
 Togâ, coronatisque mulctam
 Ambitio luit in tiaris,
 Sic dum paterni luminis impotens
 Permisit altis fræna jugalibus,
 Cælumque, pallentesque stellas,
 Indomitîs Phæton coégit
 Ardere hammis. Sic patrio levem
 Inominatæ pœna superbæ
 Dejecit è curru, & stupentem
 Strage novâ quatefecit Orbem.

AD

EQUITES POLONOS.

Cum Tartarorum irruptio in Podoliam
 nunciaretur: ut eorum multitudine
 contemptâ, in eam spes suas repo-
 nant, quæ est

CASTRORUM ACIES
ORDINATA.

ODE XXIX.

Cum tibi Martem tuba militari
 Provocat cantu, cupidam duelli
 Temne Bellonam, Leche; fulminantem
 Temne Gradivum.
 Temne densatis numerosa turmis
 Castra, quæ crisper Geta per Gelonus
 Computat campos, nimiosque cædi
 Destinat arcus.

Qui

Qui recens parti dociles triumphi
 Colligit dextras , satis ille multa
 Castra conscribit ; numerumque certo
 Robore sarcit.

Ille sat multis numerosus alis
 Dicitur miles ; cui terrarum
 Turba dianarum fugiens decoram
 Porrigit herbam,

Nam quid imbelli numero superbit
 Luna Threissis opulenta gazis.
 Qui potest vinci , satis ille paucō
 Milite gaudet.

Si tamen terret numerus , vel acres
 Prælio dextræ ; meliora , Lechi ,
 Castra metemur , metuenda torvis
 Castra Gelonis.

Illa, CASTRORVM prece quæ frequenti
 Audit à nobis ACIES , Polona
 Sceptra tutetur , Geticosque frangat
 Virgo furores.

Illa quæ victam dominis coerct
 Calcibus Lunam , tacito triumphum
 Ore præagit , geminatque certæ
 Omina palmæ.

Illi & erectas Dolopum sarissas ,
 Et pharetrati cydares Corallii ,
 Et graves gemmis frameas , sacrato u-
 remus in igne.

DESIDERIUM SUPERNORUM COLLIUM.

Ex nocturna cœli Contemplatione.

ODE XXX.

O me ! sed quis in abdita
 Cælestis revehat limina patriæ,
 Et clausas superum domos ?
 Quis me , quis liquidis fistat in ignibus,
 Stellarumque rotam super ,
 Et puri hospitium collocet ætheris ?
Quà solis patet integra
 Horarumque dies ; pulchra micantium
Quà Respublica fiderum ,
 Interfusa agili nubila turbine ,
 Fatorumque regit vices ;
 Et volvenda suo necit in ordine
 Denis sœcula vinculis.
 En jam stelligeræ culmina porticus ,
 En ipsæ rapiunt Feræ !
 En claris Aries cornibus imperat !
 En veris dominus levi
 Inclinata terit fidera vertice !
 En & Marmaricus Leo ,
 Præcinctus croceo tergora lumine ,
 Maturi juga Julii ,
 Flavarumque regit jugera messium .
 Quid dicam geminum *Canis*
 Sydus ? quid rutilæ sibila viperæ ,
 Ursarumque graves rotas ?
 En illinc rubeis cælica brachiis

CAN-

CANCER rura perambulat!

En parvum fugiunt fidera Scorpium,
Iratumque *Bovis* jubar,

Dum curvis reprimit nubila cornibus!

Ilic MARS positum super

Respirans gladium non violabili

Sese tollit in otio.

En illinc *Geminos* semita lactea

Fratres rore fovet suo,

Cum nudis faveant numina parvulis:

Et vivi fluvius PADI,

Cælos virgineis præfluit amnibus,

Stellarumque comas lavat.

En sudat liquidâ Pegasus unguâ!

En cælo nimius CAPER,

Binorumque natant fidera Piscium!

Eheu, solus amabili

Solus stelligeris exul ab atriis,

Excludor patriæ finu,

Et cælum dubio specto sub æthere,

Eheu totus inanibus

Diffundor lacrymis! totus heu novo

In me defino flumine;

Majoremque, mihi quam fuerit data,

Fortunam invideo feris!

O quam vel rigidi Sidus Orionis

O quam vel Nemees Leo,

Vel tortis fierem *Bellerophon* jubis!

Fallor? jam Nepheleis

Paulatim intumuit frons mihi cornibus?

Jam passim teretes pili,

Jam sensim bifidas & digiti, & manus,

Connectuntur in ungulas?

Jam crispata suo brachia vellere

Me pigro eripiunt solo?

En jam per liquidi rura feror poli,

Et magnos tero cardines!

En vicina Deo conspicor agmina,

48
 Et mistos cytharis choros !
 En jam, Virgo tibi, quæ super aurez
 Incedens jubar Iridis,
 Verris conspiquo sidera syrmate,
 Pronis annuo cornibus,
 Villosoque minor succido poplite !
 An quod crediderim magis,
 Jucundi trahitur fabula somnii,
 Affusique lyræ joci,
 Eludunt queruli gaudia pectoris ?
 En jam cornua decidunt,
 Orbanturque suo brachia vellere ;
 Hirsutæque cutis tumor,
 Paulatim in proprium difflit aëra !
 Sic jam qui modò sidera
 Calcabam dominis altior ungulis ;
 Sellæ contineor meâ,
 Nec terram digitis deserui tribus.

OCULUS SAPIENTIS.

*AD*MAXENTIUM
MORTONIUM.

Optimum asperæ sortis remedium.

ODE XXXI.

Präconcepta animum spicula mitiùs,
 Maxenti, feriunt. cui subitum nihil
 Prävisumque prius quam ferit, accidit,
 Hunc & fata timent sua.
 Quotocunque ferant secula turbine;
 Nullum sit jaculum, nullaque machina,
 Quam non prævideas. magna pericula
 Expectata minus nocent.

Sic

Sic dum post refugi lumina Cynthii
 Stellarum vigiles vesper inhorruit
 Accendens oculos ; non nimium graves
 Amissam querimur diem.
 At si sol mediâ occumberet orbitâ,
 Et primam subitis obrueret diem
 Arcturus nebulis , quantus in horrido
 Frigeret populo timor.
 Hærent nempe novis pectora casibus ,
 Incertusque sui fervor & , & metus
 In diversa trahunt , quo magis ardua
 Sperantur , feriunt minus.

AD

EQUITES POLONOS

De liberandis Græciæ Provinciis.

O D E XXXII.

Quisquis Lecheæ sidera gloria
 Apollinari pangere barbito
 Præsumit ; immensum natari
 Exiguo superare lembo
 Præsumit æquor ; quantus ovantibus
 Pœlus sereno ditior aere
 Superbit astris : tantus olim
 Sarmatico micat ardor igne.
 Ut cunque Cimbros , aut Scythiaæ vagas
 Convellis ædes , aut Getico super
 Umbone describis perennes ,
 Assiduis gelidus sub armis
 Polone , laudes . quantus Achaico ,
 Armis petitæ laudis amantior ,
 Baccharis in Ponto , & trementem
 Magnanimo quatis ære Pindum ?

Tibi

Tibi frequenti milite densior
 Bellona strictis annuit ensibus;
 Ferroque prælustres catervæ,
 Fulmineo dominum coronant
 Latus Gradivo. jam Tibi, jam graves
 Virtus honesti prodiga sanguinis
 Indixit iras. quæ Polomos
 Strimonius petit horror agros.
 Hœu! quantus armis, quantus atrocibus
 Assurgit hastis campus, & arduis
 Hinc inde condensata peltis
 Arva micant, dubiasque solis
 Multo lacerfum lumine palbebras!
 Quantum severis nutat in areis
 Nemus sarissarum, & paventes
 Ambiguo rigat igne campos!
 Ite, ite fortæ, quæ celeres vocat
 Virtus priorum; quæ Mareoticæ
 Pingueſcit à tabo, Lecheæ
 Testis adhuc, spoliumque famæ,
 Cruentus Ister. quæ patriæ super
 Sepulchra laudis vivere, vel mori
 Juvabit; & Divis parentum
 Manibus inferias Gelono,
 Aut si triumphum fata negant, suo
 Litasse tabo. currite Sarmatæ,
 Quacunque vagitus gementis
 Errat Hebrei, Geticosque latè
 Deplorat agros, vos querulâ Thetis
 Invitat undâ: vos lachrymabili
 Melesque, Cydnusque, & nefastis
 Mancipium Cynosura sceptris
 Suspirat amni, vos juga Thespiæ,
 Et quæ superbo non humili mitrâ
 Occurrit Arcturo, Carytos,
 Vos Scythici vocat ora Pindi.
 Vobis clienti supplicat hispidus
 Ramo Cytheron; vos Marathoniæ

Orni:

Orni ; Methoneique saltus,
 Vos resonis voxet Offa sylvis.
 Vos illibatus sanguinis inclyti
 Flos , mancipatae vincla Propontidis
 Laxate ; turpesque aggementis
 Hæmoniaæ cohibete frænos.
 Vestro resolvi poscit acinace
 Bethles scelesti tristior imperii ;
 Divoque consecratus olim
 Hospitio Solymeus Hermon.
 Vos Tauricani servitium jugi
 Demetis Hæmo ; Vos juga Phocidos ,
 Vestræque Libertatis olim
 Participem facietis Hebrum.
 Et hæc , sed olim : crescite crescite
 Fæcula multis jugera laureis ;
 Tandemque victori Polono
 Emeritum properate fertum.

AD

LEONARDUM ATTALUM

Stipendiorum militarium exolutorem.

ODE XXXIII.

FRustra sollicitis nubibus asperam
 Bellonæ faciem contrahis Attale ;
 Et stipendia Marti
 Invita numeras manu.
 Armati manibus militis omnia
 Dat , qui justa negat . ne renuas dare
 Ultrò , quod rapienti
 Non impunè negaveris.
 Quo se cunque trahi posse putaverit ,
 Illò se profero fert sapiens gradu.

Præ-

Præstat fata præire ; &
Ultrō, quo raperis, sequi.
Inter Romulidum vota Quiritium,
Admotam capulo Cæsar agens manum.
NOBIS hic dabit inquit,
Quidquid Roma negaverit.

E U R I P U S A R I S T O T E L I C U S

De
Inevitabili votorum nostrorum æstu.

O D E X X X I V .

ET non inani nuper arundine
Incerta votorum, & dubios sui
Florasse fatorum Mæandros,
Me memini : juvat usque priscos
Novare planctus. O variabilis
Vertigo Fortunæ ! O refluentium
Euripe votorum ! & per omnes
Ire sagax, mea vita, sortes ?
Ut ille vasto turbidus impetu,
Depræliantum plangit atrocia
Duella ventorum, & frequentes
Pontus agit, reagitque spumas.
Cum post minorum jurgia fluctuum
Clamosa crebro littora verbere
Oppugnat ; & mergi rebelles
In se iterum sepelit procellas ;
Movetque ventis prælia, & asperos
Lacessit Euros : sic regementium
Obsessa votorum procellis
Mens dubios inimicat æstus.
Cum post minorum bella Cupiditum
Incerta lasso prælia pectori

Indi-

Indicit, oppugnatque vota,
Vota suis inimica votis.

Ille imminentes dum nimium timet
Fati procellas, advocat: hic feros
Dum vitat, incurrit, dolones:
Ille sui ambitiosus ævi, &
Longum ordinatis spibus avarior,
Nec dum calenti sole superstites
Dispensat horas; & futuros
In tabulas propè scribit annos:
Sic dum futuris mensibus imminet,
Et spem per annos porrigit, horrido
Se quisque confundit tumultu, ac
Se propriis necat ipse votis.

RELIGIOSÆ AUGUSTI FERIÆ. PARODIA

Ad III,

Matthiæ Casimiri SARBIEVII
Libri Epodori Odam.

ODE XXXV.

Absiste Delphos; tuque nil debens foro
Horatiana barbitos.
Ex tripode Phæbus sæpe mentitus fuit,
Phæboque Flaccus concolor.
O quanta vestras, SARBIEVI, fides Fides
Candorque chordas incolit.
Ille, ille, Flacce, tunc erit beatior,
Qui ruris exul patrii
Id omne calcat, quod pedum plebes minor
Pronis adorat frontibus.

Ibo

Ibo reductis quā patet teētis domus
Et sole Taganvio
Laceſſit albi parietis ſudum polus,
Eſcisque mensas deſtinat.
Huc me Polonis dedicata Regibus
Dimitte tantisper chelis.
Dimitte tuſſis doctior Socraticæ,
Stoēque fervens jurgiis,
KARNKOWIANÆ deſacrata Palladi
Illustris Artium Dea.
Jam pura lini veſtiit mensas dies;
Caſtāque mapparum nive
Ceſavit orbes ligneos; quibus Ceres
Parvorum adinſtar collum,
Vel innocentem candidā panem nive,
Et dapsilem brumam allinit;
Vel fuſca miti ſubrubens lanugine
Candore flavum temperat.
Parvo nitentis vasculo frigus ſalis
Ilinç & inde candicat.
Sitasque raro teſteas, vel buxeas
Vitrum tuetur amphoras.
Et temperatus frigidā ridet Lyeus
Minore clauſus marginē.
Ridet modeſto Virginis ſe ſe vitri
Examinari congio.
Mox, cūm ſecundā commonens aures vice
Campana tempus indicat:
Obedientum nutui ſodalium
Tranquilla tempeſtas fluit;
Et innocentes ſint licet, puro manuſ
Stagno, vel amne perlunt.
Cumque hinc & inde ſiftitur; læti Deo
Alterna plaudunt carmina.
O quām modeſtos læta convivas quies,
Mutumque ſternit otium!
Vel cum legentis voce ſuggestus ſonat,
Sacralque voluit paginas;

Quæ

Quz differentis stat Dei reverentia
 Evisceratis auribus !
Elingue totum crederes triclinium ,
 Et ore facundum unico.
Tunc in rotundo simplices disco cibos
 Culina fraternâ manu
Mittit , gulamque egente conditam fame
 Olus modestum temperat ,
Pictique damna Julii , vel horti opes ,
 Et artis expertes fabæ ;
Ast hospitalis anser , aut domestico
 Junctæ columbo turtures .
Afisque frustum vile , vel cocti bovis ,
 Cicerque lacte naufragum .
Spadoque gallus , qui tamen Tatagricaæ
 Nihil saginæ debuit .
Non ditiores tunc mihi Nero scaros ,
 Lucrina vel conchilia ;
Non sumptuosæ Phasidis mittant aves
 Argiva mercimonia ;
Non citreorum larga malorum frues
 Fissis oberret orbibus ;
Contenta parvo dum meas condit dapes
 Amante Paupertas manu .
Lautè cibatur , qui cibo quantum satis
 Non plena farcit viscera .
Famemque gnarus temperare scit ultimæ
 Locum placentæ linquere .
Posthæc quieto dum canit receptui ,
 Mensisque convivas rapit
Campana , festæ rursus alterno preces
 Hinc inde mussant murmure ,
Manusque tingit lympha , quam siphon æreus
 E fonte stillat stanneo .
Tum vel serenas inter hortorum domos ,
 Textaque ramis porticus ,
Vitatur asper Syrius ; meridiem
 Leni domante frigore .

Vel destinatæ corticem metæ quatit
 Mentitus è ferro lapis,
 Regesque singit proximos : victoriam
 Quinā remensurus vice.
 Alter rotundas exprobrans mundo pilas,
 Levemque Fortunæ rotam,
 Pilam peritâ jactat & captat manu,
 Verosque Fortunæ jocos,
 Non indecorus exprimens Actor suas
 Fugisse gratatur minas.
 At hi jocosâ castra metantur manu ;
 Binosque committunt Duces.
 Ac in tabella discolore buxeos
 In se incitant exercitus,
 Et ligneorum non leves cadaverum
 Hinc inde moles erigunt.
 Vel ubi quadrato mensa clausa margine
 Æquam supinat aream,
 Angustiorem eburneis portam globis
 Verumque trudunt ferreum,
 Et sene mensæ præcavent foramina,
 Teretisque posticum orbitæ.
 Quod si propinquas quispiam persuaserit ,
 Errare ponè populos ;
 Quotcunque pictum floribus tumet solum ,
 Vago coronatur pede.
 Quà vagientes lacrymoso littorâ
 Rivi peragrant murmure ,
 Camposque parvo dividens vado latex
 Puris maritat imbribus ,
 Et pigritantem tenuioribus libris
 Arundo prætexit Thetim ;
 Umbransque ripas juncus hilioribus
 Nectit coronas piscibus.
 En dissidendum fluctuum superbia
 Blando resedit margine !
 En somniantis more sub suis hiat
 Stagnum quiescens alveis ,

Lacisque surdis mutus in canalibus,
 Campos aquarum porrigit,
 Udoque siccum marimore refundens jubar
 Solem resorbet naufragum!
 Et jam coruscas vestiens flammis domos
 Crystalla frænat syderum
 Vesper: faventes mitius cæli patent,
 Et sole dimisso tepent.
 Jam per supernas porticus sparsas faces
 Accedit ipsa Cynthia;
 Coménsque castâ siderum crines pharo,
 Cirrhos repectit Hespero.
 Parcus culinis interim fumat vapor,
 Cænásque præsagit leves,
 Quas si jubetur esse Cambletes vorax,
 Se non vorabit conjugem.
 Gruisque guttus anibiens Polixenes
 Immane votum corriget.

VANAM GLORIAM ESSE FUGIENDAM.

ODE XXXVI.

PLENâ micantem lampade Cynthium
 Nemo irretorto lumine strinxerit,
 Quidquid sereniore Numen
 Luce fovet, prohibet videri.
 Sic ille cultæ pictor imaginis
 Obscuriori sapio suam
 Invelat artem; publicque
 Invidiam refugit theatri.
 Laus vera vanæ lucra scientiæ
 Evitat ultrò, saepque fictili

Fugatur à plausu & per omnes
 Invidiae trahitur procellas.
 Ut evibrantem splendidior tegit
 Caligo solem: sic docilem premi
 Cortina laudem, vera virtus
 Ipsa suo latet in sereno.

V O T U M

AD

VIRGINEM MATREM,

Cum Gedanum navigaturus è littore
 solveret. Anno 1644.

O D E XXXVII.

NAm me, quis potior regat
 Pollux cum socii fidere Castoris?
Quae me stella fidelius
 Inter Sarmatici jurgia Vistulæ, &
 Undarum vitreas domos
 Servet CHRISTIPARÆ fidere Virginis?
O quæ sole serenor
 Extinguis famuli lumina Phosphori,
 Vati, Dia parens, tuo
 Pollucem, & gemini munera Castoris
 Patronâ face suppleas.
 Tu crispata trucis vellera Vistulæ,
 Mulcebis dominâ manu.
 Tu percussa suis littora fluctibus,
 Et mortis dubias vices,
 Ventorumque minas, & sibi dissoni
 Placabis furias Noti,
 Imponesque avidis fræna Aquilonibus.
 O seū,

O seū, Navis, ab ultimis
Panem ferre tuum diceris Insulis!
O seū, Argolicæ ratis,
Quam vivo irradiant fidera lumine,
Justo nomine scriberis!
Tu vero potius vivida spiritu,
Argo sis melior mihi,
Ac in portu hilarem constitutas meo.
Sic nec Portus inanibus
Dicēris titulis, sic benè consono
Plebs devota celestismate
Infraetam Fidei Te canet Anchoram.

AD

VIRGINEM MATREM.

Cum in eadem navigatione periculosa
tempestate jactaretur, ipsâ die S.MA-
RIÆ ad nives, in navicula dicta-
tum.

CARMEN
EXTEMPORALE.

ODE XXXVIII.

O procellosi Cynosura Ponti!
Quæ petulcorum rabiem Notorum
Lenè compescis, placidaque frænas
Æolon arte:
Cui modò vernâ nive, dedicatæ
Colle, Romani, super Exquilino,
Adsonant ædes; adolescentque festo al-
taria thure.

Si tibi votam, mea Virgo, cymbam
 Ritè concendi; tibi si meorum
 Vena metrorum sonat, & modestæ
 Fila Camenæ.
 Tu mihi torvas cicura procellas,
 Et rebellantis nimium feroce
 Vistulæ fluctus leviter reducto
 Stringe capistro.
 Sic TIBI grato celestina cantu
 Per Gedanenses resonabæ ripas.
 Sic TIBI crebris cumulabo sacra al-
 taria donis.

AD

THOMAM LENTULUM.

Quinam dicendus sit felix.

ODE XXXIX.

Felicem potius, Lentule, dixeris
 Quem durâ Superi pauperie premunt:
 Quem virtutis avita
 Circum castra beaverint:
 Cui parvo patrius balat ager grege,
 Ac exculta suis jugera dexteris:
 Quem non multus adorat
 Strictis culmis in horreis:
 Cui, dum spiciferis Triptolomus rotis
 Inclinata sibi rura perambulat,
 Raris nutat aristis
 Maturæ Cereris seges.
 Non adversa pavet: non nimiam suï
 Fortunam queritur: non dubiam fugæ
 Damnat. quin abeuntem
 Audaci sequitur joco.

illi

Illi divitias credere tutius
 Possunt Fata suas; nam sine jurgio,
 Quandounque placebit,
 Concessas repetent opes.
 Non illas animo; sed minimâ suæ
 Gestat parte domus, sique recesserint,
 Virtuti viduatum
 Inscribit pretio locum.

IN VENTOSOS Æ VI NOSTRI DRANCES.

ODE XL.

Inter calentis pocula Cæcubi
 Odi disertos cedite posthuma
 Labes, verecundumque Martem
 A vitreis prohibete castris.
 Aut si cruenti tanta animum coquit
 Cupido belli; si gladium manu,
 Si Martis & leti capaces
 Magnanimis animos sub armis
 Gestamus; ultrò vindice Bistonas,
 Et æstuantis cornua Cynthiæ,
 Ferro, minacibusque telis,
 Et solido repetamus ausu.
 Nam quid refusi diluvie meti
 Audita Patrum prælia pingimus?
 Quid tela, in expertumque Martem,
 Magnificis crepat ille verbis;
 Qui concitatâ bile ferocior,
 Bellace linguâ prælia conserit?
 Quid iræ inermes, quid deserto
 Ore ferox, sterilique pugnax

Sermone miles? scilicet eloquens
 Orator acrem vicerit hostium
 Ferrique messem; cum minaces
 Explicit super arva gyros,
 Cernique nolit; cum procul igneos
 Accedit agros; cum radiantibus
 Et ipsa vulnerantur armis
 Lumina, sub trepidoque nictant.
 Ferri sereno, cum gravioribus,
 Impleta rauco machina murmure,
 Plumbi perorabit figuris
 Et resonu dubium movebit.
 Horrore bellum. Tum mihi scilicet
 Te bellicosi suaeris enthei,
 Justique consortem furoris,
 Ni gladio fumeaque grandes,
 Inter calentissim rostra Quiritium,
 Et fluctuantis classica prælia,
 Gestus redordiris; cruento
 Ense minax, rigidoque plenus
 Mavorte miles! Cedite dexteris
 Disertiorum verba Quiritium;
 Hunc ritè facundum putabo,
 Qui quod ait, probat ense, miles.

ENTHUSIASMUS

Priori accinens.

ODE XLI.

VO^tis feroces, languida ferrum manu,
 Martemque linguâ stringimus.
 Exaggeratis viribus Chronographus,
 Pugnata quisquam prælia,
 Crepatque pugnas; computans fusos mero,
 Ridente mensâ Bistonas.

Hac

Hâc ibat, inquit; ibat hâc, inquit, fugax
Besso remistus Artaces.
Instabat inde ferreis hirtus comis,
Junctus Polono Littavus.
Pictorque digitis allinit conopea,
Et castra pingit poculis.
Meroque guttur diliens, inquit, cruor
Tantâ fluebat copiâ.
Fosseque tantis ebriæ cruoribus
Tabo madebant hostium.
Tum pro salute patriæ libans merum,
Hâc arte supplet sanguinem.
At, o! saluti quisquis est amicior,
Vinum cruento suppleat,
Ferroque linguam, præferat verbis manum
Vivis perorans gestibus.
Pictoris audax non eget Mavors manu,
Bellace gaudet dexterâ.
Membrana cuîquam perfidum Getæ caput,
Sint penicilli spicula.
Tribunus ensis, roboris testis tui,
Sigilla cerasque imprimat.
Censura magni pectoris facit viros,
Martisque Cancellaria.
Equi è cathedrâ celsior miles sui,
Supplente verba verbere,
Peroret alter Tullius, plausum Scythis
Orator annuentibus
Latus; arguente quâ cervix manu
Robur disertum comprobet.
Suâ disertus si quis est Heros manu,
His his peroret exedris.
Qui cum Gelonis conserit fortis manus,
Justè triumphos differit.

AD

BARNABAM MÆNIUM.

De suâ quiete interrogatus.

ODE XLII.

DUM procelloſi tumet ira Martis;
 Dum truces rauco litui fragore
 Personant, cur me recreat quietæ
 Daphidis Umbra?
 Cum fatiscentis medius ruinæ
 Orbis incertos labat inter iectus.
 Dum timent gentes, dubiusque stare
 Fluctuat orbis;
 Ferior, Mæni; mihi parva magnam
 Sors tulit pacem; mihi cedit ultrò
 Triste curarum ſenium, & moleſti
 Impetus ævi.
 Temnit iratas levis ulva nubes,
 Temnit insanunt Boreæ furorem;
 Cum potens cæli Notus eminentes
 Proruit ornos.
 Ait minax astris, nimiumque cælo
 Culmen, infestis agitatur Euris.
 Et repentinis feriuntur alte
 Ictibus alni.
 Sic ego parvâ rabidam ſtaturâ
 Ludo fortunam; tenuique fata
 Sorte declino nec avara pauci
 Tela cruoris.

SUSPE-

SUSPECTA FELICITAS

Ad Petrum Antimum.

ODE XLIII.

NIL felicibus, Antime,
 Optabis melius morte, ferocia
 Frustra fata vocaveris,
 Cum magni rapiunt pegmata nominis.
Felix ille vocabitur,
 Qui, dum fata vocant, immemori simul
 Curas in tumulo premit,
 Et secum moriens spes sepelit suas;
 Ac vanæ lucra gloriæ.
 Ille aut seposito conditus aggere,
 Aut magni strue marmoris,
 Edormit tacito fata silentio,
 Securoque jacet situ.
 Nec pallens rabidæ sortis ad impetum,
 Urnâ protegitur suâ.
 At qui perpetuo sollicitus metu,
 Infelix fieri timet;
 Felix esse nequit. vivit; at in dies
 Votis immoritur suis.
 Et fluxas tremulâ spes librat in manu.
O me! (si juga Phocidos,
 Et sublime sacri culmen Apollinis
 Faustis passibus attigi,)
 O me præteritis Diva periculis
 Vatem Relligio erudi!
 Ne dum fors nimio volvitur impetu,
 Voti prodigus & mei,
 Aut spes, aut nimios corde agitem metus.

VOTUM

V O T U M
A D

VIRGINEM MATREM.

Pro graviter læsa, erumpente pyro-
bolo dextera manu.

O D E X L I V.

EN quam molestis pressa doloribus
Et sulphurato saucia pulvere
Tumescit, o Mater! tuarum
Dextra memor, memor usque laudum.
Illa, illa quondam virginibus tuum
Mandare chartis nomen, & igneas
Affueta stellarum choreas,
Et famulæ pia strata Lunæ;
Heu! illa, quondam quæ tibi deditas,
Quævis minoris carmine tibiæ
Distinxit horas; contumaci
Opprimitur manus à dolore.
At si tuarum non vacuus cani
Laudum magister plebis ab agmine
Dicor, *Mariannus quo vales*
Pieriis geminor Camenæs,
TIBI dicatam, Dia parens, manum
A tam molesto tubere vindica.
Et ipse digneris vocari
Certa meæ medicina dextræ.
Illam, illam honoris sollicitus tui
Tibi sacratis versibus illicet
Lassabo; maternumque nomen,
Et medicam resonabo dextram.

AD

AD AMICUM.

Ob insperatum fratri obitum,
Consolatoria.

ODE XLV.

CUR hēu dolori penē succubis tuo !
Totusque lacrymis diffuis.
Et nunc severa criminaris Numina ;
Nunc triste fatorum genus.
Nunc jurgiosis impotens singultibus,
Menses & horas increpas.
Furesque stellas, invidosque cælites,
Polumque raptorem vocas.
Ah ! fiste mentem ; fiste liventes genas,
Frænos doloris attrahé.
Ut funeremur, nascimur. propè nemini
Impunè nasci contigit.
Ipse, ipse vates fortis est infans suæ,
Mortemque passurus gemit :
Et pænè in iplis præficam cunis sibi
Agit, canitque næniam;
Quandoque nasci dicitur, mori incipit,
At fata proclivis sua.
Cuicunque nasci contigit, restat mori.
Hæc lege se teneat dolor.

AD

AD

A U G U S T I N U M
FEIRVARIUM.

FAMÆ SCIOTHERICUM

Magni nominis umbrâ descriptum.

Famam magnumque nomen senum vestigia premere, juvenum anteire.

ODE XLVI.

CUM tibi pulchro speciosa cinctu
Vita florentes cumulabat annos;
Non reversuro tua te præibat
Gloria passu.
Ast ubi canâ nive dedicatum
Opprimis vernæ specimen juventæ;
Retrò jam flexis tua te frequentat
Gloria plantis.
Sic per inflexas revolutus umbras
Cum recens natæ teneram diei
Phæbus ætatem, dubiasque nosci e-
xaminat horas:
Semper adverso sinuata sole,
Et stylum certis imitata signis,
Gnomonis centrum, docilemque virginam
Anteit umbra.
Ast ubi se jam prohibens videri
Phæbus in multas adolevit horas;
Cum senescentis tremulam diei
Explicat umbram,

Quæ super planum modo scripta murum,
 Indices primæ radios diei
 Umbra præbat , sequitur minores
 Umbra lituras.
 Sic parum certis agitata pennis
 Fama nascentes præit usque laudes.
 Sic minor nosci sequitur vetustos
 Fama triumphos.
 Sic diem sero rapiente Phæbo ,
 Contrahit parcum retroacta vultum
 Fama : sic gestit periisse magni
 Nominis umbra.

AURORA CONSURGENS.

In ipsa nascentis DEIPARÆ Aurorâ.

ODE XLVII.

SUrgamus ! Jo ! jam minor aspici
 Nox evagantis cornua Cynthiæ
 Extinxit , addictasque soli
 Alma dies properavit horas.
 Jam manè primis subrubet ignibus ;
 Atrasque nubes nectareum polus
 Distillat in rorem ; hinc beatas
 Arva bibunt , tumulique guttas.
 Quis ille verò Phosphorus auream
 Solis propinquo lumine purpuram
 Accedit , insomnesque quondam
 Cæli oculos renuente cerni
 Oppressit auro ? quæ roseo micans
 Aurora vultu ? quam geminus sacri
 Pudoris inflammavit ardor ;
 Ingenuis cremat astra flammis ;
 Quam ponè densis fusa caloribus
 Se se ipsa tanto lux stupet impetu ;

Sacer-

Sacerque se miratur ignis
Insolito radiaſſe cælo.
O ſempiterni Phophore Cynthii !
O nata fauſtis STELLA favoribus !
O dulce ſublucens futuri
Solis aenor , meliorque mundi
AURORA ſalve ! ſe tibi florida ,
Jam non inani nomine , Nazareth ;
Submittit ; in tuasque totus
Veris honor ſubiſſe cunas
Festinat ultrò . ſe tibi lilia ,
Palmæque , & omnis pompa virentium
Stravisſe pratorum , & perenni
Flore ſacras redimire plantas
Gratantur . ohe ! quas video procul
Inter micantum ſidera nubium
Fervere pompas ! quis per altos
Cælituum volat horror agros ?
En ipſe tandem ſe famulis D E U S
Permitit astris ; vox resonantium
Auditur è rima polorum ,
Cresce meis , mea Virgo , votis .
Quæ post minorum examina mensium ,
Et Mater elim , & Virgo vocaberis .
O vile nil unquam relucens
Perpetui Cynofura Solis !

AD
EMERENTIANUM RUFUM.
Internorum motuum moleſtiam
exaggerat.

ODE XLVIII.

Non eſt , ut populo placet ,
Parvum , Rufe , malum , diſſociabilis
Tem-

Tempestas animi. Magis
 Intestina nocent prælia; & integro
 In vultu latitans furor,
 Internisque animus dissidiis hians.
 Nam dum perpetuis sibi
 Infensus studiis ambigit, & propè
 In spes prominet exteris;
 Casuro similis pendet, & omnia
 Hostili insequitur manu.
 Sic se mobilium murmure fluctuum
 Insani reprimunt Noti:
 Sic infensa Thetis spumat, & in suis
 Se se fluctibus obruit;
 Incertisque agitat littora pulsibus.
 O constans animi quies!
 O sudum placidæ mentis, & ecstasis,
 Curarumque sacer sopor!
 O gnarum lacrymas ludere somnium!
 O me! quis cupidum tui
 Nunquam degeneri sopiat otio?
 En hic, quâ vitreus latex
 Ripas sollicitâ præteriens fugâ
 Somnos suadet amabiles,
 Curarum vacuum sternor in otium!

AD

JOSEPHUM TALIARCHUM.

De inani vestium luxu.

ODE XLIX.

NON Canopæis, Taliarche, textis,
 Non Molucano satiata fuco
 Commodè vestit toga; nec remoti
 Lana Pelori.

F

Cur

Cur peregrinæ suæ terga vulpi,
Et coloratis maculas Hyænis
Invides? cur te Lycaon lupino
Hispidus armo.

Aut suâ Lyncus cute, duplique
Allicit villo? licet hic & ille,
Ut vetus rumor cecinit, ferinos
Induit artus.

Pluma nos vestit, volucrumque pennæ,
Ait sibi raptis olor orbis alis,
Ait Tunetano levior natare

Cauda capillo:
Hic, ubi pictam celebrata Sidon
In rudes lanam glomeravit orbes,
Hic ubi tinxit Phrygio bibaces

Murice vestes:
Hic, ubi ductis operosa filis,
Inter æstivos Babylon te pores,
Molliter texto simulat intentem

Vellere nubem:
Ait ubi priscæ studio Minervæ,
Inter illimes Acaronis undas,
Najades versant teretem madenti

Collice fusum.
Alter excurrat Sinicisque vestes
Quærat in ripis; mihi lana simplex,
Et niger pannus pretio levatus

Contegat artus.
Ille vulpinas animet vel ipsi
Moribus pelles; geminamque totus
Induat vulpem, rabidosque Pardo

Jungat & unguis.
Hic lupo vastum, lupus ipse, guttur
Commodet; torvam rabiem lupinis
Excitans villis; Tygridemque corde &
Corpore gestet.

Me domi natus leviore pannus
Induat villo; vel atrociori

Si furat brumâ Lechicis timendus

Jupiter arvis,

Cum per hybernas gravior pruinias
Frigidum cyclus revehet Decembrem ,
Me rudi lanâ spoliatus olim

Induet agnus.

AD

POTENTISSIMAS EUROPÆ GENTES.

De recuperando Orientis Imperio.

O D E L.

SI nec minorum spensis idonea
Mandata vatum ; duc age Pegaso ,
Sertisque frænatumque lauris ,
Aonio D E A nota colli.

Ibo , ibo vastis quâ patet atrii
Erraticorum patria siderum ;

Ibo per obstantes coluros ,
Quia solidi geniale solis.

Lucescit aurum ; quâ vaga Cynthia
Argenteorum lumine cornuum

Præit renidentes Planetas ;

Quâ nimio polus ardet igni.

Ibo viator ; me nec inhospitus
Terrebit axis ; me nec Olympicæ

Ursæque , Taurique , & superbus

Marmorico Leo fistet ungue.

Me fessus Atlas , me celer Hesperus ,
Postquam propinquo jungere Phosphoro

Et noctis auctores & ortus

Jussit equos , rutilante curru.

Vehet per alti devia climatis,
 Camposque cæli. Jam mihi patrius,
 Jam pene decrevisse mundus,
 Jam minimæ periisse turres,
 Orbisque punctum vilius aspici;
 Et concitatis testa vaporibus
 Devexa sensim non videri
 Incipiunt, vacuoque gentes
 Hiant inani. Jam mihi fidera,
 Auro repexis vesta jugalibus,
 Hinc inde certatim serenis
 In numerum crepuere flammis.
Illinc Bootes, hinc gravibus rigens
Armis Orion, cominus obvios
 Currus salutare, & canori
 Eloquium geminare plectri
Gratantur ultro. Jam mihi, quæ propè
Æquata binis sacula laticibus
 Dispensat, effetsque menses
 Virgo suis glomerat catenis.
Hinc Isis, illinc Ttripolemo comes
Jason, reductis nubila brachiis
 Stipant, peregrinumque vatem
 Sidereo recreant sereno.
Hic me, sed ehū! quam lacrymabili
 Salutat auro Cynthius. hēu dolor!
 Inquit, Corallorum pudendis
 Mancipium prope, Phæbus, armis,
 Tot jam recentes præcipito dies,
 Tot subjugatâ luce meridiem
 Adverto; nec quisquam nefasta
 Audet adhuc minuisse vincla.
 Nunquamne primo mane serenior,
 Et nec dum adulitis mitior ignibus,
 Videbo surgentes Polonos,
 Cum patriis solidantur armis,
 Et Martiales fortibus induunt
 Lyncas lacertis: non tibi Battave,

Vastum-

Vastumque qui potatis Humbrum,
 Et trepidi vaga stagna Trentæ
 Hauritis Angli, non tibi nascitur
 In subre Phæbus? sic ne Othomanidis,
 Torvoque captivus Gelono
 Perpetuo famulabor ortu?
 Sic fatus alto non sine murmure
 Largo madenti flumine lividas
 Immersit in fletu querelas,
 Et rubeo pudefactus ostro,
 Me sub paternis, nescio quomodo,
 Reliquit astris. hic ubi tetricis
 Despumat Arcturus procellis;
 Et gelidas male tractat Ursas.
 Hic qua Polonis Vistula vitreas
 Propinat undas; quæ celeres fugæ
 Isterque lubricusque Varta,
 Sarmaticæ lavat arva terræ.
 Hinc vos canoro carmine, posteri,
 Compello vates; hinc lacrymabiles
 Phæbique & astrorum querelas
 Pierio meditabor auro.
 Tantumne nobis occidit, & suum
 Abscondit ortum Phæbus? an aureos
 Ignava non meretur ignes
 Posteritas, radiumque Phæbi?
 Senesne tantum, nec vegetos dies
 Serum recedens mane sub Hesperum
 Illuminabit, & fatigato
 Occiduam feriet fenestram
 Aurora curru? Surgite Martiaæ
 Manus, feroce surgite posteri;
 Diesque nascentemque solem
 In proprium, repetente ferro,
 Cogatis orbem. Surgite Sarmataæ,
 Mavortiarum lumina gentium;
 Vobis Gelonorum nefasto
 Erubuit toties pudore

Aurora Mater, vos refugus Getes,
Canæque sensit bruma Propontidis.

Vos Moschus, audacesque Bessi,

Vos Scythicæ paver ora terræ.

An jam mucrones & gladii minas

Torpor remisso cretus in otio

Recudit in falces? & hastas

Connubii socius pudendi

Jussit maritis nubere viribus,

Fædoque Bacchi Martia spicula

Gravavit amplexu, nec ipsum

Esse sinens sine prole telum.

Nec dum ne nostris montibus erutus

Chalybs severi cùspidis arduas

Promittit iras? hœu! nec ullo

Æs galeas coquit in camino?

Nondum remotum natus ad Aufidum

Faber futuros cudit acinaces?

Quéis torva Turcarum procella

Trans geminum redigatur orbem

Metasque terræ: queis Òthomanidum

Asserta nostris Cynthia legibus

Utrumque reclinasse cornu,

Et domino spoliaffe crines

Cogatur aure: queis tibi Vistula

Jungamus Hebrum, Bætraque patrio

Addamus Istro: Carpathoque

Et comites Heliconis artes,

Et te Latinis non inimicior

Parnasse Musis; queis juga Phocidos

Ortumque & Auroræ pudorem

Sarmaticis sociemus astris?

Surgetis? chœu! Surgite posteri.

Molles virili rumpite classico

Somnosque torpentesque dextras,

Et viduum sine laude Martem.

AD EASDEM

Mutuis inter se armis collisas,

ODE LI.

AT non vel enses, vel clypei vacant,
Quos in suorum sanguine civium
 Infana demersit libido;
 Eque suis capita alta membris
 Totum cruentum fundere prodigo
 Persuasit amni. Scilicet aureis
 Caput coronatum micabit
 In radiis, teretique gemmâ,
 Si membra fulso debita sanguine
 Tributa fundant. non benè Regio
 Offusa fulgebit sereno
 Cæsaries, quoq[ue]s cruentus
 E subditorum vulnere sumitur
 Daturque census. ut malè corruit
 Exangue sterniturque corpus;
 Sic proprio viduata cive
 Regum potestas. Parcite Principes,
 Inominatis parcite cædibus;
 Lapisque parciore ferro
 Excidium prohibete regnis.
 Vivone, quod non crediderim, piget
 Præesse vulgo? num morientibus
 Regnare nec quidquam pudebit
 Civibus, in tumulisque latas
 Scripsisse leges? fistite prô dolor!
 Et Christiano parcite sanguini.
 Cur vestra; prô pudor! severos
 In gladios abiére sceptra.
 Jam pene rauco parcite classico.
 Nam qui tyrannis imperat ensibus,

Rarò cruentatis retenta
 Regna diu moderatur armis.
 Mersæ frequenti funere , pæneque
 In se ruenti parcite Principes
 Naturæ , & in vestris sepultum
 Visceribus removete ferrum.
 Vel si cruenti tantus amor viget
 Ferri , & furoris protinus arduum
 Inflate cornu : non vetabo
 Odrysias sepelire turmas
 Et in suorum funere civium.
 Non arma Thracum protinus in suo
 Fixisse tabo , non furores,
 Non rigidum prohibeo ferrum ,
 Non arma , Reges. dum modò mutuis
 Pax fascinato territa classico
 Conspiret armis , & fideles
 Unanimi gravet ære dextras.
 Saltem remoti in vortice Bosphori
 Navifragatum lintea navium
 Mergantur , audacesque peltæ
 Sithoniis vireant sagittis.
 Non parcus iræ , non ego Martiam
 Vetabo pubem Barbaricis manus
 Inferre signis ; non Gelonis
 Vulneribus gravius libratum
 Mersisse telum : non juvenilia
 In præliantum pectore Bistonum
 Arma experiri , & auspicatum
 Cædibus exacuisse ferrum.
 Horrete telis , tympana tundite ,
 Armate classes tela refundite ,
 Exercitamque in severum
 Martis opus glomerate pubem.
 Non arma vestris , non frameas ego
 Extrudo dextris. non solidò latus
 Exarmo ferro ; sed nec ipsos
 In dubium revoco furores ,

Bellique causas, hoc precor unicum,
Vobis propinqui parcite Principes.

Vobis & arma & militares

Ferte manus, meliusque vestrum
Locate robur. Si tituli placent,

Et causa belli, nomina, si crux,

Urbesque, Regnorumque census;

Fertilius titulisque Regnum.

Censuque vestris finibus imminet.

Nostrisque quondam rapta parentibus

Throphæa versat, ampliores

Hic titulos sibi quisque querat.

Hic subjugatae rector Achaia;

Albinianis ille vocabitur

Primasque Regnatorque terræ

A populis, famulosque sceptro

Reget Pelasgos. hic Macedonici

Magnique fines occupet imperii.

Hic Baætra, Locorumque censum, &

Æmatium capiti addat aurum.

Hic Doris, illi solvat Alanicum

Tributa vulgus. hic ebur Atticum

Phocisque, Delphosque, & Methone,

Perpetuò famuletur Isthmo.

Hic Lambianis, ille Corinthiis

Regnabit heros; juraque Besbico

Incidet in saxis colono,

Memphiticis animata cælis.

Hic Sestianos; hic moderabitur,

Multo natantes æquore Cycladas,

Paronque, Naxumque, & Coronen,

Et Scythici nova lustra Nessi.

Minusne laudis quisque putaverit,

Superbientis cornua Thraciæ,

Arcesque Bizanti, & probroli

Mænia diripiisse Daci,

Quam subditorum sanguine sordidos,

Inter procellæ fulmina civicæ,

Ensesque, cognatasque dexteras,
 Et patriam maduisse terram?
 Tandem cruentas jungite dexteras,
 Tandem labanti parcite Patriæ,
 Mundoque; conjunctisque Turcam
 Viribus aggrediamur hostem.
 Nondumne partis non sine laureis
 Junctas perenni scedere dexteras,
 Nondumne complicasse signa
 Austriacis rutilus tenebris
 Fumoque bellii cernimus alitem?
 Nondum nefastæ pro dolor! ærea,
 Pugnæque, concordisque Martis
 Bistonio seges horret agro?
 Nondumne mistim cerno micantia
 Horrere multo LILIA milite?
 Nondum Leones & nitentem
 Sarmaticis AQUILAM maniplis?
 Nondum propinquus despuit crux?
 Nec pro Garumna flumine Peneum,
 Hebrumque pro Rheno, & remotum
 Haurit eques galeis Tibiscum?

In dici cujusdam diluculo

AD

VIRGINEM MATREM,

Autoram suam.

O D E LII.

Jam rariores excubant cœlo faces.
 Jam lassa nictant fidera,
 Sacérque Marti gallus è somno excitæ
 Salutat auroræ jubar;

Et

Et Martiali clasicum cantu ciens
 Soli futuro præcinit.
 Surgamus ! O quæ SOLIS Æterni PARENTES
 AURORA Virgo diceris.
 Musis amicum fidus exorere meis,
 Natumque collustra diem.
 Tuo futura surgat in sinu dies,
 Et vesper expiret senex,
 Surgamus, & ter Virgini sacratum AVE,
 Bonamque dicamus diem.

AD

FRANCISCUM
RUBIUM.

Temporis pretium commendat.

ODE LIII.

IMÒ tunc etiam, Rubi,
 Cum vitam trahimus, perdimus, & leves
 Parcarum terimus colos,
 Lassamusque citi stamina sæculi.
 Quâ quisque est genitus die,
 Illâ mortis iter cœpit, & arduam
 Leti currere semitam
 Æternum fugiunt sæcula : quælibet
 Fato fit propior dies.
 Et quidquid puero temporis additur,
 Vitæ detrahitur sive.
 Sed (proh !) quis pretium temporis æstimat ?
 Quis lapsos numerat dies ;
 Annorumque fugam ? quis morientium
 Inter funera mensum,
 Vitæ rupta sive licia computat ?

Hic

Hic vanos sequitur Notos :

Hic fumosa sua nubila gloriae.

Hic labentia syderum

Rimatus dubio examina lumine,

Cælis imminet omnibus,

At sese interea negligit, & sua,

Hic, quo plura recentibus

Gazis accumulet, se minuit ; neque

Scit quod fiat egentior,

Dum sese ipse caret. Quid memorem, quibus

Dum queruntur opes, ruunt

Perdunturque animi ? Pluribus, hœu dolor !

Nec nati pereunt dies.

Sic dum perpetuis pientibus obvii

Æternas terimus moras ;

Urgent prona suum Fata negotium.

A D A M I C U M.

Se esse quiete suâ contentum.

O D E L I V.

ME teste quidvis & facere & pati

Avebo, vates. non mihi consono

Aut circus applaudat tumultu,

Aut resonum faveat theatrum.

Secretus omni plebis ab agmine,

Inter quieti claustrâ silentii

Solitumque curarum latebo,

Nec nimis dabo vela votis

Securus ævi. Non ego publica

Admurmuranum vota sodalium

Voyebo; sat capax theatrum

Ipse mihi, mihi testis ipse.

FER-

FERREA JASONIS POSTERITAS

E Tot intestinis diversarum gentium
bellis recensita.

O D E L V.

Sæpè de jactis animata saxis
Entheatarum soboles petrarum,
Sæpè narramur lapidosa priscae
Pignora Pyrrhae.
Namque dum, totâ pereunte terra,
Unicum mersus foret æquor Orbis.
Cuncta dum magnus fierent novarum
Campus aquarum;
Fertur in parvi trabe clausa linitris
Per sepultarum superas natasse
Turrium pinnas sociata sancto
Pyrrha marito.

Tunc per excelsos nemorum recessus
Hinc & hinc sparsæ jacuere Phocæ.
Tunc Thetis lætos stupuit sub alto
Æquore campos.

Hic suos alter sinuasse remos,
Et repentina agitasse cymbas
Dicitur, curvis ubi nuper arva
Torsit aratis.

Nulla frænatum cohære Pontum
Ripa dimotis poterat fluentis,
Nulla dispersos poterant domasse
Littora fluctus.

Hic, ubi celsis propior Planetis
Hæmus assurgit, madido procellæ

Hæserant limo, veterique major
 Nereus alveo,
 At simul toto fugiente Ponto,
 Ac in antiquas remeante ripas,
 Fertur in primos iterum redisse
 Orbita vultus:
 Et simul docti soboles Promethei
 In super stantis bifido stetisse
Colle Parnassi, sacra naufragi com-
 pendia mundi.
 Ne tamen merso viduata cive
 Terra squaleret; Themis imperarat
 Projici post se graviora magnæ
 Offsa parentis,
 Sic in humanos recreata vultus
 Saxa surgebant; simul hinc maritos.
 Vir jacit; iactat simul hinc marita
 Pyrrha maritas.
 Nec pari cunctos genuisse saxo
 Juverat: paucos melius politum
 Marmor effudit, variisque piëta
 Fragmina venis.
Hunc filex, illum popularis orbi
 Petra donavit: pretiosiore
 Neminem fama est tamen excitatum
 Esse lapillo.
 Nullus offensis adamante venis,
 Ast coruscanti satus è Berillo
 Nullus è gemmis, solidoque vitam
 Traxit ab auro.
 Quin licet plebem rude, nobilesque
 Cultius saxum tulit; his & illis
 Dura nativo riguisse narrant
 Pectora saxo.
 Nos tamen (si quæ veterum probata
 Stat fides vatuum) propè duriore
 Dixerim ferro genitos, vel arcti
 Aere metalli.

Nos

Nos Chalybs, vel si magis esse quidquam
Creditur durum, male pertinaci
Induit vitâ; rigidisque strinxit
Pectora fibris.

Hinc amans ferri chalybumque prôles,
Et tot infensis agitata castris;
Ferreos ipsis gladiis, & hastis
Prodimus ortus.

Quin & illorum seges esse dentum,
Quos venenati sanie draconis
Rite perfusus Minyos Jâson
Spargit in agros

Jure credemur; quoties scelestâ
Arma civili glomeramus ære.
Et reluctantes terimus propinquis
Cædibus enses.

Jamque per terras, juga, stagna, montes,
Quæritur letum, residesque Parca;
Jamque pacato pudor est quietum oc-
cumbere fato.

Hic propinatam, reboante Porto,
Cum mari mortem bibit; hic cruentos
Emovit fluctus, proprioque mistam
Sanguine lympham.

Alter ereptis viduatus armis
Propriâ Martem renovat ruinâ.
Et dolet, si non comes hostis atrum
Scandat ad orcum.

O nimis laxis saturæ ruinis
Impium gentes cohibete ferrum.
Ne vetustorum maneat fidelis
Fabula vatum.

Non

Non exile damnum esse inconsultam
donationem.

ODE LVI.

DOnum qui malè collocat,
Urget magna novo damina negotio.
Frusta spargitis aurea.
Reges munificis munera dexteris.
Non dat, sed sua projicit
Inconsulta manus, qui temerè serit
Latas fēmen in areas,
Parcā messe suis prospicit horreis.
At qui quārit idonea
Mandandæ segeti jugera, largior
Hunc circum viruit Ceres,
Centenoque operam fānore fāciit.
Sic nos cum damus obviis,
Ingratos facinus; nostraque prodigè
Dando, munera perdimus.
Felix qui geminā lance beatior
Æquavit meritis manum.
Libratamque pari munere gratiam.

AD

VIRGINEM MATREM.

Cynthiam suam.

In cujusdam diei crepusculo.

ODE LVII.

EN per supremos decidux tholos
Horæ reclinem præcipitant diem!

Tibi-

Tibique, Virgo, jan⁹ se anhelo
 Prona dies senio, & supinis
 Inclinat umbris. Pande fidelius,
 Tuo beatos pondere cardines:
 Stellasque, supremumque noctis
 Imperium, vigilesque cœli
 Impelle flamas. Si tibi gemmeo
 Offusa surgunt cornua lumine;
 Si casta non frustra vocari
 LUNA cupis, teneroque frontem
 Accendis argento. O nive purior!
 O innocentia candidior rosā,
 Permitte defessum parumper
 Teste polo accubuisse vatem!
 Permitte blando sparsa papavere
 (Quamquam molestæ cura vetet chelys)
 Et membra, projectumque corpus
 Hocce super jacuisse strato.

AD

THOMAM NAQUINIUM.

Melius illum sapere, qui in herba
 medetur vitiis.

ODE LVIII.

CRescit dum pateris scelus,
 Fæcundoque caput tollit in otio
 Impunita protervia.
 Tunc, cum purpureis halat ager rosis,
 Palantesque rubentibus
 Inserpunt violæ per sata brachiis,
 Non pigræ patiens manus
 Herbas dissimulet falx; juveni ferox

G

Non

Non parcat ligo carduo.

In primo facilis flore pati manum
Paulatim gravius ferit;

Vellenteaque sequi pænè manum nequit
Annorum numero senex.

Nil est ira sibi quod vetitum putet,
Profectusque furor. magis
Maturum feriet, si pateris, nefas.

AD

MARIANUM ANNEUM.

O D E LIX.

Dixeras nuper; melius perorat,
Qui per exemplum solidasque praxes
Verba supplevit; loquiturque vivos

Vota per actus.

Dixeras, quin nec caruere nostro
Verba consensu, meliora mutus,
Suadet Orator: superat loquacem

Dextera linguam.

Attamen cano pereunte mundo,
Rarus exemplis, solidæque praxi
Æmulus paret. caret illa primo

Robore virtus.

Sic licet primos Oriens nitores

Æthiops natæ videat diei:

Atra nocturno tamen ipse fuscat

Membra cōiore.

Quin nec Ascreæ patiens Camænæ

Teminit inflexum piger orbis aurum.

Nec lyræ, nugis satur, obsequentem ac-

commodat aurem.

Et licet quondam lapides canendo

Traxit Amphion; tamen ipsa multis

Displi-

Displacet morum chelys, & severi
Testis honesti.
Jamque mordaces Satyros vocamus,
Si quis audaci memorat vetustam
Voce virtutem, cytharæque primos
Suggerit annos.
Fallimur? quidquid stabilis priorum
Gesserat virtus, male feriatam
Damnat æstatem, sterilesque laudum
Exprobrat annos.

AD

FAMIANUM ARANDAM

FRAGMENTUM POLITICUM.

De Liberalitate Principis.

ODE LX,

AT nec tributum pendere nescius,
Se subditorum munere Regio
Audire VECTIGALEM avebit
Munificus, Famiane, Princeps,
Non ille frontem contrahit ad sui
Petita vulgi. non popularium
Surdus querelarum molesto
Accumulat sua lucra censu.
Et illa tantum computat, ac suæ
Importat arcæ, quæ tenues opum
Effundit in cives; suarum
Largus opum, & sibi pauper uni.
Sint plura quæ dat, quam capit, indigo
Illata fisco. Non ego rundinas,

Turpemque mercatum probabo
 Si cupidus sua dona Princeps,
 Decusque magni nominis aurea
 In lance librat: Si meritis datum
 Præponit aurum; vel repensum
 Æs gladio frameisque nummos,
 Ille ille magnis dignior asseri,
 Quem larga plenis copia cornibus,
 Pronæque liberalitatis
 Egregiæ comitantur artes,
 Et non coactis munera passibus.
 Ultroque dandum quod petitur, cui
 Anhela prævenisse vota, &
 Munificum libet esse gratis:
 Magnetis aurum si subeat vices
 Trahentur enses. fortior est manus
 Onusta donis. nemo Thracæ
 Non feriet, modo NERVUS adsit.
 Quin & retuso jam senio putres
 Serenioris cote pecuniæ
 Lismantur enses. sic virorum
 Et meritorum opulentus emptor
 Antiqua Princeps secula prorogat;
 Sic pæne ab ipsis Manibus Hectoras,
 Codrosque, Mutiosque & altis
 Scipiadas revocans ab umbris,
 Depræliantum nobile Jasonum
 Instaurat ævum, non pudet Herculem,
 Novosque sub signis Achilles
 Munifici meruisse Martis.

PÆAN

PÆAN LECHICUS

An. Dn. 1645.

Invictissimo Poloniæ & Sueciæ

R E G I

VLADISLAO QUARTO.

O D E L X I .

JAM mihi multis revoluta chartis
Crœscit in plenam Lechias staturam ;
Jam Marianis redimita vernant

Tempora fertis.

Ite vulgares procul , Ite plausus ,
Ite plebeiaæ monumenta famæ.
Ite , nil restat populare tensis

Dicere nervis.

Te , Sub-Arctoi Moderator Orbis ,
Te per Ascrææ traho fila buxi ,
Te renidenti tremulum loquetur

Barbiton auro

Ipse devotis tibi servit armis ;
Rauca dum raras tuba scindit auras ,
Præses armorum ; tibi fæderatus

Militat æther.

Hinc tibi magnas dicat unda puppes ;
Hinc lacescit tremit æthra contis ;
Inde torrentes pudor undat alto

Sanguine campos.

Hinc tibi strati poplitis minores
Supplicant Moschi ; trepidique Thraces
Inde ; decrescent Dacicæ caducis

Mænibus urbes.

Tu diu castæ Cereri negatos
Vindicas campos, foliisque Bacchum
Induis, cæsas viridi coronans

Palmite silvas.

Te sibi sero moriente Phæbo,
Te sub Eois oriente tonsis,
Læta rumorum loquitur fideli

Voce juventus.

Te canunt mistæ pueris puellæ;
Te docent parvos geminare natos
Sedulæ matres, quoties renatus

Nascitur ortus.

Hic ubi pigris taciturna ripis
Mortui campos lavat unda Ponti;
Hic ubi plenus nimiis Phaneta

Æstuat horis;

Te coronatis Cythosura bigis
Per triumphati vehet arva cæli;
Te per ignitum jubar, & pudicas

Memnonis arces.

Te fatigatus pharetrâ Gelonus
Audiet fractis levior sagittis.
Ter tibi pronâ Cydari severas

Exuet iras.

Ibis in nostris per inane pentis
Nubiut Victor, dominusque cæli.
Ibis emotas spatiatus inter

Ætheris arces.

Nescit in parvis latitare terris
Arduo virtus stabilita nisu.
Nescit in parcis habitare clausi

Sepibus orbis.

Te tuis quondam superata bellis
Luna yicinos doceat Planetas,
Dum triumphales tacito stupescit

Axe Polonos.

Te sibi crebris Boreale cælum
Nutibus monstrat; tibi laxiores

Dedi-

Dedicat stellas polus , ac utramque
Destinat Arcton,

Sed tamen nondum facilis precari
Differas cæluna , cupidosque soles.
Regios donec tibi grande canos
Sepiat aurum.

Patriq donec Casimirus hæres
Arduas sceptro solidabit ulnas.
Et tibi magnos simili reponat
Prole nepotes.

Serenissimæ Poloniarum
REGINÆ CÆCILIAE
Renatæ Austriacæ
PANEGYRIS Lyrica.

ODE LXII.

Post Martiarum robora mentium,
Diætasque magni non sine numine
Laudes Vladislai , & suprema
Sarmaticæ inonomenta famæ ;
Nam quæ disertis meta decentior
Sit Phæbæ nervis. tendite patrios
Arcus Camænæ , & cultiora
Cecropo date tela versu.
At tu Lechei maxima climatis
Regina salve. cui modo Regiam ,
Centumque securas columnis
Vistuleus lavat amnis arces.
Señ te quietis distinet areis
Facunda Pallas : señ mare Virginis
Tranare sit calor papyri ,
Et docili superare pennâ,

Rhenana quidquid dissociat fuga
 Clauditque Scaldis ; cum facilis regi
 Arundo permittit sagacem
 Austriacis equitare campis,
 Fratrisque mitras visere Cæsaris
 Loquace chartâ : se tibi Regio
 Argu'a differente fletu
 Sarmaticus nova Regna Julius,
 Novosque spondet mitè loquacium
 Olim nepotes, murmure risuum ;
 Aulanque vagitu diserto ,
 Et Dominum recreat Parentem.
 Utcunque vivas pingis acu notas
 Vincis Minervam ; seū adamantinos
 Accendis argento Planetas ;
 Séu Phrygiis animata textis
 Non indecori sidera pollicis
 Metaris astu : seū melior D E I ,
 Tuique , Divorum supinis
 Pauperiem prohibes ab aris.
 Te pone pictis alta curulibus
 Themis , sereno Te propè Faustitas
 Exultat obryzo , & repandus
 Innocuo tibi Candor adstat
 Virtusque Recto. Tu geminæ Pharos
 Felicitatis ; tu Lechicæ potens
 Regina LIBERTATIS olim ,
 Et Patriæ meliore buxo
 Dicere MATER. te sibi limpidi
 Loquuntur amnes, te resonis Chronus
 Enarrat undis , vitroque
 Deciduus sonat ore Varta.
 Tibi supinis collibus annuant
 Turrita Craci Pergama ; te genia
 Nixus Bootes , te Polonus ,
 Littavicis sociatus armis ,
 Stratusque densis Vistula puppibus ,
 Postquam maritæ nubere Bathidi

Jusfit

Jussit rebellantes procellas,
 Oceanos docet inter æstus.
 Tibi sonorus de glacialibus
 Iter procellis fingit amabile
 Nomen, coronatosque fasces
 Artifici simulabit undâ.
 Sed jam, Camænæ, Vistuleo metrum
 Mandemus amni, quod procul Adriæ
 Transfundat; & torvum RENATAM
 Erudiat geminare Pontum.

Serenissimo

SIGISMUNDO CASIMIRO
 POLONIÆ & SUECIAE
 PRINCIPI,
 recens tunc nato
 OMEN GENETHLIACUM.

ODE LXIII.

Quis residentes volat inter auras
 Rumor auratis sinuatus alis?
 Quo jubar nostros iterum serenat
 Numine cælos?
 Quod recens Sidus Lechiæ faventes
 Mittitis Divi? novis en Polono
 Phosphorus cælo melioris urget
 Omina famæ!
 Æmulus magnis Proavum trophæis
 Nascitur natus, prope jam paterno
 Noscitur vultu, prope jam paternas
 Suscitat iras.

G 5

Ille

Ille nativos animabit ausus,
Ille vernantes cunctulabit oīm
Patriæ lauros ; memoresque laudum
Erigeat horas.

Ille jam cano virides Parenzi
E Musurmanis referet triumphos
Sedulus campus , Lechicoque Thracas
Induct ære.

Fallor ? an magnis Avus è sepulchris
Prōdiens natum manibus nepotem
Sustulit , parvos gelidis premens am-
plexibus artus?

En fibi frontem similesque vultus
Lætior sp̄ctat ! probat en lacertos ;
Et suis quondam , superos precatur,
Floreat annis !

Cresce , jam dicit , Casimire , cresce.
Cresce centenis cumulate lustris,
Dum tibi noster meliora condit

Sæcula pulvis.
I , tibi pressos imitere passus ,
Quà tibi magna patet aula Famæ :
Quà tibi nostros referet Polonus
Orbis honores.

Emblema Præsentiaæ DEI.

Sphæra seu Circulus , pro puncto habens
Oculum.

O D E LXIV.

CUr tot pervigilum lumina siderum
Pro clausis Superum postib⁹ excubant?
Et longo ordine castra
Metantur , duce Cynthiā ?
Ac Phœbi quoties fulva recesserit
Fax , Tartessiaco naufraga Nero ,

Cur

Cur centum vigilare
Ignes Numina jufferint.
An fors centoculi fabula verior
Argi nunc etiam vivit; & ignei
Nostras despicit oras
E custodia agematis?
Sic est? sic, tenebris dum malè credimus,
Securoque nigræ noctis in otio
Frustra fallere mundi
Conamur vigilantiam;
Cælos non fugimus: nulla diem polo
Insomnesque oculos eripuit quies.
Nostram sedula scenæ
Spectant astra Tragædiam.
Infundas sceleri vesta Caristici
Ferramenta soli; vel laquearia,
Queis concordia calcis
Cælum surripit & diem,
Claudant te Niobe viscere faxeo,
In venisque tegant Marmaricæ suis
Cautes, non fugis usque
Censores oculos Dei.
Non secreta Paros, non Mareoticæ
Servabunt silices. splendidius vitro,
Sinceræque nitore
Cristalli, patet abdita
Telluris facies. cernitur ilicet,
Qui se Carpatiis rupibus obruit;
Aut in Marmoris alvo
Patratum sepelit scelus.
Ergo qua geminis collibus emineat
Vernans Aoniæ Regia Phocidos,
Scandam, & peccinis iectu,
Hoc laurum viridem super
Incidam, memores quod sibi posteri
Pandi Emblema legant sole supercili;
Blando carmine seris
Enarrentque nepotibus.

In parvo teretis pectore circuli
(Sphæram docta vocant Palladis atria)

Pro puncto vigilaritem

Pupillam vigilis D E I.

Tunc scisso tenero pectine cortici
Has insculpo notas: Quisquis ades, cave,
HINC SPECTATOR in orbis
Scena cuncta videt D E U S.

AD

REGNALDUM ANTIMUM.

Cum in Angliam vela daret.

O D E L X V .

NIL te, nil moror, Antime.
I per cœruleæ jugera Balthidis ;
I, quæ vitrea Nerei
Magnas ira rates frangit ; ovantibus
Malum stringe rudentibus,
Optatæ repetens littora patriæ.
Illud deprecor unicum ,
Illud sollicito suggere carmine ,
Ne noster madidis amor ;
Quo tecunque ferant æquora turbine ,
Extinguantur in amnibus.
Undas spernit Amor ; nec minor in tuis
Fervet Nerei fluctibus ;
Et flamas medio suscitat in freto.
Quin & naufragium pati
Unus nescit amor. Cum redeuntibus
In se clauditur amnibus
Ignes sub gelido concepit æquore ,
Nil fatis trepidus suis.
En jam prædomitæ murmura Balthidis !
En sopita jacet Thetis !
En pigris titubant æquora fluctibus ,
Paca-

Pacatique silent Noti!

En recline suos ad scopulos mare,
Lentis somnia sibilis,

Et pacem modico spirat anhelitu!
En jam vela modestior

Imprægnat teneris aura Favoniis!
Sensim supp̄a fluctuant;

Et malus placido motus ab Africo
Festis infremuit Notis,

Et blande graciles scidit Ethesias.
Jam sensim raperis mihi

Paulatimque peris Antime: nec nisi
Te fas luminibus sequi.

Quin ipsi etiam luminibus peris.
Ergo dum fugientia

Excludunt oculos lintea, vividis
Te votis comitabimur.

Nam quo non oculis, itur amoribus.

AD

Serenissimum

S I G I S M U N D U M
C A S I M I R U M
P O L O N I Æ E T S U E C I Æ
P R I N C I P E M.

O D E L X V I .

E T tu Polonis Regibus inclytum
Accede fidus. cui prece consona

Adspirat Europæ & Lecheum

Fatidico voyet ore sceptrum.

Quid jam Paternum? Quid Jagelonium,
Inter tenellæ vincula fasciæ

Mo-

Moliris, o puer! Poloni
 Splendidior Cynosura Regni?
 Quid bellicosis dignus Avis nepos,
 Balbutienti non pueriliter
 Portendis in fletu? quid iste
 Ingenuo stimulatus æstro
 Præsagit ardor? num Proavis pares,
 Nec annuenti dissimiles Avo,
 Magnóque laudandos Parenti
 A teneris velit usque cunis
 Actus redordiri! An lacrymabili
 Fletu morosum damnat Oniona?
 Pigrisque naturæ labores
 Sæpe vocans medicas rotarum
 Incusat horas? scilicet inclyta
 Nequit sub ipsis gloria fascijs
 Latere; formosamque pulchris
 Invidiam coquit in medullis
 Avita virtus, nescit idoneus
 Tepere parvis ardor in artubus,
 Primoque vagitu Polonis
 Esse licet generosiores,
 O quantus armis! quantus evantibus
 Crescis Lyceis, Austriacæ recens
 Propago famæ! quantus olim,
 Cum teneros tibi major ætas
 Durabit annos! quantus in obvios,
 Martis corusco vectus in esedo,
 Ibis Musurmanos, tuoque
 Bella redux referes Parenti?
 Et hæc, sed olim, dum solidas tibi,
 Post acta parvæ tempora fasciæ,
 Armabit in vires fidelem
 Mars animum, patrioque pectus
 Accendet igni; nunc teneris Avum
 Patremque sensim, magne nepos, sonis
 Gestique coneris minori
 Et lacrymis imitari in ipsis,

DEI

DEI MATRI VIRGINI.

Ad oden Ecclesiasticam Parodia.

ODE LXVII.

Fallimur Vates, quoties superbo
Carminum fastu celebremus illa,
Quæ pedum plebes minor, & supinum
Vulgus adorat.

Vera laus plebem fugit, & remotas
Incolit nubes. populare quisquis
Murmur auscultat calamos inani
Atterit arte.

Te, tuus vates, cano, GLORIOSA
VIRGINUM VIRGO, tibi subjugata
Aureum sternunt caput, & coruscos
Sidera crines.

Tu, licet parvum tibi pendet uber;
Hunc propinato satiasse lacte
Diceris, qui te dominâ puellam
Voce creavit

Quod suis quondam male pasta pomis
Eva, patritæ coriphæa noxæ,
Abstulit; mundo bona mater almo
Germine reddis,

Ut suo tandem lacrymosa fletu
Possit occlusos subiisse cælos
Turba; tu pandes vitro fenestram,
Virgo, sereno.

Jure te summi patulam vocamus
Januam Regis; tibi panda vivæ
Lucis hinc, illinc radiat trecentis
Porta lucernis.

Ergo jam vobis ope virginali
Redditam, gentes germinate vitam,
Quas Mariani canimus redemptas
Merce crieris.

AREO.

AREOPAGUS.

Lento procedendum esse in judiciis
terendis, ni valli velimus.

ODE LXVIII.

TArdo moveri dicitur ambitu,
Quodcunque falli nolit. & abditas
Errare per sortes, fideli
Judicium comitante vero.
Hoc & rotari difficilis sacro
Hinc inde claudit lamina pessulo;
Menseisque pendentisque Lunæ,
Et propriis bene ponderata
Momenta lustris. Hoc paribus penes
Appensa nodis se gemino librat
Statera pondo, accommodante
Ponderibus sua vincla mole.
Hoc replicato circuit ordine
Matura lento Canities gradu;
Moræque, perspicaxque viuis,
Et veteris monumenta Numæ.
Hoc & trecentis, non sine Numine,
Accincta curis pectora, & impiger
In astra candor, & quieti
Ver animi, capitisque sudum.
At retrò fertur sub juvenilibus
Imberbis acri se Levitas situ
Tulisse pennis; & profanus
Confilii popularis ardor,
Præcoxque dictum. retro minacia
Prava appetentis tela Cupidinis:
Timorque desidesque Curæ, &
Præcipitis genius Juventæ.
Sic est: sepultus sub volucri latet
Error cerebro, saxeque præpeti
Dum fudit auræ, ventilatas
Consilium male perdit alas.

Qui-

Quicunque summis arcibus imperans
 Incerta legum jurgia dividis,
 Causasque , temperasque rixas.
 Et stabilis pia jura Recti.
 Tardo moveri judicium ambitu
 Edisce Præses. Sæpe procacibus
 Perire festinata votis
 Vota solent ; mediumque certi
 Habere fertur , qui genitum diu
 Cita peregit confilium manu.
 Sed multus olim judicandi
 Præcipitem comitatur error.
 Fit sæpe virtus , quod fuerat scelus ;
 Ipsoque passim in fine beatior
 Virtusque , virtutisque fulgor,
 Degeneri latuit sub umbrâ.
 Sic ille puro lucidior vitro ,
 (Postquam coacti nube superciliis
 Illime cælorum serenum ,
 Ac hilares tremefecit ignes ,
 Spissata multos nubila Jupiter
 Liquans in imbræ) sol tetrico caput
 Immersit in peplo , & diurnum
 In nebula sepelivit aurum.
 Quis tunc aviti sidera luminis
 Condemnet illo cæcior impete ?
 Ipsiisque cæcutire solem ,
 Et vigiles periisse stellas ,
 Totumque tristes in tenebras polum
 Lisse dicat ? splendidior brevi
 Redibit , illustresque Titan
 Mundi oculos melius repexo
 Accendet igni . sic brevior mora
 Plerumque falsâ conditum imagine
 Correxit errorem ; ac in una
 Judicium reparavit horâ ,
 Solemque terris reddidit ; & simul
 Obscura claro nubila pollice

Cælumque detægens molestæ
Siparium replicavit umbræ.
Ergo volantum turba Cupidinum
Maturioris judicij sacris
Abscedat à rostris ; volucres
Inde procul fugiant calores.

SE MUL TUM POESI, MARIANA PRÆSERTIM DELECTARI.

O D E L X I X.

O quæ Regia carminum
Vernat Pieriis aula tapetibus ,
Et celsum gemino caput
Ostentat superis in diadema !
O quæ Pegaseis salit
Sacri collis amor excitus ungulis ,
Puro Peneus agmine !
Huc me Castaliōs , huc , super alveos
Reclinem volucres Notis ;
Huc picto revehat Cynthius effedo .
Hinc me de bifido licet
Suggestu miserūm tristia Principum
Despectare pericula ,
Et Regum cineres . Hinc titubantium
Formido patet urbium .
Hinc orbis dubius stare labantibus
Hinc illinc minor arcibus .
Hinc confusa solo sedulus æquaora ,
Et mistas numero domos ;
Vivorūmque gemo funera Cæsarum .
Hic , unus mihi celsior
Non obscura polus lumina suggestit ,
Auratas revehens dies ;
Inclusumque sibi cum vigilantibus

Com-

LTRICORVM CENTVRIA.

VI

Commendat Superis DEUM.

Huc mihi, (nam quid obest?) ferre recondita
Thesauris melioribus

Vel dilecta mei barbita Sarbius,
Et pomparam lyricæ chelis

Vel tersum Calabri Carmen Horatii,
Si turpi careat joco:

Aut cantata gravis prælia Virgili.

Hic & fessa minor pedum

Infundam niveis brachia liliis.

Hic cassos hilaris dies

Solabor querulæ murmure tibiæ.

Quod si, Dia parens, tibi

Cordi Musa mea est: nec tenuem rudit

Buxi spernis anhelitum;

O quanto feriam sidera vertice!

Non jam Nectareis ego

Dulcorata favis carmina condiam,

Nec testudinis ebriæ

Largi mellis ebur Dardanium velim

Ut mihi suppleat alvear.

Non me visceribus plus faciat suis.

Mecænas Latii decus.

Non monstrer digito pratereuntium

Argutæ chelis artifex,

Si me Virgo tuis vatibus inseris,

O quam dixero verius,

Quod spiro, & (si placeo) tuum es.

AD

THOMAM TALIARCHUM

Cum aliò evocatus migraret.

ODE LXX.

CUM me plenus, nimiusque terræ

Patrios linguo, Taliarche, cælos,

H 2

Cur

**Cur inexpletis tua me retentant
Vota querelis?**

Patriam mecum fero ; mundus ipse
Patriam vastis mihi præbet oris.
Exulem me non faciet remotæ
Ora Canopi.

Ipse se fallit sibi quisquis unum
Destinat Regnum , patriosque soles.
Orbis est hæres homo totiusque
Incola mundi.

Ipsa civilem mihi Baetra solem
Inter Arctoas referunt procellas.
Ipse nativi Tanais propinat
Flumina Rabæ.

Seu per accensos Orientis æstus ,
Seu per undosos Aquilonis imbres ,
Seu ubi canus gelidas Bootes
Increpat ursas

Sive juratos hyemi triones ,
Seu feros visam Lybiæ calores ;
Patriæ nubes comitesque mecum
Ibitis auræ.

Me nihil præter propriique gestem
Pestoris censem ; nec avara posco
Divitis Cræsi juga : nec superbi
Stagna Neronis.

Non mihi fuscis comes ibit alis
Tædium ; totus feror , & relicta
Nil moror gazas , nec amœna nostræ
Prædia terræ ,

Me nihil præter cupiens ; quid ultra
Tædio mistis voveam querelis ?
Nesciunt plenis supereminere
Tædia votis.

Prodiga militaris pompæ jaſtantia.

ODE LXXI.

Unus, Quirites, cetera distuli,
Monebo yates, dicite, quid retro
Centum coronatos trophæis
Magnanimis peperit parentum,
Dextris triumphos? an frameæ jubar,
Serenioris fulgure laminæ
Diem laceſſens? an sonoræ
Mancipium gladius catenæ?
An pictus umbo, vel clypei timor?
An recta Marſis terga leonibus?
Jussæque in imbellis lacerti
Excubiis vigilare lynces?
An pelta flavis æmula solibus,
An delicati syngrapha verticis?
An crista, Phænicisque caudæ
Raptus honor, Lybicisque conus
Crispatus alis? an celeres pedum,
Doctique tergum vertere barbaro
Equi, volaciumque plantæ
Cornipedum, malè cum jocantes
Metimur agros? Non Arabas pudet
Equos patritæ merce pecuniæ
Emissæ; nec fugisse Thracam
Thracis equo, Scythæque turmas
Ac exprobrantem Massagetem pudor
Audire, noto cum fibi cornipes
Arrisit hinnitu, & Gelonus
Poscit equos, dominique tortum
Rumpit lupatum, cùm trepidum solo
Herum severis non sine pulsibus
Allisit; excussumque Thressis,
Opprobrium grave, liquit agris.
Qui cum Gelonis bella gerit pedes,
Eques triumphat; celsior hosticis

Gestirque sub pennis videri,
 Et spoliis equitare raptis.
 Quod si fugaces terga dabunt Dahæ:
 Ferro, Quirites, alite transfugas
 Sequamur. aut frustra pharetris
 Pennigeras gerimus sagittas
 Et juncta nervis cornua? si timor
 Plumavit alis brachia; non amor
 Pulchrique plumabit cupido?
 Nonque pedes pedibus triumphi?
 Opprobrioso brachia stigmate
 Sat est notasse; & vindicibus Getas
 Monere telis, ne Gradivo
 Invideant, rapiantque frontem
 Quin si sequaces effugiant globos,
 Et persequentis vulnera spiculi;
 Non tela transfugæ pudoris
 Effugient: satis est volaci
 Torvum tuentis tergora Concani
 Signasse plumbo; sat fugientium
 Theatra spectasse, & fugaces
 Myrmidohum numerasse scenas.
 Vel si Geloni tantus amor coquit
 Equi, Quirites; non pretio; manu,
 Ferroque, plumboque, & repensi
 Merce globi, frameaque censu,
 Equos emamus. Jam Scythicæ tunent
 Turgentque ripæ. mille tremunt equi,
 Manduntque cernui micantes.
 Assyrioque Phrygioque fuso
 Bullasque frænosque. Ite, diem tubæ
 Dixere, grandes Martia nundinas
 Pangæa vulgârunt: cruenti
 Cornipedes meliore censu
 Vendentur ensis; qui caput æmulo
 Turcæ Polono demet acinace,
 Martique sacrabit, Geloni
 Cornipedit patietur emptor.

PRO SERENISSIMO

POLONIÆ ET SUECIÆ

PRINCIPE

SIGISMUNDO CASIMIRO.

AD MATREM.

ODE LXXII.

Gradive, nostris patrium terris jubar,
 Præses Poloni Nominis:
 Seu te cruentis, nil sui sexus memor
 Bellona pascit cædibus;
 Seu te feroce ensium nudus pavor
 Inter Corallos recreat;
 Decede campo, deserat cassis genas,
 Conusque fulmen exuat;
 Frænata multis rideat lauris coma;
 Sagoque succedat toga.
 Dum vagientem Principem Poloniae
 Pacata nutrit Regia,
 Cur pervicaces tinniant Martis tubæ,
 Cur æra nubes puniant?
 Absiste murmur grandius; solus novi
 Poloniarum Principis
 Vagitus auras mulceat; solus suo
 Soletur astra murmure.
 En, ut severas inter hastarum minas,
 Interque pilorum nemus
 Repissfe vellet! ut hilarem victricia
 Per arma prospectum jacit!
 Ut pænæ galeâ parvulum claudi caput,
 Equove sublimis vehi,
 Ut pæne vellet ferreo tegi sago
 Avara Martis indeoles!
 Ut, si feroci personare classico
 Æs militare cæperit;

Siticulosis auribus belli graves
 Bibisse gratatur sonos;
Paruisque manibus horridæ applaudit tubæ,
 Nutuque frontis annuit!
Cessi ipse Martis admoneretur & eâ
 Ad pugnam vocaretur tubâ.
O! si viriles stare jam possent pedes,
 Aptumque cassidi caput;
Quantum fatiscenti Austrizæ, & Boheme, tibi;
 Avunculoque Cæsari!
Quantum labanti penè jam Silesiæ
 Columen decusque surgeret.
At, differ arma paululum, & minas puer
 Iramque fletu dilue.
Absiste ferro. Te brevi & Avi & Avunculi
 Agnosceret ultorem Gothus,
Agnosceret omnis Suecia, & ferox Getes
 Savæque tela Tauricæ.
Nunc desacratam fæderum præstat fidem,
 Ferri silentio coli.
Quid pertinaci diffluis fletu, puer?
 Martemque lacrymis cies!
Absiste paulum; dum tibi majus caput,
 Majore lauru frondeat.
Adolescat iste Regiæ frontis calor.
 Matura vindicta acris
 Sentitur olim: tutius quondam solet
 Adultus armari furor.
Accrescat hisce viribus suus vigor,
 Accrescat animus corpori;
Capaxque Martis indeoles capacibus
 Incorporetur artubus.
At tu magistrâ protinus pubem novam
 Gradivi flecte dexterâ.
Parvam Lecheis impleas armis manum,
 Magnoque cognatum Patri
 Avoque pectus, jam, licet panni vetant,
 Doctâ propines dexterâ.

Maturus olim nobilem exprimat manu
 Avum, Patrisque laureas.
Hic Martiales incoquat fibras furor,
 Hic entheata pectora,
Te, te Magistro, te imbuat sub præside,
 Gradive bellorum Pater.
Nunc fasciatas, supplici minor pede,
 Ter osculatus texteras,
Jam jam futuro tela, jam lauros para,
 Para trophæa militi.

A D A P E M.

ODE LXXIII.

Artifex mellis, cui delicata
Inde nativo cutis ardet auro;
Inde prælustres tenuis revolvit
 Bractea pennas.
Cum tibi molles Zephyritis herbas
 Inter illimem reseravit hortum;
Carpe jam tandem pretiosa picti
 Damna vireti.
Hic ubi lassas mea Musa pennas
 Inter æstivos nemorum lepores
 Dulciter torquet; cruciatque crebris
 Metra lituris.
Hic mihi stricto leviter susurro
 Jam fatigatas recrea Camænas,
 Ausa cantanti citharæ tuum con-
 jungere murmur.
 Sed quod illustres tibi subter alas
 Incipit parvum trepidare telum?
Quod vibras, eheu! modicâ timendum
 Vulnus ab hasta?
Jo surgamus, nimis expeditis
 Fulminant parvæ volucres sagittis.
Heu dolor! quantas Apis ipsa, quantas
 Concipit iras!

H 5

AD.

AD

ARTEMIUM MOENIUM.

Ne suo æmulo minor animo de-
jiciatur,

ODE LXXIV.

Errore, Mœni, discitur. Acrius
Post viæta miles prælia dimicat :
Pulchroque flammatus calore
Egregios iterat triumphos.
Fors & minori percitus impetu,
Entellus olim straverat arduum
Dareta; ni fallente gressu
Non humilem Phrygiis cachinum
Movisset armis. ast ubi sordido
Fædata fimo membra levaverat,
Viresque collegit, superbum,
Indomitis juvenem lacertis
Et ipsa stravit munera. Sic humo
Allisus olim fortius Herculem
Lusisse Gerion, & ipso
Dicitur exagitasse lapsu.
Proh! quanta nigris funera Manibus
Incerti adaucti vulnere spiculi
Demisit Æneas! quot olim
Cornigeros Leo stravit uros;
Postquam recepti vulneris immemor
Totis Leonem viribus advocat;
Fusoque non ferendus hœsti
Magnanium satiat furorem!
Assurge magnis ausibus Artesi,
Quanquam superbo victus ab æmulo,
Herbamque laurumque, & decoros
Obtuleris Dario corymbos.

Spe-

Sperare victus plura potest: minus
Sperare victor. te gravis interim
Soletur Entellus: vetusti
Historiam renova Daretæ.

INTER MAGNAM

ET

PARVAM SORTEM
DIFFERENTIA.

Ad Ambrosium Montanum,

ODE LXXV.

IMus: tu volucri vectus ab Africo
Æthram præpetibus scinde jugalibus.
Me terræ proprietor semita tutius
Prono tramite duxerit.

Tu, Montane, cave, ne nova fabula
Mutes Icaris nomina fluctibus,
Quamvis perpetui flabra Favonii
Miti murmure perstrepant.

Me, quod fata velint trudere, non habent,
Affixum tumulo. quod mihi denegat,
Det fortuna tibi, dummodo quod tibi
Nunquam surripiat mihi.
Vis quo differimus? tu metuis: mihi
Circumscripta truces spes jugulat metus.
Debes quidquid habes. cuncta negantibus
Fatis nil ego debedo,

AD

D. THOMAM AQUINATEM.

Theses Theologicas defensurus.

ODE LXXVI.

DIve, cui fulvi radiis obryzi,
Penfili Titan simulatus auro

Pectus

Pectus accedit, solidoque fusum
Lumine torquem.

Cum tuæ quondam placita alta Stoæ,
Nec leves nosci monitus calenti
Affero luctâ; tua bella miti

Luce serena.

Non opus toto mihi, Dive, sole,
Qui tibi compto reverenter igne
Pectus offulsi; radius clienti
Sufficit unus.

Hoc graves mentis tenebras, & altam
Ingenii noctem poteris beatâ
Luce solari, viduasque sacri
Luminis umbras.

Dithyrambus ob titulum

**D E I M A T R I S
V I R G I N I S:**

Mariæ Matri nostræ collatum, exultans.

Ipsa die salutatæ ab Angelo Virginis.

O D E LXXXVII.

ITe vota, fæderatas
Queis Amor plumavit alas;
Ite, prona sibilantis
Africique, Japygisque,
Obsequente colla loro
Inter alta nantis auræ mancipate jurgia:
Ite; quod rebelle pictas
Pondus alligavit alas?
Ite; jam latus sequaces,
Jam maritant vela, venti,
Jam suave somniantis

Tru-

Trudit alas, trudit auras Æoli susprium,

Illa nati Mater orbis,

Illa nostræ fidus oræ,

Illa nostri Luna cœli,

Virgo casta, prole castâ

Manciparum ditat orbem,

Et Tonantis esse MATER, VIRGO cum sit,
dicitur.

Io nubilum severas

Stringe cœlum, stringe brumas!

Cur noverca de profanis

Tela funduntur pharetris?

Cur procellis horret hirta,

Et pruinis spargit arva; nubium protervia?

Cur apricos radit hortos,

Cur Aprile mordet aurum

Congelatis alga canis!

Frondium tonsor November

Num reciprocante brumam,

Et nivalis cana cœli rostra, trudit effedo.

Ite, vota fæderatas

Quæs Amor plumavit alas;

Ite Flora quæ perennis

Veris inter officinas

Comit hortos, pectit herbas

Musicusque pictæ lucis altra terræ fasciat:

Quæ per altos oscitatur

Feriatus Eurus agros!

Quævé passo crinuntur

Sempiterni flore campi;

Quæ capillat ebriosas

Liberali nectar amne Floræ nantis insulas.

Ite flores delicato

Quos inaurat Chloris auro:

Quos Clitumnus vagienti

Plorat amne; cum marito

Temulenta terra rore

Pulchra laxat & relaxat Veris hirti stemmata;

Ite lauri, nostra pictis

Irris.

Irrigate tecta nimbis.

Explicatis auspiciatus

Ambulet Majus capillis.

Et procella nil nocentis.

Lilieti magna scribat Magnæ Matris omina.

Ite flores, quà serenis

Compta ridet aura cirrhis;

Ite calthæ, Virginisque

Stemma latè naufragantis

Quà cachinnat imber auræ

Prænotate mollè fusis liliorum literis.

Scripta nostris æthra prælis

Te serenas edocebit

Virgo stellas, te Parentem.

O Maria! curiosis

Illa commendabit astris;

Differetque interroganti digna cælo nomina,

Dicet auro, quà coruscos

Phæbus explorat Planetas.

Qua tiaris casta Phæbe

Ardet albis, & minores

Fræna flectit inter ignes,

Edocebit Arcton magna magna matris symbola.

Ite flores; perge Virgo,

Hospitas quà laxat æther

Sponte scenas; eruditæ

Quævæ se Maji procellis

Ominatus pingit imber;

Et diserto vere pingit stemma MATRIS VIRGINIS.

AD

STANISLAUM NOLIUM

AMICUM ÆNIGMA.

O D E LXXXVIII.

Noli, propinquo jam gravior die
Aurora plorat. Jam properâ fugam
Invafit

Invasit Arcturus curuli;
 Jam refugæ periæ stellæ.
 Sic ille Titan nubibus æmulos
 Proscriptit ignes? sic face cum pari
 Fulsisse, rivalesque cælo
 Ferre nequit Phæton Planetas?
 At hæc scienti ducimus interim
 Obliviosi pocula fluminis;
 Novumque miramur serenum
 Emeritâ resides sub umbrâ.
 Quod si procaci læsus arundine
 Scheinerianum corripiam tubum;
 Ne cernat orbis inquinati
 Pauperiem maculasque Phæbi.
 Parum furenti distat acinace
 Obtusa læsæ parma modestiæ.
 Flammantur, in justumque mites
 Degenerant animi furorem.
 Callosa sacræ frons Patientiæ
 Importuosò deteritur situ.
 Erumpit insepultus ignis,
 Dum gelitum quatitur metallum.
 Nunc lætiori mente coercitam
 Compono bilem. Jam steriles minæ
 Cessere. Pro Tridente Fulmen,
 Proque olea fero sponte laurum.

AD

JACOBUM CARVALLIUM.

ODE LXXIX.

IMUS? an frustra graviore bruma,
 Omnis iratos ligat unda fluctus?
 Imus? an frustra solidat gelatos
 Vistula pontes?
 Hic ubi nuper renuente nosci
 Semitâ vastæ redière naves;

Jana

Jam volant currus, & adacta pulsis
 Rheda caballis.
 Nosque dum sese vitreus per undas
 Porrigit fornix; vada tutiori
 Calce metimur, madidasque fiscis
 Passibus undas.
 Nulla, Carvalli, sibi constat ætas.
 Annus incertis equitat quadrigis.
 Certa convolvi properant fugaces
 Tempora menses.
 Martio vernum fugiente cœlum
 Vitreas vincit pedicas fluentis
 Demet Aprilis, gelidæque solvet
 Vincula ripæ.
 Quam modò tuto terimus cothurno
 Semitam, torvæ rapient procellæ;
 Et ferent Balthum super æstuofis
 Frangere ventis.
 O nimis fluxæ simulacra laudis,
 Quam modò tanto licitamur æstu!
 Non secus nostræ cita transmeant ve-
 stigia Famæ.

AD

Serenissimum

S I G I S M U N D U M
C A S I M I R U M
P O L O N I A E ET SUECIÆ
P R I N C I P E M.

Vota Musarum.

O D E LXXX.

HIc quæ Poloni culmina Carpathi
 Fastigiatis sidera collibus.

Intrant

Intrant , Polonicosque Fasces

E viridi tumulo propinquis

Narrant Planetis ; dicitur Attici

Ferro Tyranni territus è suo

Apollo demigrasse Cyntho ,

Et comites revocasse Musas ;

Et pro diserti flumine Penei

Præterfluentis littora Vistulæ

Fessis propinavisse Divis ,

Et Lechicas habitare subter

Jussisse stellas ; quidquid acutior

Frolusit ætas ; quidquid amabiles

Mendaciorum sub fidelī

Auspicio cecinistis anni :

Huc te sonoris , huc dociles vocant ;

O bellicosæ gemma Poloniæ !

Merris Camænæ . Hic eruditio

Hospitium tibi Phæbus ipse

Inscribit auro . Jam tibi , jam rudes

Appollinaris præscia laureæ

Thalia dedolat tabellas ;

Jam calamos , cytharasque Clio ,

Aptatque libros . Jam tibi Gratiae

Facunda cultis verba leporibus

Velint propinare , & sacratos

Eloquio graviore fontes .

Te laureati portitus otii ,

Novumque nostri culmen Apollinis

Suspirat ! & quondam futuris

Luna Vigil Vigilesque noctes

Serena chartis lumina dedicant .

Cum doctus olim Nestorem libris

Demes senectam ; cum per altos

Ingenii ruet ala campos .

Hic tu , Polonæ Nestor adores ,

Olim futuris jura nepotibus

Dices ; Palatinosque fasces

Pegasæ recreabis undâ ;

Ac in Lecheis collibus hospitas,
 Maturus olim Sarmaticis , caput
 Levasse sub gemmis Camænas,
 Magnanimo similis Parenti,
 Miti fovebis lumine. Tu brevi
 Docto fluentem vortice Peneum
 Cynthumque , Parnassique culmen
 Ingenuo repetes Mucrone
 An ne in tenellis jam tibi fluctuat
 Apollo labris ? jam ne animosior.
 Ipsoque vagitu disertus ,
 Patricias moderaris aures ?
 Blandæque tandem , currite sæcula ,
 Dixere Musæ. currite pervii
 Annique mensesque , & trecentis
 Brachia conduplicate pennis.
 Citumque nobis fistite Principem
 Inter Polonæ limina Phocidos ;
 Ut oris & maturus ævi
 Castalios vacuet canales.

FLORA REGALIS.

Ex amænissimis REGUM POLONIAE
 hortis in Suburbio Cracoviensi sitis ,
 quos identidem per ferias æstivas in-
 visebat , expicta.

O D E LXXXI.

Si nec patentes temnis hortorum domos
 Ac plana Floræ compita ;
 Huc , huc , curules Pegasi pennas super ,
 Apollo ludorum Parenz ,
 Huc laureatos coge Musarum choros ,
 Blandosque metrorum sales .

Descende

Descende Cyntho, præfer hortos rupibus;
Scabrumque Parnassi caput
Postpone teneris æsculetorum thoris.
Præpone flores cautibus.
Hic ipse passis ambulat Majus comis,
Majoque cognata otia
Sub explicato frondium tentorio
Comptis amænatur jocis.
Hic mitigati blandius Favonii
Mulcent apricantes rosas.
Ipsi te odoris provocant suspiriis
Flores, gemelli fiderum,
Hiantibusque casta diducunt labris
Et pollicentur oscula.
Hic fæderatas Africus sopit tubas,
Lenesque somniant Noti:
Gratoque Zephyrus halitu flores fovens
Miti cachinno verberat.
Hic oscitantes provehunt Etesiae
Renata veris gaudia.
Ridet pudica floreos fratres rosa:
Repanda rident lilia,
Lenique ventorum increpatæ murmure
Sese alloquuntur arbores.
Hic, te disertum verberante barbitum,
Jucunda nutabunt sata;
Nutabit omnis frondium saltu rosa,
Tardique saltabunt rubi.
Saltabit hortus; & levi ductas choro
Gyrabit æther arbores.
Tenebit acres interim buccas Notus,
Grandesque mutescent soni,
Et complicato jurgiorum murmure,
Raucus filebit Africus.
Quin nec propinquas alloquetur arbores
Arguta volucrum cohors;
Sed cuncta mutum sopiet silentium,
Blandoque sternet otio.

Et sola tantum Etesiarum flamina,
 Ac mollis auræ fibili
 Inter loquaces mussitabunt dactylos,
 Vocemque conjungent lyræ.
En discolori flore lucentes patent
 Herbasque pascunt areæ,
 Suasque duro fiderum senatui
 Immunitates explicant,
 Et tot sigillis, pænè quot rōlis, tument,
 Suasque signant literas!
En claudit hortus flosculos sambuceis
 Incarceratos sepibus,
Textisque castæ Chloridis colonia
 Sese coronat mænibus!
En illa teneri veris adolescentia
 Crispant̄ juvenescit solo!
Pudica ab ipsis floribus Floralia
 Luduntur, & terram beant,
Ac æmulandas libero stellas polo
 Tuentur, & cælos petunt.
Hinc illa florum nititur in altum seges,
 Nubesque paulatim subit,
Ambitque cælos. hic tibi *Virgo parens*,
 Tu quoque sacra Nomiini
Hic eloquentes educat tellus notas,
 Tuumque pingit Symbolum.
Hic sub ruborum densiore milite,
 Crebrisque spinarum Rosa
Horrescit armis; crederes rursum in suo
 Videre Danaen carcere:
Et rursus Helenam subter armorum minas
 Suo reservari proco.
Hic erubescit, hic suos pallet rubos,
 Spinasque cælat frondibus.
Hic delicatas aureis mitras pilis,
 Flavumque crispat verticem,
Et pertinacis vellicans hamo rubi
 Ad se viatores trahit;

Ac tot decoris replicata coloribus
Varia meretur nomina.
Nunc vulnerata floridus terræ crux;
Nunc parva stellarum soror:
Nunc castiori consecrata lumine,
Pudica pratorum Venus:
Nunc osculati Veris obrysum salit
Sese votari basum.
At si MARIAM Mysticam voces Rosam,
Totâ rubescit purpurâ:
Totoque cydaris aureæ motu tremens
Tantâ superbit æmulâ.
Pubescit illinc, attamen jam sutili
Canescit argento solum,
Et florulento lilieta frigore
Latas inundant areas;
Vernoque laete languidum quassant caput,
Æstatis innocentiam,
En ut minutim fluctuant, & è suis
Suspensa pendent caulis;
Ut candidatis turbinata paginis
Album merentur calculum,
Et sustinentes grandius premunt bases,
Flavoque rident stamine!
Illinc jocoso pensiles suspendio
Irridet aura flosculos;
Vernansque socias inter Hyacinthus rosas
Crispante stipatur comâ.
En Caltha, florum Proteus, totos suo.
Intexit agros vellere.
Imparque proprio ponderi ora languide
Acclinat ad terram osculo.
En explicatis Tulipæ captant labris
Amæna Phæbi lumina;
Et, si vel atrâ pellitur noctis rotâ,
Vel insepultus Nubibus
Titan serenas invidet mundo comas,
Turbande Cauro fidera;

Et illæ apertos protinus claudunt sinus,
 Tristemque vultum contrahunt.
En ordinatis carminatim lineis,
 Se spica Nardi porrigit!
Florentibusque Rosmaris tua radiis
 Sese coronat infula.
Illinc verecundâ Irides florent genâ,
 Et tam modestè subrubent;
Ut ipse florem pñè credatur Pudor
 Propriâ animasse purpurâ.
Neç falsa terris nascitur Thaumantias
 Minusque diverso caput
Distinguit igne: hinc æmulas astris rosas
 Effingit; illinc lilia.
Hinc tristiorum fuscat inter purpuram;
 Hinc lætiorem muricem,
Inexplicatim peniles tornat Scyphos,
 Et picta Floræ pocula.
Illinc minore flore Narcissus nitet,
 Canoque pallescit gelu.
Quem si loquaris, suscitata flebili
 Suspirat Echo murmure.
 Adhucque mediâ voce Narcissum vocat,
 Suasque deplorat specus.
At nec sub uno flore Narcissus latet,
 Nec crine eodem fluctuat.
Illic fideli purpuram mendacio
 Mentitur, & fingit rosas.
Illinc pudico subrubentes murice
 Vivas odoris pixides
 Suspendit; inde luteas refert notas,
 Floræque tintinnabula.
Hinc ditiori pingit auro pendulam
 Floris tenui bracteam.
 Ac distributis in modum stellæ comis,
 Flavum rotundat verticem.
Illinc cruentum mentiente sericum
 Nutat labatque coccinæ.

Aut

Aut nigricante buxeum ferrugine
 Sensim colorem diluit.
 En rursus idem in aureis flavet genis,
 Auroque ridet dupli
 Argenteoque lacte conspersum caput
 Vidente concludit mitrâ:
 Et quâ supremi verticis surgit somâ,
 Raro rubescit sanguine!
 Unum quis unquam crederet florem unicô
 Vernare dictum nomine.
 Sed quâ explicatæ porriguntur arbores,
 Parvôisque despiciant rubos.
Quia lautiore Pyramis vernal comâ,
 Aut vere majori viret?
 Hinc viva Laurus Daphnidem celat suam,
 Phæbumque non vetat procum:
 Illinc superbum floreâ turri caput
 Procera pomus erigit,
 Et sub globosa frondium testudine
 Estiva nutrit frigora:
 Pyrusque celsis grandè testa frondibus
 Vastos relaxat fornices.
 Trophæa terræ crederes vetricibus
 Intrare nubes infulis.
 Et ne supino diceret quisquam D E U M
 Isthæc patrasse brachio.
 Quotcunque cerno folia , quotvè flosculos
 Crebris notatos lineis.
 Tot credo ductas sedulæ limas manus
 Laboriosæque indices
 Dextræ lituras : nam quis exquisitiùs
 Vel scripta limavit sua
 Vel scripsit unquam, aut paginas severius
 Censore correxit stylo?
Quis te parentem nesciat florum D E U S?
 Quis te marito nesciat?
 Herbas serenis esse vestitas togis,
 Rudesque depingi areas?

Tu molle pandos circinasti flosculos;

Tu cana tornas lilia,

Castisque praetidiarios sentes rosis

Certo caterias foedere,

Tu delicatis contegis tapetibus

Verni pavimentum soli,

Tu temperatis imbribus florum sitim

Extinguis, & plantas rigas.

Ad te omnis hortus floreas tendit manus,

Et densa pandit brachia.

Tibi dissipatis supplicantes frondibus

Curvantur excelsæ arbores.

Et in rotundos distributus urceos

Omnis rubescit flosculus.

Sed en & ore, nescio quid, pallido

Tibi loquuntur lilia;

Ipsique flores, nescio quid, pandulis

Mutire conantur labris!

Absiste nervis Phæbe, quin Patrem suum

Ipsi alloquantur flosculi,

Et Chloris ipsa florulentis vocibus

Parenti aduletur D E O.

At nos Polonis interim gestis manum,

Totumque lassemus diem:

Totus Polonis Regibus sudet stylus,

Totæ sacrentur feriæ.

O que serenum gemmei, Virgo & Parens,

Cæli pavimentum premis,

Et excubantes siderum accendis rogoss,

Robur Clienti suggere.

AD

GRÈGORIUM BAXONUM

De extemporali Poësi judicium.

ODE LXXXII.

Quisquis jocosō percitus entheo
 Extemporali ludere carmine
 Præsumit; horrentesque nosci
 Præcipiti vomit ore versus.
 Ille aut magistræ laudis avarior
 Formosa vulgi nomina deperit:
 Aut sacra, Musarumque leges
 Indocilis temerat Sacerdos.
 Odit profanæ verba loquentiæ
 Labiorosi culmen Apollinis.
 Repentè nil pulchrum; frequenti
 Ursæ suos polit ore fætus.
 Sublime quidquid vult, solido fovet
 Natura partu: sic virides diu
 Crevrē lauri; crevit illa
 Æthereæ cedrus æqua nubi.
 At ulva, vel quod vilius aspici,
 Submissiori verrit humum comâ,
 Serpillum, inæqualesque lappæ,
 Exquis viruēre lustris.
 Sic dum madenti rore tepentior
 Exsudat æther, innumeros parit
 Nox una fungos; sic minores
 Spe citius vegetantur herbæ.
 Repentè natum carmen in extimas
 Vaneicit auras. Frange volubiles,
 Baxone, nervos, curiosa
 Pegaseo metra stringe fræno.
 Nam cui supremis Musa natat labris,
 Spumâque tinctum carmen, & obvio

I 5

Ex-

Extrusum palato cespitanti
 Accumulat nova damna lingua.
Precogitato dulcius influit
Thala versu : quod cita parturit
Purigo, de sublimioris
 Ingenii ruit arce carmen.
Absiste plebes, me juvat interim
Lassata crebro pagina vulnere.
 Multisque tetritus litoris,
 Sollicito calamus cerebro.

Meta Votorum.

O D E LXXXIII.

Quid prosunt Parii pegmata marmoris,
 Sublimisque domus; quam Phrygiis graves
 Trabs innixa columnis,
 Tecto subter eburneo ?
Quid prodest pedibus vix patiens premi,
 Stratum Tænartis marmoribus solum ?
 Aut vivis pretiosa
 Sapphiris laquearia ?
Quid prodest Tyrio lana satur mero,
 Captivæque suis divitiæ seris;
 Et quocunque stuporem
 Vulgo conciliat decus ?
Nil me regna juvant; nil iterum canam;
 Quanquam gemmifero sordidus alveo
 Pactolusque, Tagusque
 Et magni solium Jovis.
Nil me divitiæ, quas vomis aureo
Präcepis Inde vado; nil juvat aurifer
 Toto Lydius auro,
 Et ditis pretium Cypri.
Hec poscant alii; me minor interim
 Intonsâ retegat cespes arundine,
 Plebejaque lucernâ
 Virtutis dominæ manus.

Hanc

Hanc desideriis ingemino meis,
Hanc nunquam tacitâ sollicito prece.

Illâ votâ precesque
Ac suspiria compleo.

ELOGIUM LYRICUM

Perillustri & Adm. Rev. Dn. Dn. Alberto Szerebryski Canon. Cracoviensis. Ob Sacellum S. Francisci Xaverii, Indianum Apostoli, Cracoviæ, in Regia SS. Petri & Pauli Basilica egregiè exornatum.

ODE LXXXIV.

Sunt quos petrosæ fragmina Lydiæ,
Et è Lycurgi montibus eruta
Silex, peregrinumque marmor,
Et Pariis variata clarant
Trophæa crustis. Alter inania
Jam pñè tactis culmina nubibus
Immisset; addendumque stellis
Tegmen agit; nimiasque cælo
Inducit ædes. Hic veteres solo
Exæquat arcæ, fanaque diruit;
Fumoque Majorum sacrata
Tecta novis onerat colossis.
Ehest ruinas condimus! obruunt
Ipsa eminentem marmora gloriam.
Casura molimur, gravesque
Magno emimus pretio timores.
Quidquid superbis addimus arcibus,
Terræ & sepulchro demimus. En gravi
Lassata fabrorum tumultu
Stare negat, titubatque tellus!

Et justa cæli fulmina provocat
Sublime marmor, cur minitantium
Irasque Fatorumque rixas,
Magnificis alimus fodiinis?
At dum insolentis lege superbiæ
Patrum vetustos corrigimus lares;
Jam pænè desacra cælo
Templa labant: & anhela crebris
Delubra rimis. Jam propè pauperes
(Quanquam vetustæ cura tenet domus)
Ad astra migravere Divi:
Nam rudibus male nixa fulcris
Geminas profanis ædibus invident.
Et obsoleto fana silentio
Divosque, Divorumque Nomen,
Et patrios tumulant Honores.
Sic & propinquæ regna Bohemiæ
Formidoloso Mars quatit impetu:
Ausosque ditius vel iptis
Cælitibus habitare Reges
Neglecta sternunt Numina. Sic tibi,
Defuncte tantis Panno periculis,
Antiqua divisere sceptra
Odrysia nova jura Lunæ.
O cui fideli Religio manu
Sublime sacris Nomen Honoribus
Aptavit; illustresque nosci
Emeritis Titulos trophæis,
Divine Mythes. cum radiantia
XAVERIANO pegmata nomini
Educis & SIGSMUNDIANOS,
Ausoniæ tegis arte muros:
Tibi perenni marmore durior
Non pænitendis Fama caloribus
Affurgit: Arctoumaque culmen,
Et geminos tibi sacrat axes.
Et ipse quanquam thuricremo sibi
Stipata fumo sacra per exterias

Fulserè gentes , quà Goana
 Memnonium rubet ora solem ,
 Quanquam trecentis pervigil ignibus
 In Mexicanæ collibus Indiae
 Stet ara, Brasiliæque turres
 Perpetuo famulentur auro:
 Tibi Patronâ X A V E R I U S manu
 Denata rursum sacula prorogat ;
 Arasque dignatus Craceam
 Ingreditur novus Hospes urbem ,
 Qua liberali prodigus entheo
 Tuo beatæ munere dexteræ
 Invitat ardor , & recoctum
 Dædaleâ secat arte marmor :
 Ac eruditâ calce nitentia
 Suspendit alto Symbola fornice ,
 Auroque dispunctum lacunar ,
 Arte novos imitante flores.
 Tibi Myrones , & pretium novi
 Debent Apelles ; quos propius sacris
 Inducis Aris , annuenti
 Cæla jubens placuisse Cælo .
 Humana quidquid dextera condidit ,
 Humana sternit . Subruit æmulos
 Natura conatus . In una
 Cum Phrygibus jacuere tumba
 Superba quondam Pergama ; nunc cinis ,
 Et incolentum rudera murium .
 Quò vasta Carthago ? quò avaro
 Ære graves Amathuntis arces ?
 Et illa quondam Roma , nimis suæ
 Oblita Romæ ! surgit & occidit ;
 Surgetque , & occiderque rursus
 Divitibus tumidum ruinis
 Inflatus orbis . Nulla sibi fatis
 Constatib[us] Ætas . Nulla diu sui
 Secura moies . Multa magnas
 Hora tulit ; rapit una Turres .

Tu

Tu certus ævi sacula grandibus
Frenas lupatis: Tu fugientia
Momenta, pernicesque Lunas,
Et refugos super orbe soles;
Ac larga pennæ lustra tenacibus
Arctas catenis. Te supertum favor,
Et aucta SEREBRYSCIANIS
Cælitum monumenta RIVIS
Perennioris non dubium spei
Sanxere Civem. Tu minitantum
Compescis annorum furores,
Ac vetulæ cariem Senectæ,
Et excitatos divite parietes
Abscondis auro. Jamque volubilis
Secura Fortunæ serenas
Marmora perpolière venas:
Ipsisque sese sternere calcibus
Gratantur ultrò. jam Patrias Tibi
Hinc inde suspendere Ceras,
Quà TRIPLOCI madet AMNE saxum:
Triplexque Ganges Stemmate de Tuo,
Tagusque triplex volvitur: & simul
Hermique Paetolique dites
Diluvio locupletiore
Inaurat undas. Sic memori Tuum
Æternitatis Flumen in æquore
Volvetur, æternique sacros
Eridani cumulabit amnes.

PRO
EODEM PERILLUSTRI
ET
Admodum Rev. Dno
Ad S. Franciscum Xaverium
VOTUM.

ODE LXXXV.

DIVE cuī fulvo tumidus metallo
Gemmeas inter Brasidum faburras
Supplicat Ganges : rubeique largus
 Fluminis Indus.
Quem Molucani didicere tractus
Aureā Numen sonuisse lingua?
Et pedum Japon minor ; & sequestri
 Regia Bungi,
Huc ades quā te SEREBRYSCIANUM,
Arte nativas imitante gemmas,
Marmor invitat ; vigilesque sacro
 Igne lucernæ,
Quā Timanteæ genio Palæstræ
Viva stellatus rotat astra fornix;
Nec spei cassum laquear superbo
 Invicet auro.
Quā Tunetanis animatus herbis
In tuos gestit color ire vultus;
Et suum fronti decus, æmulamque in-
 fundere mentem.
Hinc & hinc fixum geminis laborat
Postibus marmor : minus eruditæ
Cæla Naturæ ; pretioque doctus
 Certat Apelles.
Nec

Nec tamen cedit pretio ; nec arti
 Ille , qui prompto tibi servit ære :
 Et suum vincit propè munus ipse
 Muneris auctor.
 Vincit impensas Animus , nec ulla
 Lucra collatos pariant favores.
 Nec latèx fontem superat ; nec haustum
 Flumina Pontum.
 Ergo bellacis columen Navarræ,
 Quà tui certus SEREBRYSCIANI
 Pectoris candor vocat , expeditos
 Dirige passus.
 Ille seu multæ miserûm catervæ
 Nesciam stringi , timidamque nosci
 Porrigit dextram ; querulosque numinis
 Ditat egentes.
 Sive dotandis opulenta Divis
 Dona dispensat : benè contumaci
 Consulit Fato , redimitque magna
 Tempora Famæ.
 Quos fatigatæ peperere Lunæ ,
 Una collectos rapit hora census.
 Volvitur sensim , teretisque gyrat
 Copia nummi.
 Pauper est , qui plus cupit obseratis
 Incubans gazis. sua dona parcus
 Qui premit , pondit ; perimens sepultæ
 Semina laudis.
 Ille qui sparso pretiosus auro
 Pauperes ditat superos ; suasque
 Elocans gazas meliore Numen
 Fænore stringit.
 Ille Fortunæ , dubiæque gaudet
 Certior fortis , cui grata justum
 Astra vectigal , solidumque pendent
 Fata tributum.
 Talis erectis , tibi Dive , votis
 Se cliens sacrat ; Patriumque largo

FLUMEN electro ; nec avara clausæ
Scrinia gazæ.

Quà SIGISMUNDI tholus, hospitalis
Ad latus PETRI, tibi dedicatam
Porticum pandit, facilemque cerni
Erigit arcum.

Si tibi preni studio clientis
Regius multo lapis ardet auro :
Si Craci culmen placet, & propinquat
Petrica Veveli;

Sic ei magnæ per acuta Famæ
Limpido TRIPLEX fluat AMNIS auro,
Semper illimis liquidoque semper
Dives obryzo.

Sic procellosi vacuus duelli
Vitreo totos bibat ore cælos,
Donec immensum subeat refusi
Numinis Aequor.

CARMEN SECULARE, DEI MATRI VIRGINI

Incunte anno à nata in terris Sapientia

M DC XLIII.

E VOTO METAPHYSICORUM

Ad metas humanae Sapientiæ consistentium,

IN COLLEGIO KARNOVIANO SOCIETATIS JESU.

In gratiam Condiscipulorum
DECANTATUM.

Nec me Latinis æmula vatibus
Exemit ætas. Tendite Gratia-

K

Lyra-

Lyrasque chordasque , & disertis
 Mane novum recreate plectris.
 Jam nata rorem Lux fitientibus
 Propitiat agris : surgite Præfides
 Dex , Marianumque vatem
 Castalio redimite fertu.
 Non fata Trojæ , non Agamemnonis
 Multo redemptam sanguine lauream
 Caniemus , aut sparsas Achillis
 Busta super tumulosque palmas.
 Tibi , diei Prodroma , Thracio
 Interrogatam pectine barbiton
 Tentamus , attractosque nervos
 Ad tacitam moderamur aurem.
 Tuo , recentis tæstia sculpi
 Et nexa densis orbita mensibus ;
 Expiret in sinu : renatae
 Hinc iterum remieent Kalendæ.
 Tibi propinquis sanguinibus novum
 Signamus Annum ; cum sibi Vagiens
 Insonite sacratum critiore
 Nomen emit titulosque VERBUM.
 Tibi dicatum , Dia Parenz , AVE
 Quæ narrat horas machina quolibet
 Persolvet ictu ; & ter monente
 Quæque dies dabit ære SALVE.
 Ut cuncte casti nomine Sideris
 Expergefactæ prævia Gratia
 AURORA diceris modesto
 Castius erubuisse vultu.
 Non te Phanietes ; non nimio dies
 Extinguit igni. Tu mihi blandius ,
 O Virgo , sub meridianis
 Mane refers ; Cynosura , flammis.
 Quin & supernæ maxima GRATIAE
 Dicere MATER ; cui vigiles sacrum
 Caput coronavere stellæ ;
 Cu famulum sociata cælum

In circularem sidera tñiam
 Stellis Planetas dissociantibus
 Coëgit, & bis sex fluentem
 Sideribus cohibere crinem
 Affectat ultrò: cui adamantina
 Pallent supinæ cornua Cynthiæ:
 Et ipsa necquidquam perosa
 Eximiam capitis tiaram,
 Tibi decentes nectere calceos,
 Et virginali non humilem pedi
 Aptare gratatur cothurnum,
 Aque tuis melius serenum
 Hausisse plantis. Quid memorem simul
 Tinctas pudici lumine Phosphori
 Fulgere malas; ac honestis
 Tempora subrubuisse flammis?
 Quid ad fluentis syrmata pallii,
 Si quando, Mater, tendis in aureum
 Cæli pavimentum, trecentas
 Sub pedibus vigilare stellas?
 Quas ludibri dextera parvuli
 Hinc inde fexi straminis in modum
 Prehensat; & ridente vultu
 Innocuos tibi monstrat ignes.
 Ut cunque nobis diceris Aurea,
 Quam sumptuolis marmora colligant
 Hinc inde gemmis, & trecentis
 Digna Domus supereminere
 MARIA pinnis! seu tibi Cedrinæ
 Auro gravatos tollere fornices
 Certant columnæ; seu per amplas
 Gemma frequens tibi ridet ædes.
 O me beatis postibus additum
 Adscribe vatem! me, DOMUS AUREA,
 Stellasque nolentemque cælos,
 Hospitio meliore virgo
 Dignare Mater! si tamen ardua
 Non penitendæ CASTRA potentiz

Metaris , & rursum ORDINATA
 Belligeris acies sub alis
 Dicere ? lectum me tibi militem
 Adscisce , Virgo ; me tua potinus
 Sub signa , sacratumque Martis
 Aulpicium , rigidasque rursum
 Adscribe turmas ? non ego proprii
 Parcus cruoris , Nestorios finam
 Impunè grassari ; aut caninos
 Sacrilegi fremitus Arii.
 Certus triumphi , certus in obvia
 Calvinianæ monstra proterviæ
 Armabor , instantesque rumpam
 Virgineis acies trophæis.
 Tum post peracti classica prælia,
 Si fors Cadianis PALMA vocaberis
 Florens corymbis ; ipsa nostrum
 Non humili caput , ipsa vere
 Umbrabis olim ; non ego laurea
 Nunquam vetustæ brachia Daphnidis ;
 Frondesque Dodonæ ; aut dicatum
 Herculeo folium labori
 Desiderârim , si mihi vel Rosa ,
 Vel innocentis florida LILII
 Hyems triumphales decoro
 Flore velis redimire crines.
 Quin nec molestis horreo tempora
 Sepire spinis. si mihi Lilium
 Exinde surges , delicatis
 Immeritam religare frontem
 Dignata fertis. O radiantium
 Exuberanti lumine vivida
 FENESTRA calorum , innocentia
 Digna magis radiare vitro.
 O PORTA Cæli ! gemmea siderum
 O porta virgo ! nobile Regii
 ALTARE cultus , quod trecentis
 Gestit Amor cumulare votis.

Quo-

Quocunque tandem nomine fulseris,
 Tuo quotannis lumine tetricas
 Solabor horas, seu resurgit,
 Seu vetulo labat ore Titan.
 Si te Phanetem dixeris : illico
 A tam sacratis torreor ignibus.
 Sed dicta rursum diffluenti
 Flas tepidos Cynosura ventos,
 Quis ille vero Fons vitreis vocat
 Ad se labellis? quæ salientium
 Procella lympharum bibaces
 Explicit sine labe fluctus?
 Heu quanta casti me sitis occupat
 O Virgo, fontis! da cupido sacrum
 Hausisse nectar, sine tu FONS,
 Sive suâ P U T E U S vocaris
 Illimis undâ : non ego garrula
 Apollinaris flumina Pegasi
 Vovebo, si vivacis undæ
 Virgineos referabis amnes.
 At nunc, tuorum si qua clientium
 Te cura tangit; pulchra volucribus
 Protende tantisper Favoris
 Lora, super bijugesque pernix
 Adscende ventos : te juvenum frequens
 Suprirat ordo; te vigilantibus
 Aræ lucernis, supplicisque
 Ingeminat pia flamma ceræ.
 Tibi, Moderum gloria, Lesbios
 Gratante plectro colligimus modos;
 O Mater, Æternum administro
 Digna Modo genuisse V E R B U M.
 Hic, quæ mitrato vertice celsior
 Tibi supinis cornibus annuit
 A G N U S, superstitesque nobis
 Auspicio potiore Colchos,
 Crispumque Phryxo non minor æmulo
 Suspendit aurum : quæ tibi subditæ

Lassantur arx : & digniora
 Herculeo monumenta furto.
 Qua grata doctæ pñnia Palladis
KARNKOVIANIS manibus assidet,
 Udæque deplorant Camænæ
 Præsulei cineres sepulchri:
 Quà præsidentis Arx *Sapientie*
 Inter minores summa *Scientias*
 Edicta dispensans, Lecheam
 Non dubiq ciet ore pubem.
 Quam ponè flexo cernua vertice
Natura adorat ; cui capitis minor
 Se sponte submittit *Matthesis*,
 Et *Logica* genus Minervæ.
 Huc , increatae quæ **SAPIENTIAE**
 Mater vocaris , virgineos age
 Molire currus ; huc vel ipsa
 Te queruli vekat aura voti.

QUIES POST LECTIONEM THEOLOGICAM.

AD PEDES VIRGINIS MATRIS PUERUM JESUM AMPLEXANTIS.

ODE LXXXVII.

Fessus Theologi diffidiis fori ,
 Hic ad virgineos me jacio pedes ;
 Mitis somne veni , clausaque languidis
 Adhuc lumina palpebris.

Alter

Alternâ vegetum stat requie caput :
Et se interposito mens foveat otio.
Nil durat nimium. Tensa diu fides
Plectrum deserit & manum.

O qui Liligerô virginis in sinu
Blandûm pupe cubas, tu mihi languida
(Virgam Mercurii temno) oculi vitra
Dulci sparge papavere.
Junonis dubio somniet in sinu,
Quem Fortuna juvat. dum mihi tutior
Affusum dominos virginis ad pedes
Somnum conciliet quies.

AD

REMIANUM FESTIUM.

De suis scriptis, eorumque publi-
candorum morâ.

ODE LXXXVIII.

Cur diu tantis, Remiane, curis
Opprimor, quæris : quoties minores
Ingenii partus minus expeditæ
Commodo luci;

Sepe Cunctator, nimiumque tardus
Audio vates : mihi sæpe dicas
Vera TESTUDO digitos, & ambas
Possidet ulnas.

At nec à tantis monitus querelis
Occupo tardas magis ipse pennas ;
Et citum nasci gravibus calorem
Tardo lituris.

Ante maturis mea charta canis,
Ante depontano adolescat ævo ;

Ante versetur, crucitata donec
Cura senescat.
Non ferunt longam properata lucem.
Temperat nostrum Maro dux calorem,
Perque bisenos vigilata quondam
Thebais annos.

Fædum in Partnasso monstrum,
turpis inter Poëtas invidia.

O D E LXXXIX.

ONATA pulchras inter adoreas,
Lætum tuentis prodigialior
Propago famæ ! o in decoris
Progenies malè nata cunis !
O laureorum blatta cacuminum
Profana , fæti non populariter
Proles Honesti ! dicta quondam &
In mediis habitasse cælis.
Enate multis Livor in ædibus,
Adulte multis. te sibi disparem
Inter Planetares ruinas
Dius Honor genuisse partum
Narratur olim. Te per & inclytas,
Et si impotentes stare pedes , manus
Juvaret heroum tiaras ,
Et solidæ monumenta famæ
Impunè reptasse ; ac mediis super
Mavortiorum culminibus Ducum
Hæfisse passim ; per suasque
Se se iterum recreasse mortes.
Quis ille? verò (pro superfim fidem !)
Quis ille tandem per medias tui,
Apollo , Parnassi nivales
Se genius graviore passim

Ince-

Incestat aurā. quæ furia impio
In eruditas serpere laureas
Luctatur ausū? quæ sacratas
Aonidum populata frondes
Se pestis infert? quam macies propè,
Pallorque fædis pingitur in genis,
Horrorque, qui frontis serenos
Inciliis sepelivit ignes?
An & scelestum, sit licet innuba,
Thalia partum jure stupentibus
Effudit astris? proh vetustæ
Excidium, interitusque famæ!
Sic & sacrati culmen Apollinis
Infame passim corripuit nefas.
Ipsosque Jain passim Poëtas
Livor edit spoliumque laudis.
Ille excubanti Dædalus impete,
Perjura nostris laudibus impulit
Do labra; queis parvas videri,
Pergit adhuc tenuare laudes.
Vel si supremi gloria nominis
Nolit dolari, protinus horridam
Se volvit in nubem, & latentes
In nebulis tetricoque fumo
Celare laudes pergit, & impias
Inhalat umbras: hinc meritis frequens
Se vesper infudit trophæis,
Hinc vetulæ periæ laudes.
At, si sacrati restat adhuc amor
Collis Poëtæ, si vice consonâ
Æterna magnorum vocamur
Posteritas sibolesque Divum:
Si dius omnes altius impulit
Apollo vates; pellite perfidam
E valle Permessi, áque castis
Invidiam prohibete Mufis.

AD

FELICEM GEORGIUM.

Christophori Baldovini Ossolinski Palatinidæ Sandomiriensis, Stobnicensis Ropezycensis &c. Capitanci filium.

ODE XC.

Sunt quos patricii stemmata sanguinis,
Et consanguineæ symbola gloriæ
Ignavos faciunt: qui patrium decus
Cunis intumulant suis,
At tu Sarmatice fax nova climatis,
Fax Ossoliniis addita fascibus,
Nunquam propositi nominis immemor
Magnis passibus emica.
Seu te belligeræ circulus orbitæ,
Inter Sarmatici fulmina prælii,
Ac immerfa suis spicula cædibus
Et mistos gladiis globos.
Seu Bellona truci percita classico
In conferta suæ præta Podoliæ
Invitat, rigido fortis acinace
Latas ibis in areas.
Et de Tartaricis vulneribus tuum
Implebis gemino noinen anhelitu:
Nec parcus proprii sanguinis hosticum
Totis viribus hauries,
FELICEMQUE tibi te fore dixeris.
Si fors pro patriæ finibus arduum
Fati amplexus iter magnanimo frequens
Vulnus nomine sarcies.

Hic

Hic post emeriti classica prælii,
Ac abstensa levi vulnera spongiæ,
Infundes clypeis vel tibi proximo
Fessum corpus in aggere.

Post haustasque gravi de galea nives,
Evictamque famem, latior ardua
Ad suprema novæ culmina gloriæ
Faustis ibis Etehis.

Quod si paciferæ Palladis atria
Marti prætuleris: protinus huc, ubi
Sudor Pieris præfluit arcibus,
Fronos curre per aggeres.

Hic gentilitiz prodigus ASCIÆ
Cæsas de viridi culmine laureas
Doctæ fronte feres, fertaque fortibus
Immiscebis adoreis.

Et junctas patriis Fascibus Ascias
Doctæ lege jugans consiliis Patrem
Efinges, patriæ lapsaque proprio
Sistes sceptra periculo.

Tunc conserta suis rostra curulibus
Distractumque gravi dissidio forum
Leni voce tenens Herculis aurea
Stringes pectora compede.

Vel si fædisfragi Cynthia Concani
Armatos Geticis ensibus Ædonas
In nos impulerit; prælia, & asperæ
Suadebis juga gloriæ.

Tunc & non vacuo nominis omne
FELIX à Lethicâ gente vocaberis,
Et patrum decus, non popularia
Doctus vincere nomina

At nunc cum teneræ vincula Fasciæ
Plexas non humili stamine dexteræ
Infanti cohibent, cresce volentibus
Felix progenies Diis.

Cresce

Cresce & magnanimo dignus Avo Nepos,
 Primis ingenuam fletibus indolem
 Confessusque Patrem; cresce novas tuo
 Spes cum nomine nutritens.

In eos qui exoticis ac inusitatibus
 nominibus delectantur.

O D E X C I .

AT & Polonæ quisquis amicior
 Virtutis hæres, projice barbaros
 Ritus, peregrinumque nomen
 A Lechicis prohibeto fastis.
 Nam cur Latino Scipiadâ minor
 Victoriosæ symbola gloriae
 Innadit, & sublimiores
 Romulei titulos Quirini;
 Qui militaris parcior indolis
 Paterna quondam tela Decembribus
 Exussit in focis, & altas
 In stimulos humilemque stivam
 Coëgit hastas? dum tenui manu
 Sulcans paterni jugera prædii
 Fodit reluctantem juvencum,
 Et patriis secat arva pilis.
 Ac pro revicti verticibus Getæ,
 Aut Tauricani milite Conçani,
 Prosternit imbellies atistas;
 Hâque sua tegit arva strage.
 Alter furenti percitus impetu
 Iræque largus, mitibus asperos
 Confundit Augustis Nerones,
 Et veterem crepat ore Numam.
 An & ferarum (prò Patriæ pudor!)
 Indigna nobis nomina fingimus,
 Pardisque commissos Leones
 Ingenio exprimimusque factis?

At

At ô Polonæ si quis amor rei,
Ignota nobis nomina patriis
Delete de fastis, Quirites,
Et veteres renovate ritus.
Hic acer enis, ac gladii; arduis
MIE CISLA ORUM nomina dexteris
Interpretetur, & redemptam
Belligerò paret ense famam.
Alter, regendæ laudis idoneus,
Potensque famæ, moribus exprimat
Nomen VLADISLAI, sciatque
Certa suæ dare jura laudi.
Hic non inani nomine seculus
PREMISLAORUM se genio ferat
Illustrèm; & inclinata quondam
Consiliis animisque fistat
In se ruentis culmina patriæ
Infractus Atlas. Hic LECHUS audiat,
Hic LESCO, nobilisque PIASTUS;
Hic Lechico ZEMOMISLUS olim
Illustris auro. Si veterum tamen,
Quos densiori fusa volumine
Caligo, gentilisque ritus
Immemori sepelivit urnâ,
Pudet Parentum: sunt alii tibi,
Polone, fasti; & vel Latios super
Inscripta colles, vel Pelasgis
Nomina nobilitata saxis.
Quæ vel professâ conspicuus fide,
Vincens aperto lilia pectore
Candor fatetur; vel resusus
Purpureo crux ambit ostro.
Sunt sacra quondam, sunt merito Lechi
Recepta cœlo nomina; sunt quibus
Servata libertas, & auro, &
Supplicibus vigiles lucernis
Accendit aras; hinc tibi faustius,
Olim futuris danda nepotibus,

Polone, non vanum futuri
 Nomina suppeditabit otmen.
 Hinc nata proles, non vacuum sui
STANISLAORUM nomen; & intima
 Bene apprecaitis ominetur
 Vota spei, similesque Patrum
 Promittit ausus; queis ubi grandior
 Ætas vitilem fuderit aleam,
 Patriisque patriæque certâ
 Laude decus; pretium famæ
 Non otiosis afferat icibus,
 Invictus hæres. hinc alius tibi
 Assurgat **ALBERTUS**, Polonæ
 Gentis amor, patriæque florem
 Vel **FLORIANI** nomine præferat;
 Vel indecori fæderis otia
 Rumpenda promittat, vocandus
 Non humili **CASIMIRUS** æstro.

SUMPTUOSUS MODERNI SÆCULI MENSARUM AC CONVIVIORUM APPARATUS.

ODE XCII.

Gulæ magistrum persequar, Musæ, scelus.
 Ultore Vates carmine.
 Ventrinè tantum vivimus? Mystæ gulæ,
 Voracitatis Præfules:

Sordens

Sordent sub axe patrio natæ dapes :
 Avita sordent fercula.
 Et nî macello farciatur Indico ,
 Fâmes superba murmurat.
 Cupediarum quidquid aut Phasis sover ,
 Aut dives Oriens educat,
 Totis ematur censibus : nec annuo
 Crumena parcat censui.
 Multisque patinas æstimatas millibus
 Dives culnia præbeat.
 Et tota paucis larcibus patrimonia
 Insanus impendat nepos.
 Centum coquorum dapsiles exercitus
 Uni Dynastæ militant.
 Streptunt culnæ ; furvus obfuscat diem.
 Ætnæ favillas crêderes :
 Trojamque rursus ; & suis captum dolis
 Fumare rursus Iliunt.
 Immugientum hinc fervet ollatum cohors ,
 Iline ahenorum agmina.
 Hastata veruim stridet hinc & hinc phalanx ,
 Mille legiones lancium.
 Pippire volucres , garrulosque posthumo
 Stridere gutture anseres .
 Et quidquid igne pinitur Vulcania
 De plebe , censeris queri.
 In questioinem turdus ; & perdix gemit ,
 Raptumque Phænicopteri
 Quidquid satori servit. acta in equuleum
 Omnis ferarum copia.
 In jus vocati taurus ; & lepus pyræ
 Adjudicantur ignes .
 Alter Prometheus cervus explodit jecur ,
 Exenterantur bubali
 Tortore ferro. dama carnifice rotâ
 Torretur Ixion merus.
 Ita innocentes sœviunt cultri feras ,
 Feræ necantur à feris.

Apros molossi lancingant ; aves , aves
 Gulæ voracis victimas ;
 Et ni suorum purpuretur sanguine ,
 Hero ferina non sapit.
 Mox pharmacorum prodigâ fluens manu
 Exoticorum copia
 Inundat ollas : advenæ Tmolo croci
 Pretiosa inaurant flumina.
 Armantur apri pipere : amaris dulcia ,
 Ludunt amara dulcibus.
 Ac evoluti cinnamorum cortices
 Adusque pulverum nihil ,
 Molles arenâ divite inscribunt notas ;
 Limbosque circumsepiunt.
 Hinc Canarino faccarum ridet gelu ,
 Extrema rident lancium ,
 Nivesque circum , circum & hyemes alblicant
 Purosque claudunt margines :
 Post fata rursum vitreum natat pecus
 Mellita subter flumina.
 Anserque pigri Nerei quondam accola
 Inter sapores fluctuat.
 Domator alter collis ad morem tumet ,
 Premente pomorum strue.
 Tum tortuosa sumptuoso cochlea
 Invincerantur hospite ;
 Et quidquid infami Ostreorum gurgite
 Lucrina piscatur Thetys.
 En pavo vita mediis à morte explicat
 Stellata caudæ lumina.
 Et centum oculis hospites signat comis ,
 Pupilla pennarum aurea.
 At inde saturam provocat famem suis
 Gallina cincta prolibus .
 Gallusque semivir , vel uvens Ardea
 Coo petita littore.
 Anserque Thuscus , & cothurnix Indicæ
 Raptura palmam Phasidi.

Con-

Confusa centum ferculis (Ollam vocant
 Gulæ sacrificæ putridam)
 Sentina planè nauææ , & famis scater
 Infame diversorium.
 At cum supinas vestit mensas labor
 Discriminatis orbibus ,
 Mox res fluentum , & diffluentum plurima
 Nant bajulorum examina.
 Dapum procella , nimbus & mappas procul
 Fastidiosus opprimit.
 Mensas paropris subditas latè premit ;
 Lances superstant lancibus.
 Turrita crebris mappa consurgit jugis ,
 Trabesque patinis territat.
 Suspiriosus ingemit venter , satis
 Anhela clamant viscera :
 Farcitur usque , sed tamen satur famæ ,
 Ad usque fundum nauææ .
 Tuentur ora , nauæat ventris tumor ,
 Pascuntur apulis lumina.
 Oculisque dentes invident ; & dentibus
 Oculi voraces exprobrant.
 Sistuntur argento interim graves scyphi ,
 Et militares amphoræ .
 Senexque Bacchus , seculare dolium
 Crebro reliccans congio
 Quo cum recedens perpluit se Phosphorus ,
 Redux stupescit Hesperus .
 Et cras relinquens Indicum Phæbus torum
 Hesterna ridet pocula .
 Oppugnat alter alterum scyphus scyphum ,
 Ac vitra respondent vitris .
 Et cœu micantem cærera Phæbum faces
 Longo sequuntur ordine ;
 Prætore vitra cantharo mensas premuunt .
 Lateque mappas obtident .
 Ripsis stupescit aureis se se merum ,
 Tanto superbum margine .

Compendiosus unicā ridet Lyeūs
 Se se intueri vineâ.
 Jam tunc Falerni non eget solis Pharo,
 Calena temnit jugera.
 Jam tunc Faliscos deserit libens cados,
 Rubrasque Cypri vineas.
 Coumque temnit, temnit & Tmoli caput
 Flavasque Cretæ glareas.
 Glebas pinguis Massici mittit manu,
 Consortiumque Syntiadæ
 Vitis superbus; in gelu gemmæ cavo
 Purisque stagnat balneis.
 Centum salutes quisque præbibit; bibit
 Quisquam salutesque totidem.
 An merla taritum cantharis natat salus
 Siccos perosa margines?
 Sapit nec unquam ni sit ampla prodigo
 Condita vino gratia?
 Jam naufragatur animus; & plantæ labant,
 Diluta languiunt viscera.
 Stupet cerebrum; sed caput ducit choros.
 Vinum loquuntur lumina,
 Vinoque stillant; tota mens vino madet,
 Caduca fallit tibia.
 Deliberanti stet ne, num cädat, pedi
 Incurva cervix annuit.
 Reciprocantes & dubii platum pedes
 Super pavimentum natant.
 Errat loquela, lingua titubat, nant manus;
 Eclypticique stant dies.
 Tum fistra turpi classicum canunt joco,
 Fædosque provocant sales:
 Et inverecundis socia verbis comes
 Miscetur impudentia.
 Raucæ peritum tibiæ citant pedem
 Gyrare molles circulos.
 Itur per ulnas, manibus adnæxæ manus;
 Fulsum ingemit cænaculum.

Matthesis ipsa , sed carens punto , rotas
 Sphærasque pangit , crederes.
At ô Avorum quisquis immunes geris
 Vultus decusque Patrium ;
Absiste circo : dedecent choroviros ,
 Et fæminales circuli.
Martis cruentus circus invitat viros.
 Ac dura Bellonæ orbita.
Hic hic parentem masculus quondam chalybs ,
 Hic entheata pectora ,
Addicta famæ negligunt ipsam famem ,
 Ac erudita fercula.
Sed per Gelonos postquam arietatum est choros ,
 Tepente Thracum sanguine :
Sub hospitali populo , vel esculi
 Favente textilis domo ,
Elusa patinis vilibus cessit fames ,
 Et rusticano prandio ;
Haustusque galea præfluentis rivuli
 Illinis ac puris latex
Sitim fugavit ; dum cavâ miles manu ,
 Simulque potat cornipes
Fonte ex eodem : Utrique communis scyphus ,
 Commune currit oculum .
Viridesque mensas sutilis cespes soli ,
 Herbæque mappas exhibent.
At lætus atrum hâc gerit panem manu ,
 Quâ tela miles gesserat ;
Ephippioque membra commendans rudis
 Mordet polenta segmina .
Spectante cælo , sole ridente , & volâ
 Propinat alter alteri .
Mox cum severas pugna sufflari tubas
 Tonante jussit classico ;
Totus choreis aptior manui manum
 Scutisque scuta conferit .
Alter supino , dum capit fessus cibum ,
 Bæbus solutis , vomere ,

Libussa Regem dum sibi cælebs virum,
Equo subarrhat prædromo,
Regnum colonus rusticas inter dapes,
Pretiosa rificat ferula.

Illamque, quam nos mitibus pomis gulam
Mensâ secundâ ludimus,
Lusit coronâ, sponte dum fasces subit
Stiva, & lacerna purpuram.
I, perge, quisquis divitem nutris gulam.
Nec tale spera ferculum.
Nam si Neronis æmularis prandium,
Cenam æmulabere Claudi.

HORO-